

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

# جوشکاری با فرآیند قوس الکتریکی (E۸ و E۹)

پایه دوازدهم

دوره دوم متوسطه

شاخه: کاردانش

زمینه: صنعت

گروه تحصیلی: مکانیک

رشته مهارتی: جوشکاری برق

نام استاندارد مهارتی مبنا: جوشکاری لوله های فولادی با فرآیند SMAW

کد استاندارد متولی: ۸-۷۲/۲۶/۱/۱

عنوان و نام پدیدآور	:	جوشکاری با فرآیند قوس الکتریکی (E۸ و E۹) [کتاب های درسی]: شاخه کاردانش، برنامه ریزی محتوا و نظارت
بر تألیف:	:	دفتر تألیف کتاب های درسی فنی و حرفه ای و کاردانش؛ مؤلفان: غلامرضا شیرازی رستمی، آرش حبیبی، امید گل محله، محمود پارسا؛ وزارت آموزش و پژوهش سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی.
مشخصات نشر	:	تهران: شرکت چاپ و نشر کتاب های درسی ایران.
مشخصات ظاهری	:	۱۳۷ ص.: مصور (رنگی)، جدول (رنگی)، نمودار (رنگی)
شابک	:	۹۷۸-۰۵-۲۱۳۴-۹۶۴۰-۲
وضعیت فهرست نویسی	:	فیبا
یادداشت	:	۱- کتابنامه
موضوع	:	۱- جوشکاری با قوس برقی. ۲- جوشکاری راهنمای آموزشی
شناسه افزوده	:	الف- شیرازی رستمی، غلامرضا، ۱۳۵۰- ب- سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی. ج- دفتر تألیف کتاب های درسی فنی و حرفه ای و کاردانش. د- اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی
رده بندی کنگره	:	۱۳۹۲ ۸۸ ج TK ۴۶۶۰
رده بندی دیوبی	:	۶۰۹/۳۷۳ ک
شماره کتابشناسی ملی	:	۳۱۱۸۲۲۷



وزارت آموزش و پرورش  
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

نام کتاب: جوشکاری با فرآیند قوس الکتریکی (E8 و E9) - ۳۱۲۲۲۹

پدیدآورنده: سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تألیف: دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش

شناسه افزوده برنامه‌ریزی و تألیف: غلامرضا شیرازی رستمی، آرش حبیبی، امید گل محله، محمود پارسا (اعضای گروه تألیف). آرش حبیبی (ویراستار فنی)

مدیریت آماده‌سازی هنری: اداره کل ناظرخانه و توزیع مواد آموزشی

شناسه افزوده آماده‌سازی: حامد موسوی (طراح جلد و رسام) - امید سیدصالحی (صفحه‌آرا)

نشانی سازمان: تهران: خیابان ایرانشهر شمالی- ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

تلفن: ۰۹۱۶۳۸۸۳۱، دورنگار: ۰۹۲۶۶، کد پستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

وبگاه: www.irtextbook.ir و www.chap.sch.ir

ناشر: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران: تهران- کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱ (دارو پخش)

تلفن: ۰۵-۸۵۱۶۱۰۴، دورنگار: ۰۱۶-۸۵۹۸۴۹، صندوق پستی: ۳۷۵۱۵-۱۳۹

چاپخانه: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران «سهما خاص»

سال انتشار و نوبت چاپ: چاپ اول ۱۳۹۷

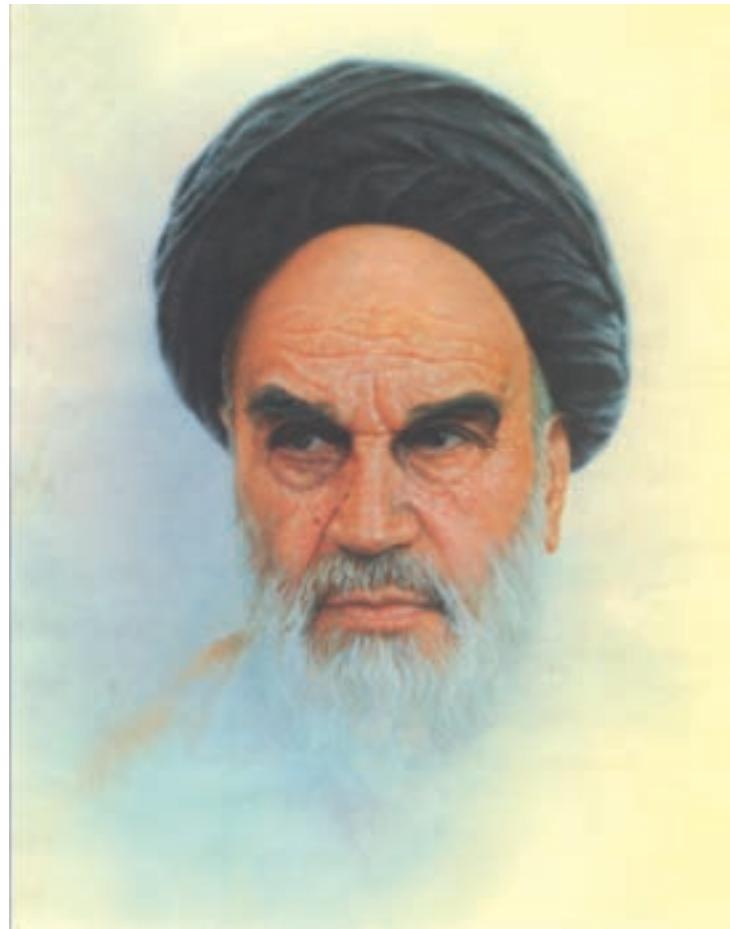
کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش است و هرگونه استفاده از کتاب و جزای آن به صورت چاپی و الکترونیکی و ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکس‌برداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکثیر به هر شکل و نوع بدون کسب مجوز از این سازمان منوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

---

ISBN: 978-964-05-2134-2

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۰۵-۲۱۳۴-۲

---



از مکاید [حیله‌های] بزرگ شیطان و نفس اماره آن است که جوانان را وعده صلاح و اصلاح در زمان پیری می‌دهد تا جوانی با غفلت از دست برود و به پیران وعده طول عمر می‌دهد و تا لحظه آخر با وعده‌های پوچ انسان را از ذکر خدا و اخلاص برای او باز می‌دارد تا مرگ برسد.

امام خمینی (قدس سره الشریف)

## فهرست مطالب

پیش گفتار	
مشخصات رویه جوشکاری و نحوه تایید رویه های جوشکاری	۱ فصل اول
توانایی جوشکاری در سطح E7	۱۱ فصل دوم
توانایی جوشکاری در سطح E8	۶۳ فصل سوم
توانایی جوشکاری در سطح E9	۸۷ فصل چهارم
	۱۰۹ پیوست ها

دهه های اخیر، صنعت نفت، گاز و پتروشیمی - صنایع خودرو سازی و سایر صنایع در کشور عزیزان پیشرفت چشم گیری داشته است و به طبع آن تأمین نیروی انسانی ماهر و کارآمد از مهم ترین دغدغه های برنامه ریزان بوده است.

مشاغل مرتبط با جوشکاری از جمله مشاغلی است که به دلیل نقش آن در صنایع مختلف بیشتر از سایر مشاغل مورد نیاز صنعت می باشد. این مهم وظیفه برنامه ریزان درسی و مراکز آموزش فنی و حرفه ای و کاردانش که مجری دوره های جوشکاری هستند را به مراتب سنگین تر نموده است.

به همین منظور و با توجه به محدودیت منابع آموزشی دفتر تألیف کتاب های درسی فنی و حرفه ای و کاردانش بر اساس استاندارد مهارت و آموزشی جوشکاری با قوس الکتریکی دستی (SMAW)ی سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور ۵ جلد کتاب درسی تهیه نموده است. این مجموعه بر اساس جدول زیر استانداردهای E۳، E۶، E۷، E۸ و E۹ را پوشش می دهد:

استاندارد	کتاب
E۳	✓ جوشکاری با فرآیند قوس الکتریکی (E۳) جلد های اول، دوم و سوم
E۶	✓ جوشکاری با فرآیند قوس الکتریکی (E۶) توانایی های ۱۸ و ۲۰
E۶	✓ جوشکاری با فرآیند قوس الکتریکی (E۶)
E۹ و E۸	✓ جوشکاری با فرآیند قوس الکتریکی (E۹ و E۸)

امید است هنرآموزان محترم بر اساس استاندارد و با مدیریت زمان به پیشرفت مهارتی فراغیران در جهت شکوفایی استعدادشان در کسب مهارت های رشته جوشکاری توجه خاص داشته و با هدایت و راهنمایی مدربانه خویش پویایی جوانان را فراهم نمایند.

تلاش شده است این مجموعه از کتاب ها بر اساس استاندارد **جوشکاری با فرآیند قوس الکتریکی دستی (SMAW)** تدوین شود، اما لازم به ذکر است که مبنای اصلی آموزش و ارزشیابی مهارت ها بر اساس استاندارد سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور می باشد.

در پایان انتظار دارد همکاران گرامی از نظرات مفید خویش در راستای اصلاح برنامه ها و کتاب های درسی، این دفتر را بهره مند فرمایند.

## کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی

## هدف کلی

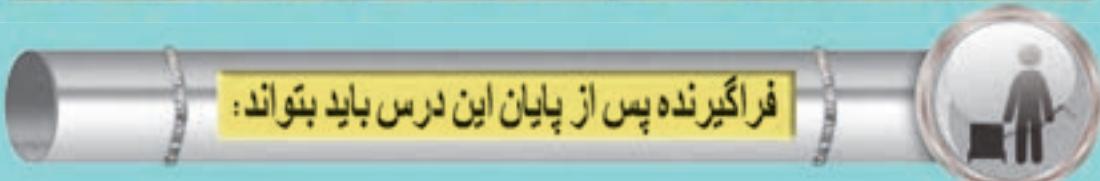
جوشکاری با فرآیند قوس الکتریکی دستی در سطح استاندارد E8 و E9

## فصل اول

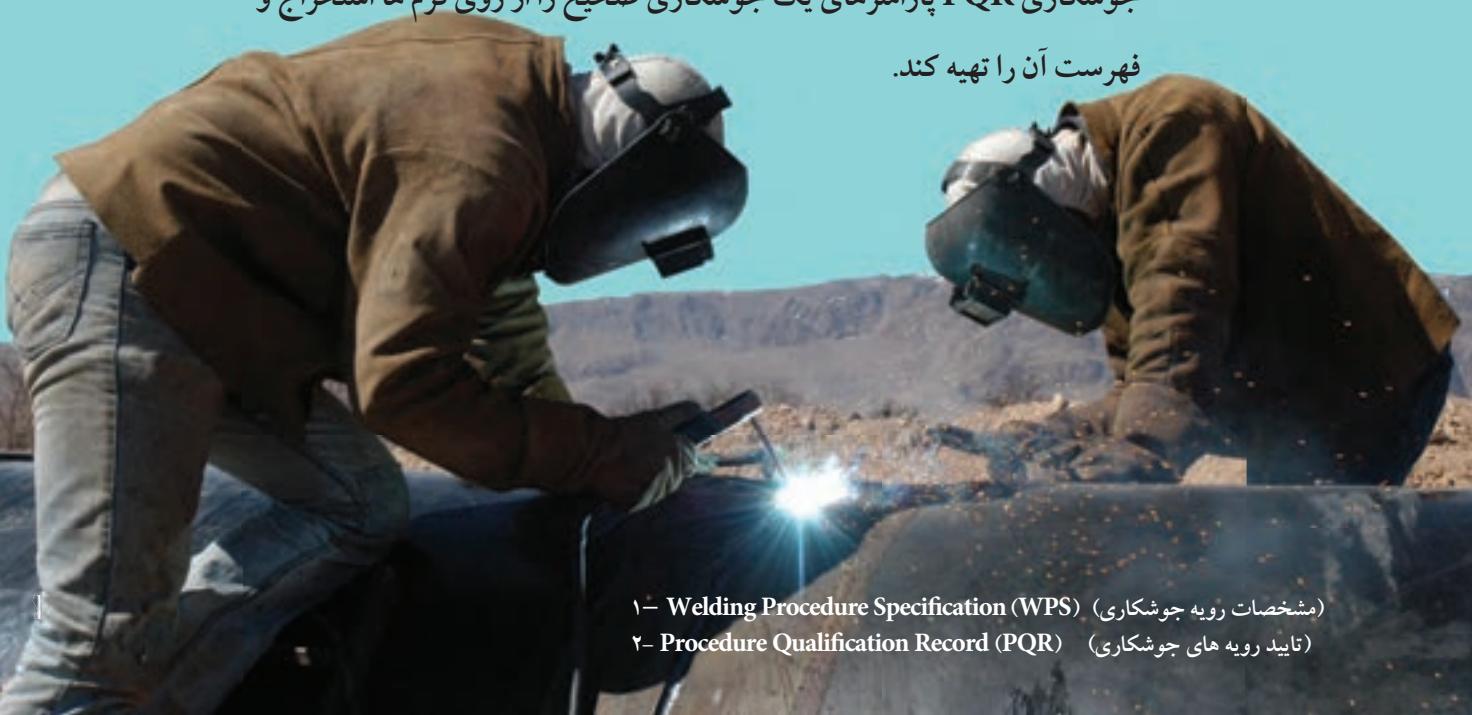
### مشخصات رویه جوشکاری (WPS) و نحوه تایید رویه های جوشکاری (PQR)<sup>\*</sup>

زمان آموزش		توانایی شناخت مشخصات رویه جوشکاری (WPS) و نحوه تایید رویه جوشکاری (PQR) مطابق استاندارد	
نظری	عملی	آشنایی با دستورالعمل های جوشکاری و انواع آن	
۳	۴	شناسایی آزمایشات لازم جهت بررسی کیفی دستورالعمل های جوشکاری طبق استاندارد	
آشنایی با فرم تایید جوش (PQR) و نحوه تکمیل آن			

فرآگیرنده پس از پایان این درس باید بتواند:



- ۱- یک نمونه WPS یا متغیرهای رویه جوشکاری را شرح دهد.
- ۲- آزمایش های لازم جهت بررسی و تایید رویه های جوشکاری را شرح دهد.
- ۳- با توجه به فرم های مشخصات رویه های جوشکاری WPS و تایید رویه های جوشکاری PQR پارامترهای یک جوشکاری صحیح را از روی فرم ها استخراج و فهرست آن را تهیه کند.



۱- Welding Procedure Specification (WPS)  
۲- Procedure Qualification Record (PQR)

(مشخصات رویه جوشکاری) (تایید رویه های جوشکاری)

## ۱- مقدمه

ISO15611، ISO15612، ISO15613 و ISO15614

برای تنظیم WPS و PQR جوشکاری اختصاص داده شده است.

نکته حائز اهمیت آن است که هدف تمامی استاندارد های مذکور تعیین کیفیت مطلوب جوش است و تنها بسته به مسائل طراحی، متغیرهای اساسی جهت ارائه روش جوشکاری تغییر می کند. بنابراین قبل از آشنایی با یک نمونه رویه جوشکاری می بایست با متغیرهای موجود در WPS آشنا شویم.

## ۲- متغیرهای موجود در مشخصات رویه

### جوشکاری (WPS)

متغیرهای موجود در یک WPS جوشکاری به سه دسته تقسیم می شود:

- ۱- متغیرهای اساسی
- ۲- متغیرهای تکمیلی
- ۳- متغیرهای غیر اساسی

هدف از تنظیم یک WPS مشخص و تعیین کردن جزئیات فرآیند جوشکاری است. بر اساس نوع سازه، استاندارد های مختلف برای طراحی و ساخت سازه در کشورهای مختلف موجود است. در تمامی این استانداردها بخشی به جوشکاری و کترل کیفی اختصاص داده می شود. به عنوان مثال: در کشور ما طراحی و ساخت بویلرها و مخازن تحت فشار به طور معمول بر اساس استانداردهای ASME<sup>(۱)</sup> صورت می گیرد، سازه های فلزی ساختمانی بر اساس استاندارد AWS<sup>(۲)</sup> ساخته می شوند و برای خطوط لوله و مخازن ذخیره استاندارد API<sup>(۳)</sup> معرفی می شود. بنابراین معیارهای تعیین کیفیت و کترل کیفیت جوشکاری برای سازه ها و تجهیزات مختلف متفاوت است.

نکته

در بخش ۹ استاندارد ASME درباره تهیه یک رویه جوشکاری (WPS) و تایید رویه جوشکاری (PQR) جوشکاری بویلر ها و مخازن تحت فشار می باشد. استاندارد AWS به شماره D1.1، برای کترل کیفیت جوشکاری سازه های فلزی و API 650 و API 1104 به ترتیب برای تعیین کیفیت جوشکاری مخازن ذخیره فولادی و خطوط لوله گاز EN-288 می باشد. در کشورهای اروپایی نیز استاندارد ISO 15607، ISO 15608، ISO 15609، ISO 15610، ISO 15611، ISO 15612، ISO 15613 و ISO 15614 اجمن جوش آمریکا - American Society Mechanical Engineering<sup>(۱)</sup> و انجمن مهندسین مکانیک آمریکا - American Society Welding<sup>(۲)</sup> انجمن پتروشیمی آمریکا - API<sup>(۳)</sup> American Petroleum Institute

## ۱-۲-۱ متغیرهای ضروری<sup>(۱)</sup>

- ۱- تغییر در میزان انرژی ضربه فلز پایه
- ۲- افزایش در دمای پیشگرم بیشتر از ۵۶ درجه سانتیگراد
- ۳- تغییر در زمان و درجه حرارت PWHT
- ۴- افزایش میزان حرارت ورودی
- ۵- تغییر در میزان جریان و قطبیت جریان جوشکاری
- تغییر در برخی از متغیرهای جوشکاری باعث الزام به نوشتن یک PQR یا WPS جدید می شود . به این متغیرها ، متغیرهای ضروری جوشکاری می گویند.
- مهمنترین متغیرهای اساسی یا ضروری درخصوص چند فرآیند جوشکاری بر اساس استاندارد AWS D.1.1 به شرح زیر می باشد.

### ۱- تغییر نوع فلز پر کننده یا الکترود جوشکاری

### ۲- تغییر در طرح اتصال جوشکاری و تغییر در

ابعاد و اندازه های مشخص شده در طرح اتصال

### ۳- انجام یا حذف عملیات حرارتی پس از جوش

<sup>(۲)</sup> PWHT

### ۴- جهت جوشکاری در جوش های عمودی (از

پایین به بالا و بالا به پایین )

### ۵- استفاده یا حذف پشت بند یا عملیات

گوجینگ

### ۶- تغییر در وضعیت های جوشکاری

### ۷- تغییر در قطر ، ضخامت و نوع فلز پایه

## ۱-۲-۲ متغیرهای تکمیلی<sup>(۳)</sup>

هرگاه به دلیل اهمیت و حساسیت جوش در نقشه کارها و مشخصات فنی نیاز به تست ضربه جهت تعیین کیفیت جوش باشد آنگاه در صورت تغییر پارامترهای زیر نیاز به یک PQR, WPS جدید می باشد.

۱) Essential Variables - متغیرهای ضروری

۲) Post Weld Heat Treatment - عملیات حرارتی پس از جوش

۳) Supplementary Essential Variables - متغیرهای تکمیلی

۴) Non Essential Variables - متغیرهای غیر ضروری



### ۱-۳ آشنایی با فرم مشخصات رویه

#### جوشکاری (WPS)

برای تهیه یک WPS نیاز به دانش فنی در مقاطع بالاتر دانشگاهی می باشد. در صنعت تهیه یک دستورالعمل جوشکاری WPS و تایید آن PQR بر عهده یک مهندس جوش می باشد.

به طور معمول در همه استانداردها یک نمونه فرم دستورالعمل جوشکاری ارائه شده است. ولی لازم به ذکر است که تدوین یک دستورالعمل جوشکاری الزاماً فرمت واحدی ندارد، بلکه مهم آن است که متغیرهای لازم برای اجرای جوشکاری در آن وجود داشته باشد. به طور مثال در پیوست ۱ نمونههای مختلف از دستورالعملهای جوشکاری بر اساس استانداردهای AWS و ASME آورده شده است. به منظور آشنایی بیشتر با فرم WPS و پارامترهای مشخص شده در آن به جدول ۱-۱ ، ۱-۲ ، ۱-۳ پیوست ۲ کلیه اطلاعات مربوط به نحوه تکمیل اطلاعات مورد نیاز در دستورالعمل های جوشکاری و تدوین WPS آمده است.

## مشخصات فنی دولد جوشکاری (WPS)

پیش پذیرفته  با آزمایش تأیید سلاحت شده

نام شرکت							
نام پژوهشگاه							
فرآیند جوشکاری							
شماره PQR							
ساختار اتصال							
نوع اتصال: <input type="checkbox"/> جوش پکنند <input type="checkbox"/> جوش خودمود <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> بسته دارد <input type="checkbox"/> بدارد							
نموده موارد پشت پرده:							
تخلیه جوش از بسته انجام من شود <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> بوس تخلیه جوش از پشت اندازه شکافت پریشه: ..... زاویه شیار: ..... شعاع شیار الام ای و بیم لام ای؟							
مشخصات فلز پایه							
مشخصات فلز پایه: ..... نر و زرده غول آزاد: ..... ساختات فلز پایه: ..... مشخصات فلز پایه کننده							
مشخصات طلزی و کننده							
مشخصات الکترود مصرقی: ..... ردیابی الکترود: ..... نوع روکش: ..... روزانه جوشکاری							
جزییات اعمال							
شماره دوره	فرآیند	فلز پر کننده		جهیزان		جزییات اعمال	
		فلز	پر کننده	جهیزان	نوع و قیمت		آمیر

جدول (۱-۱) نمونه فرم دستورالعمل جوشکاری بر اساس استاندارد AWS

### مشخصات فنی روند جوشکاری (WPS)

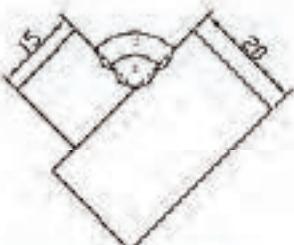
پیش پذیرفته  با ازمايش تایید صلاحیت شده

نام یروزه: ..... نیمه کشند: ..... تایید کشند: ..... تاریخ: ..... شماره دستورالعمل: ۳۱۴۷

شماره پاسخگویی QR پیش پذیرفته: نوع جوشکاری: دستی  ماسی  خودکار  سیم خودکار

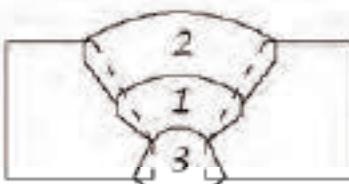
مشخصات ساختار اتصال	
وضعیت جوشکاری وضعیت جوش سیاری: کاربرد ندارد گونه: ۲F جهت جوشکاری عمودی از بالا به یابن است از اربین به بالا است	نوع اتصال: سه پری جوش بک طرقه <input checked="" type="checkbox"/> دوطرفه <input type="checkbox"/> پیش پند دارد لغایه ای: نوع مواد پیش پند: کاربرد ندارد سکافت پیش: کاربرد ندارد پیشان تبله: کاربرد ندارد داویه شار: کاربرد ندارد شعاع نیار ایه ای: کاربرد ندارد سیار زنی پیش و جوش محمد احمد من شود لایه ای شود <input type="checkbox"/> روش نیار زنی: کاربرد ندارد
مشخصه های الکترونیکی <input type="checkbox"/> AC <input type="checkbox"/> DCEP <input checked="" type="checkbox"/> DCEN نوع جریان:	مشخصات فلز پایه: DIN 17100 ردہ فولاد: ST 37-2 ضخامت فلز پایه شاری: کاربرد ندارد گونه: کاره ۲۱ فلیپنتر
تکنیک جوشکاری جوش حلالی یا زنجیری (علالی) نک صوره یا جند صوره: چند بروه روش تغییر کاری بین عورت: قریه دستی یا برس (فلانسلی)	مشخصات فلز پرگشته: مشخصات DIN 17100 ردہ الکترونیک: AWS A5.2 ردہ الکترونیک: E6013 نوع یونیت الکترونیک: روپلی
پیش گرفته ایش حداقل درجه حرارت پیش گرم: کاربرد قدرت (تیکم) حداقل درجه حرارت بین عورت: کاربرد ندارد حداکثر: کاربرد ندارد	

### روند جوشکاری

جزیيات شکل اتصال	ولاز	جریان		فلز پرگشته		شماره عورت
		امیر	معن و قطع	فلز	ردہ	
	۱۰۰۵ - ۱۰۰	DCEN	F	E6013	5M4W	۱

تمکم ۱: در صورتیکه وقایع اتفاقی تهیه جوشکاری رسم صادر درجه سلطنتیگزار را باشند، پایه ۲۰ درجه مانندگاه را پیش گرفته ایش شون.

جدول (۱-۲) نمونه فرم تکمیل شده دستورالعمل جوشکاری بر اساس استاندارد AWS

<b>مشخصات فنی روند جوشکاری (WPS)</b>							
<b>پیش پذیرفته <input checked="" type="checkbox"/> یا ازمايش تایید صلاحیت شده <input type="checkbox"/></b>							
نام بورزه: ..... شیوه کشند: ..... تایید کشند: ..... تاریخ: ..... شماره دستورالعمل: ..... ۱-۴-۳							
شماره یا شماره های PQR پستل: پیش پذیرفته نوع جوشکاری: دستی <input checked="" type="checkbox"/> مانسی <input type="checkbox"/> خودکار <input type="checkbox"/> سه خودکار <input type="checkbox"/>							
<b>وضعیت جوشکاری</b> وضعیت جوش شاری: ۱G گوشلاکاربرد ندارد چیز جوشکاری عمودی از بالا به پایین است <input type="checkbox"/> از پایین به بالا است <input type="checkbox"/>	<b>مشخصات ساختار اتصال</b> نوع اتصال: ادب به ادب جوش یک طرفه <input checked="" type="checkbox"/> دو طرفه <input type="checkbox"/> پشت بدندارد <input type="checkbox"/> ندارد <input checked="" type="checkbox"/> نوع مواد پشت پلاک: کاربرد ندارد شکافت ریشه: ۰٪ همیتم پیمانی شار: ۰٪ همیتم زاویه شیار: ۹۰ درجه طبع شیار لاله ای: کاربرد ندارد شیار رس پشت و جوش مجدد انجام می شود <input checked="" type="checkbox"/> نمی شود <input type="checkbox"/> روش شیار (انی): علک زنی						
<b>مشخصه های الکتریکی</b> <input type="checkbox"/> AC <input type="checkbox"/> DCEP <input checked="" type="checkbox"/> DCEN نوع جریان:	<b>مشخصات فلز پایه</b> DIN 17100 رده فولاد: 2 ST 37-2 مشخصات فلز پایه شاری: ۰.۸ همیتم گوشه: کاربرد ندارد						
<b>تکلیک جوشکاری</b> جوش هلالی یا زیگزگی: هلالی نک عوره یا چند سوره: چند سوره روش تعمیر کاری میں سورهای قدره: دستی (ابرو) فاضلینی <b>پیش گرهاش</b> حداقل درجه حرارت پیش گرم: کاربرد ندارد (۷۲۰م) حداقل درجه حرارت میں سورهای: کاربرد ندارد حداقل: کاربرد ندارد	<b>مشخصات فلز پرگشته</b> AWS A5.2 رده الکترون: E6013 <b> نوع جوشکاری روتینی</b>						
<b>روند جوشکاری</b>							
جزییات شکل اتصال	ولنار	جریان		فلز پرگشته		روش	نمایه عبور
		امیر	جوش و قطع	رده الکترون	قطر		
	۰.۶ - ۰.۷	۰.۶ - ۰.۷	DCEN	۰/۷۵	E6013	SMAW	۱
	۰.۷ - ۰.۸	۰.۷ - ۰.۸	DCEN	۰/۷۰	E6023	SMAW	۰

جدول (۱-۳) نمونه فرم تکمیل شده دستورالعمل جوشکاری بر اساس استاندارد AWS

## ۴-۱ نکات قابل توجه در تنظیم دستور العمل جوشکاری بر اساس استاندارد AWS در خصوصیات جوشکاری الکترود دستی

- ۱-۴-۵ بالاترین ضخامت پاس ریشه در جوشهای شیاری باید از ۶.۴ میلی متر تجاوز نماید.
- ۱-۴-۶ حداکثر ضخامت پاس ریشه جوشهای گلویی

تک یا چند پاسه نباید از مقادیر زیر تجاوز نماید:

۹.۵ میلی متر در وضعیت تخت

۸ میلی متر در وضعیت های افقی و بالاسری

۱۲.۷ میلی متر در وضعیت عمودی

- ۱-۴-۷ بیشترین ضخامت لایه های بعداز پاس ریشه در جوشکاری های شیاری و گلویی به صورت زیر است:

- ۱ تا ۳ میلی متر برای جوشهایی که در وضعیت تخت قراردارند.

- ۲ تا ۴ میلی متر برای جوشهایی که در وضعیت افقی بالاسری و عمودی قراردارند.

- ۱-۴-۸ جهت پیش روی تمام پاسها در جوشکاری با وضعیت عمودی باید رو به بالا باشد مگر اینکه هدف ترمیم سوختگی کناره جوش باشد. در مورد جوشکاری مقاطع گرد، ممکن است جوشکاری سر بالا یا سر پایین شود. لذا لازم است جوشکار قبل امتحان شده باشد.

- ۱-۴-۹ در جوشکاری شیاری که احتیاج به نفوذ کامل است و از پشت بند نیز استفاده می شود، پس از جوشکاری از یک

- سمت، پشت جوش با سنگ زنی و ... برداشته شده و پس از آن جوشکاری انجام می شود. در جوشکاری لوله های با قطر

- کم که امکان دسترسی به پشت جوش نیست، باید از شیارهای خاص و الکترود های پرنفذ سلولوزی استفاده کرد.

- ۱-۴-۱ بهتر است که قطعه حتی امکان در وضعیت تخت قرار بگیرد.

- ۱-۴-۲ کلاس و اندازه الکترود، طول قوس، ولتاژ و آمپر باید متناسب ضخامت قطعه، شکل شیار، وضعیت جوشکاری و ... انتخاب شود. بهتر است که آمپر با توجه به پیشنهاد سازنده الکترود انتخاب شود.

- ۱-۴-۳ بالاترین قطر الکترود مجاز در حالت مختلف جوشکاری به صورت زیر است:

- ۱-۴-۴ هشت میلی متر برای تمامی جوشهای تخت بجز در پاس ریشه.

- ۱-۴-۵ ۶.۴ میلی متر برای جوشهای گلویی افقی.  
۱-۴-۶ ۶.۴ میلی متر برای پاس ریشه جوشهای گلویی در حالت تخت و پاس ریشه جوشهای در حالت تخت که دارای پشت بند بوده و درز اتصال ۶.۴ میلی متر باشد.

- ۱-۴-۷ ۴ میلی متر برای جوشهای که با الکترود EXX14 و الکترود های کم هیدروژن در وضعیت های عمودی و بالا سری انجام می شود.

- ۱-۴-۸ ۴ میلی متر برای پاس ریشه جوشهای شیاری و کلیه حالات غیر از موارد فوق.

- ۱-۴-۹ حداقل اندازه الکترود مورد استفاده در پاس ریشه باید به اندازه ای باشد که ترک ایجاد نشود.

## ۱-۵ تایید مشخصات فنی رویه جوشکاری با انجام آزمایش (PQR)

لازم برای تائید یک دستورالعمل جوشکاری و نیز فرمت PQR براساس استانداردهای مختلف ساخت سازه‌ها متفاوت است که

در پیوست ۲ آورده شده است جدول (۱-۴) نمونه گزارش تاییدیه رویه جوشکاری PQR را نشان می‌دهد. به نوع آزمایش‌های ذکر در آن با دقت توجه کنید.

با توجه به فرم تاییدیه دستورالعمل‌های جوشکاری انواع آزمایش‌های لازم برای تائید صحت و درستی دستورالعمل جوشکاری به شرح زیر می‌باشد:

۱-آزمایش‌های غیر مخرب

۲-آزمایش‌های خمس ریشه، رویه و جانبی

۳-آزمایش کشش مقطع کاهش یافته

۴-آزمایش حک

۵-آزمایش ضربه (در صورت وجود الزامات خستگی)

در جداول پیوست ۳ جزئیات مربوط به نوع، تعداد و شرایط

آزمایش‌های لازم برای تائید دستورالعمل جوشکاری بر اساس استاندارد AWS D1.1 آورده شده است.

همان طور که پیش‌تر گفته شد چنانچه براساس شرایط انجام جوشکاری، یک یا چند متغیر ضروری مربوط به رویه جوشکاری در استاندارد مربوطه نباشد و یا هم‌خوانی نداشته باشد، تهیه PQR در این حالت پس از استخراج اطلاعات

WPS که از منابع مختلف و یا براساس تجارت و دانسته‌های فردی نوشته می‌شود، لازم است WPS از طریق انجام آزمایش مطابق استاندارد تایید گردد. مراحل تهیه PQR شامل تهیه پیش‌نویس WPS، طراحی آزمایش‌های لازم، انجام آنها، بررسی نتایج و تایید WPS می‌باشد.

**مراحل انجام تایید صلاحیت رویه جوشکاری به شرح زیر می‌باشد:**

۱- تهیه WPS اولیه (P-WPS) پیش‌نویس

۲- تهیه نمونه‌های جوشی آزمایشی

۳- انجام آزمایش‌های غیر مخرب

۴- تهیه نمونه‌های آزمایش مخرب

۵- انجام آزمایش‌های مخرب

۶- بررسی نتایج آزمایش

۷- تهیه گزارش PQR در صورت تطابق نتایج آزمایش

۸- ایجاد تغییرات در WPS در صورت عدم تطابق نتایج

۹- انجام تایید صلاحیت مجدد

۱۰- دستیابی به نتایج منطق و ارایه PQR نهایی

نوع، تعداد و شرایط نمونه برداری و انجام آزمایش‌های

## گزارش تایید صلاحیت روند جوشکاری (PQR)

شماره:

آزمایش کشش

شماره نمونه	پهنا	محاجمات	سلطخانه مقطع	تبروی کششی نهایی	متراوتمت نهایی	نوع و موقعیت شکست	شماره گزارش

آزمایش خمن

شماره نمونه	نوع خمن	نتیجه	توضیحات

### آزمایش برتوونتکاری - فرآصوچی

بازرسی چشمی

ظاهر سوزن:

گزارش RT

بریدگی کنار جوش:

گزارش UT

تخلخل:

آزمایش حکم

گرده جوش:

حداقل اندازه چند صوره

تاریخ بازرسی:

آزمایش حکم

نام بازرس:

۱

۲

۳

نام آزمایش‌ها:

کد جوشکار:

نام جوشکار:

### آزمایش کشش مغز جوش

نام آزمایشگاه:

مخاومت گشتی

نام مسئول آزمایشگاه:

حد جاری شدن

گزارش آزمایشگاه شماره:

کشش

محبت روند جوشکاری و انجام تایید صلاحیت براساس آینه نامه جوشکاری سازه های فولادی AWS D1.1 سال ( )

جدول (۴) نمونه گزارش تایید صلاحیت روند جوشکاری PQR

## فصل دوم

### توانایی جوشکاری در سطح E7

زمان آموزش	
عملی	نظری
۱۰	۱
توانایی جوشکاری در سطح E7	



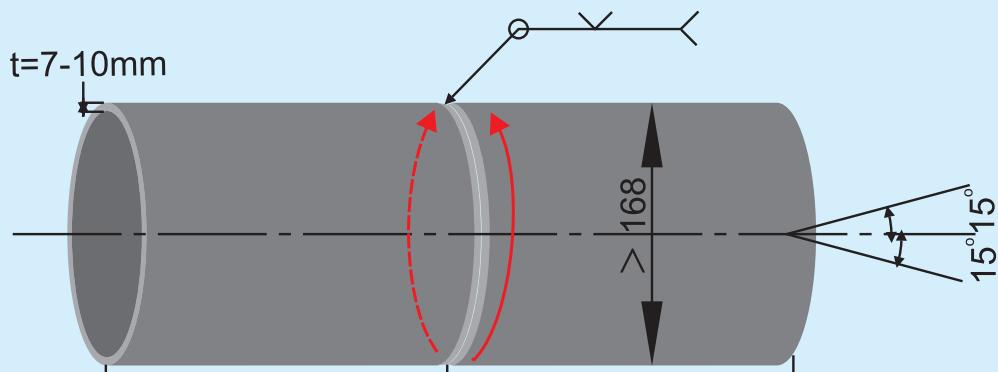
- ۱- لوله های فولادی با قطر های بزرگتر از ۱۶۸ میلی متر و ضخامت ۷-۱۰ میلی متر را به صورت سر به سر در وضعیت PF جوشکاری کند.
- ۲- لوله های فولادی با قطر ۸۰ میلی متر و ضخامت ۵ میلی متر را به صورت سر به سر در وضعیت PC جوشکاری کند.
- ۳- لوله های فولادی با قطر ۱۶۸ میلی متر و ضخامت ۱۰-۷ میلی متر را به صورت سر به سر در وضعیت PC جوشکاری کند.
- ۴- لوله های فولادی با قطر ۸۰ میلی متر و ضخامت ۵ میلی متر را به صورت سر به سر در وضعیت PC جوشکاری کند.
- ۵- اتصالات فلنجی لوله به لوله با ضخامت ۵ میلی متر و قطر ۸۰ میلی متر را در وضعیت PB جوشکاری کند.
- ۶- اتصالات انشعابی لوله های با قطر کمتر از ۵۰ میلی متر و ضخامت ۴ میلی متر به لوله های اصلی با قطر بزرگ تر از ۱۶۸ میلی متر و ضخامت ۷-۱۰ میلی متر را جوشکاری کند



## دستور کار اول EV-1

دستور العمل جوشکاری لوله به لوله سر به سر در وضعیت PF با قطر بیشتر از ۱۶۸mm و ضخامت ۷mm تا

.۱۰ mm



نقشه کار EV-1

	جنس لوله t > 7-10 mm RST37-2
	L = 100 mm نوع الکترود پاس ریشه قطر الکترود $\phi$ 2.5 E6010
	تمیز کاری سطح جوش با سنگ زنی سطح گرد جوش پاس ۱
	نوع الکترود پاس گرم E7018 یا E6013 قطر الکترود $\phi$ 3.2
	نوع الکترود پاس پرکنی و یا پاس نما قطر الکترود $\phi$ 3.2 E6013 یا E7018
شماره نقشه : EV-1 ساعت آموزش: ۴۰ ساعت	
نوع جوش : V butt weld جوش شیاری V شکل	
با توجه به ارتقاء سطح مهارت میزان ساعت آموزش در تمرینات تعیین گردد.	

### چک لیست کنترلی قبل از جوشکاری

ردیف	نام	مشخصات	تعداد	ملاحظات
۱	ماسک	کلاهی	۱ عدد	دستگاه جوشکاری
۲	پیش بند	چرمی	۱ دست	
۳	دستکش	چرمی	۱ جفت	
۴	لباس کار	مناسب بدن	۱ دست	
۵	پابند	چرمی	۱ جفت	
۶	کفش ایمنی	اندازه پا	۱ جفت	
۱	دستگاه جوش	حداقل ۳۰۰ آمپر	۱ دستگاه	کابل های جوشکاری
۲	کابل های جوشکاری	حداقل ۳ متری	۲ رشته	
۳	انبر قطعه گیر	استاندارد	۱ عدد	
۴	چکش جوش	معمولی	۱ عدد	
۵	برس سیمی	فولادی	۱ عدد	
۶	مینی سنگ	برقی	۱ عدد	
۷	سنبله نشان	معمولی	۱ عدد	آون (در صورت نیاز)
۸		۱۰۰ °C		
۱	لوله فولادی	, St ۳۷ , $\phi$ ۸۰ , $\phi$ > ۱۶۸ $t > 7 - 10$ , $t = 5$	قطعه ۲	
۲	الکترود سلولزی	E ۶۰۱۰ $\phi$ ۲.۵	کیلوگرم	
۳	الکترود سلولزی	E ۶۰۱۰ $\phi$ ۳.۲	کیلوگرم	
۴	الکترود بازی	E ۷۰۱۸	کیلوگرم	
۵	الکترود رو تیلی	E ۶۰۱۳	کیلوگرم	الکترود آن



## کار عملی

مراحل انجام کار:

- ◀ چک لیست کنترلی مطابق فرم را قبل از جوشکاری تکمیل کنید.
- ◀ تجهیزات کار و ایمنی را آماده کنید و لباس های ایمنی بپوشید.



- ◀ به منظور اطمینان از صحیح بودن زاویه پخ ایجاد شده و ابعاد طرح اتصال نسبت به کنترل آن با استفاده از گیج مناسب اقدام نمائید.

- ◀ دو قطعه کار مطابق نقشه با ابعاد و اندازه های مناسب انتخاب شده را پلیسه گیری نموده و نیز سطح آن را از هرگونه چربی، زنگار و آلودگی های دیگر با استفاده از برس سیمی تمیز کنید.



## نکته ایمنی

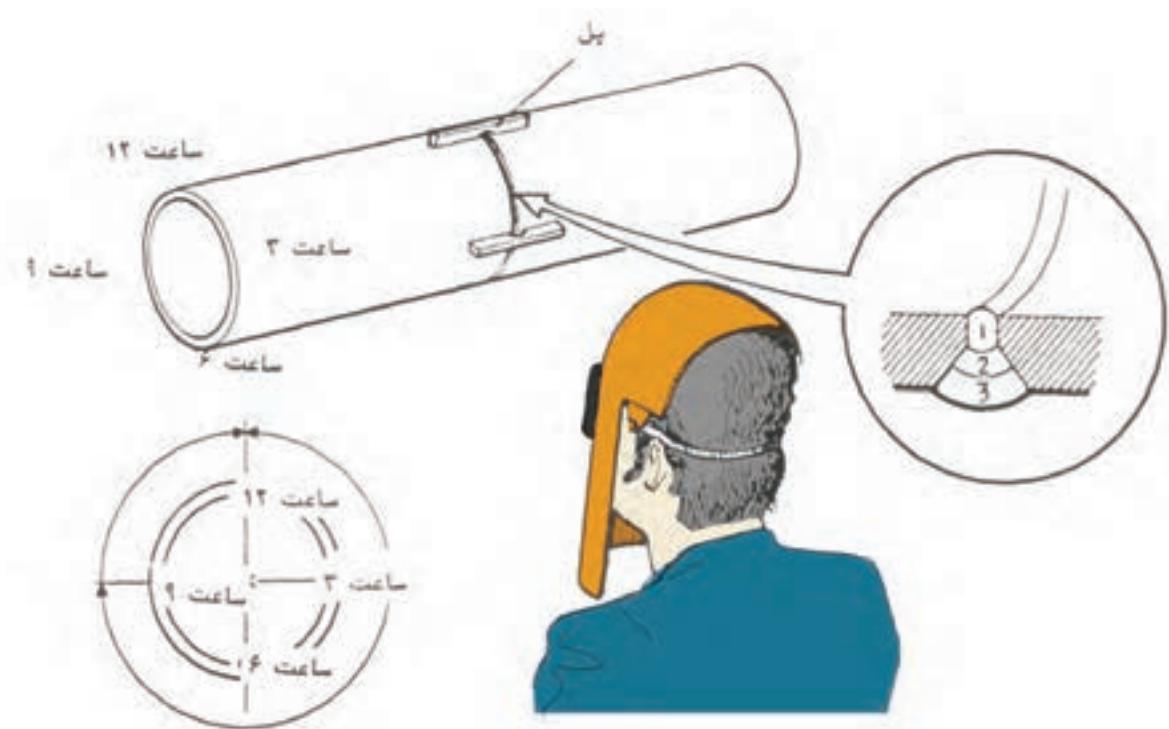
هنگام پلیسه گیری و تمیز کاری قطعه از عینک ایمنی مناسب استفاده کنید.



﴿ دستگاه جوشکاری را راهاندازی کنید و آمپر مناسب را برای جوشکاری با الکترود انتخابی تنظیم نمایید. ﴾

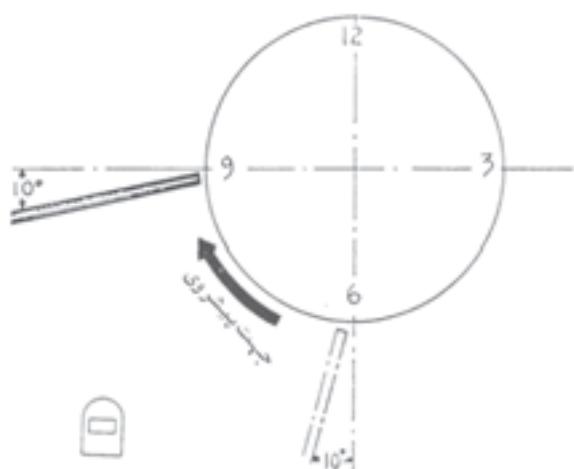


﴿ لوله ها را در وضعیت مورد نظر مستقر کنید و با کمک خال جوش و سه عدد براکت یا لقمه آنها را به هم متصل کنید. براکت یا لقمه ها باید روی ساعت ۱۲، ۹ و ۳ نصب شود. ﴾

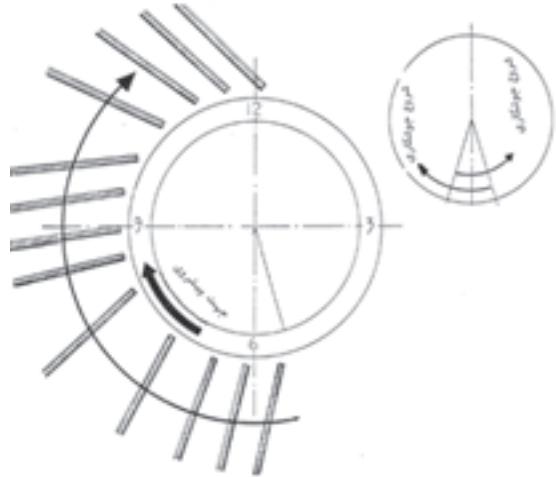




احتمال دارد قطعات با خال جوش ، برآکت  
ها ، نبشی ها و یا ناوданی ها به یکدیگر متصل شوند.  
قطعات کار را طوری قرار دهید که محور لوله در  
وضعیت قائم باشد.



از قسمت زیرین لوله جوش کاری را آغاز کنید  
الكترود را عمود بر امتداد افق و با شیب ۱۰ نسبت به  
جهت پیشروی نگه دارید.



﴿ قوس را روشن و زاویه الکترود را به سمت عمق شکاف نگه دارید. در ریشه جوش پل بزنید. عمل پل زدن با رسوب دادن فلز جوش بر روی لبه های آماده سازی در ریشه جوش انجام می گیرید. ﴾

﴿ با پیشرفت جوشکاری و ادامه آن زاویه الکترود را تغییر دهید. اطمینان داشته باشید که قوس الکتریکی به طور دائم در حال شکل گرفتن است. سرعت جوشکاری را حتی الامکان بالا اختیار کنید تا از گرم شدن لبه کار جلو گیری شود و جلوی فرو ریختن مذاب گرفته شود. ﴾

﴿ جوشکاری را تا ساعت ۹ ادامه دهید در این صورت الکترود ۱۰ درجه عقب تراز عمود به سطح کار است در صورت اتمام الکترود با همان زاویه با الکترود جدید قوس را شروع کنید و به کار ادامه دهید. ﴾

﴿ باید بین ساعت ۱۰ و ۱۱، زاویه الکترود ۴ درجه باشد این زاویه را سعی کنید تا نقطه ۱۲ حفظ کنید و کار را به اتمام برسانید. ﴾

﴿ جوشکاری را مجددا از ساعت ۶ شروع کرده و به سمت ۳ و ۱۲ ادامه دهید. ﴾





جوشکاری با الکترودهای سلولوزی چسبنده و همراه با پاشش زیاد می باشد و سرباره جوش به راحتی از جوش پاک نمی شود، در تمیز کردن پاس ریشه بسیار دقت نمایید.

می توان از ابتدا جهت جوشکاری را از ۱۲-۹-۶ و یا ۱۲-۳-۶ شروع کنید و پس از اتمام طرف دیگر را آغاز نمایید.



◀ قبل از شروع جوشکاری پاس بعدی (پاس گرم) لازم است سطح جوش کاملاً صاف و عاری از هر گونه سرباره جوش باشد، برای این منظور از سنگ فیبری و برس سیمی استفاده کرده و سطح جوش را کاملاً صاف کنید.



موقع پاک کردن شلاکه‌ها از روی خط جوش‌ها حتماً از عینک ایمنی مناسب استفاده کنید.

- پس از اتمام پاس ریشه جهت اطمینان از سالم بودن، آن را مورد بازررسی چشمی قرار دهید.

(بر اساس نمونه فرم ارزیابی جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷ اجازه دهید هم کلاسی شما قطعه کار جوش کاری شده را ارزیابی نمایند).



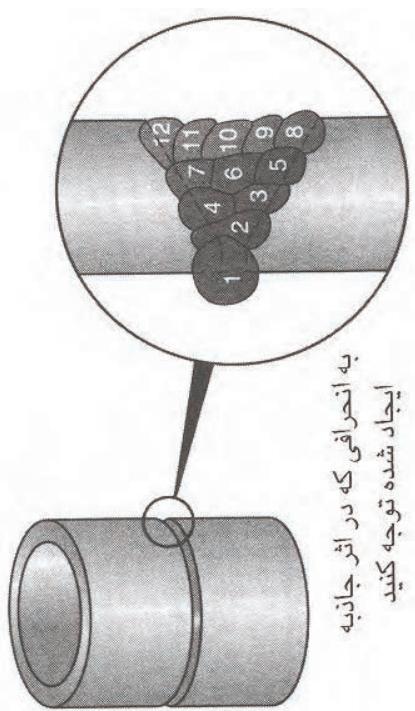
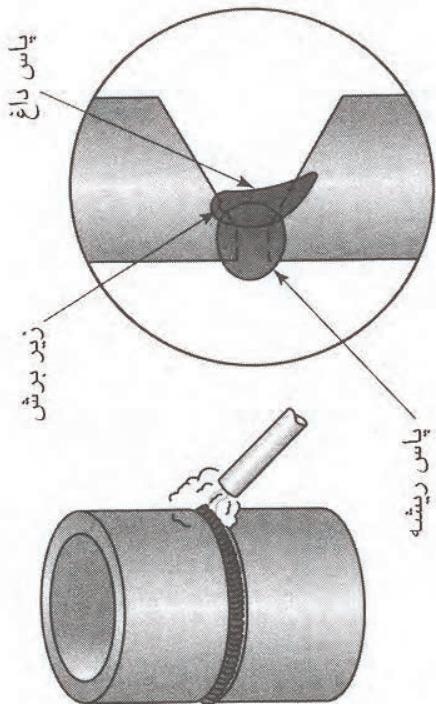
### نمونه فرم ارزیابی پاس ریشه جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷

با مرتبی و همکلاسی خود در این زمینه مشورت کنید.				ضخامت قطعه کار (میلیمتر) و نوع جوش	نام نقص یا عیب (سطحی و یا هندسی)
راه کار رفع عیب را بنویسید	به نظر شما علت به وجود آمدن عیب چیست	ارزیابی در سطح کیفی ISO C و B و استاندارد ۵۸۱۷			

﴿ پاس های گرم، میانی و پوششی را نیز همانند

پاس ریشه اجرا کنید . برای اجرا می توانید از الکترود  
قطورتر و با آمپرهای بالاتر جوشکاری کنید.

﴿ پس از اتمام کار دستگاه جوشکاری را خاموش  
کرده و نسبت به تمیز کردن قطعه کار و کابین جوشکاری  
اقدام نموده و قطعه را جهت بازررسی و ارزیابی نهائی به  
مربی خود ارائه نمائید.



توضیح: از آنجا که دانش آموزان با کلیه عیوب  
سطحی و هندسی جوش بر اساس استاندارد  
ISO ۵۸۱۷ آشنایی کامل دارند. تکمیل فرم ارزیابی  
نهائی قطعه کار جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷  
توسط مربی می تواند کمک شایانی در بهبود و ارتقاء  
سطح مهارتی دانش آموز در جوشکاری و بازررسی داشته  
باشد.



### نمونه فرم ارزیابی نهائی قطعه کار جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷

با مریبی و همکلاسی خود در این زمینه مشورت کنید.				نام نقص یا عیب
اعلام نمره نهائی و راهنمایی و ارائه راهکار مناسب جهت بهبود و افزایش سطح مهارت	ارزیابی پاس نما بر اساس سطح کیفی B C و	ارزیابی پاس ریشه بر اساس سطح کیفی B C و		(سطحی و یا هندسی)

## تمرین جهت کسب مهارت تا اخذ گواهینامه مطابق استاندارد ISO ۹۶۰۶-۱، NE ۲۸۷-۱ :

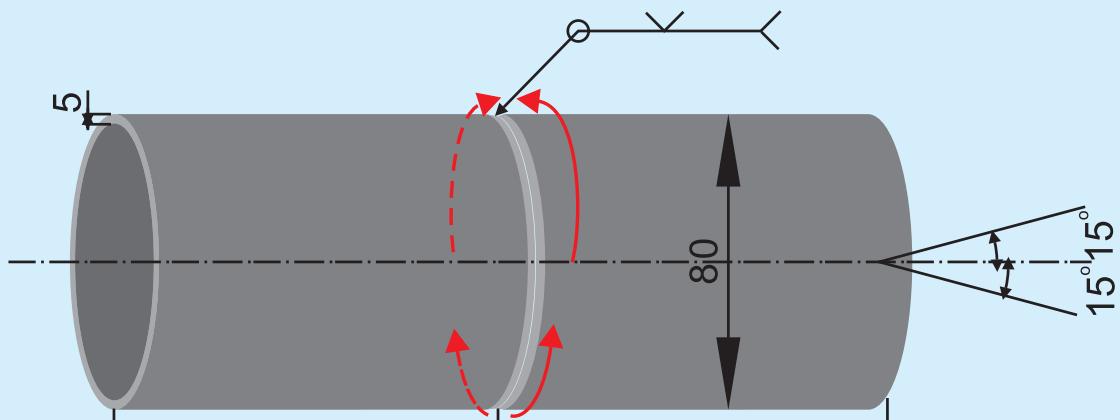
- جهت رسیدن به مهارت لازم و موفقیت در آزمون نهائی لازم است یک دانش آموز حداقل سه قطعه کار را بدون عیب و مطابق با فرم ارزیابی نهائی قطعه کار جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷ قابل قبول ارائه نماید.
- اخذ گواهینامه های بین المللی و تائید صلاحیت جوشکار منوط به پذیرفته شدن قطعه کار آزمون در آزمایش های غیر مخرب (تست رادیوگرافی) می باشد.



## دستور کار اول EV-۲

دستورالعمل جوشکاری لوله به لوله سر به سر در

وضعیت PF با قطر ۸۰mm و ضخامت ۵mm



نقشه کار EV-۲

	t>5mm RST37-2 جنس لوله
	L= 100 mm نوع الکترود پاس ریشه E6010 قطر الکترود φ 2.5
	تمیز کاری سطح جوش با سنگ زنی سطح گردہ جوش پاس 1
	نوع الکترود پاس گرم E7018 یا E6013 قطر الکترود φ 3.2
	نوع الکترود پاس پرکنی و یا پاس نما قطر الکترود φ 3.2 E6013 یا E7018
شماره نقشه : EV-۲ ساعت آموزش: ۴۰ ساعت	
نوع جوش : V butt weld جوش شیاری V شکل	
با توجه به ارتقاء سطح مهارت میزان ساعت آموزش در تمرینات تعیین گردد.	

**چک لیست کنترلی قبل از جوشکاری**

ردیف	نام	مشخصات	تعداد	ملاحظات
نحوه سایل آینه‌ای	۱	ماسک	کلاهی	۱ عدد
	۲	پیش بند	چرمی	۱ دست
	۳	دستکش	چرمی	۱ جفت
	۴	لباس کار	مناسب بدن	۱ دست
	۵	پابند	چرمی	۱ جفت
	۶	کفش ایمنی	اندازه پا	۱ جفت
نحوه سایل رکار	۱	دستگاه جوش	حداقل آمپر	۱ دستگاه
	۲	کابل های جوشکاری	حداقل متري	۲ رشته
	۳	انبر قطعه گیر	استاندارد	۱ عدد
	۴	چکش جوش	معمولی	۱ عدد
	۵	برس سیمی	فولادی	۱ عدد
	۶	مینی سنگ		۱ عدد
	۷	سن به نشان	معمولی	۱ عدد
	۸	آون (در صورت نیاز)	۱۰۰ °C	۱ عدد
نحوه سایل آزمایش	۱	لوله فولادی	St ۳۷ , ϕ ۸۰ ϕ > ۱۶۸ t > ۷-۱۰ , t > ۵	قطعه ۲
	۲	الکترود سلولزی	E ۶۰۱۰ ϕ ۲.۵	کیلوگرم
	۳	الکترود سلولزی	E ۶۰۱۰ ϕ ۳.۲	کیلوگرم
	۴	الکترود بازی	E ۷۰۱۸	کیلوگرم
	۵	الکترود روتیلی	E ۶۰۱۳	کیلوگرم



مراحل انجام کار:

- ﴿ چک لیست کنترلی مطابق فرم را قبل از جوشکاری تکمیل کنید.
- ﴿ تجهیزات کار و ایمنی را آماده کنید و لباس های ایمنی بپوشید.
- ﴿ به منظور اطمینان از صحیح بودن زاویه پخ ایجاد شده و ابعاد طرح اتصال نسبت به کنترل آن با استفاده از گیج مناسب اقدام نمایید.



﴿ دو قطعه کار مطابق نقشه با ابعاد و اندازه های مناسب انتخاب شده را پلیسه گیری نموده و نیز سطح آن را از هرگونه چربی، زنگار و آلودگی های دیگر با استفاده از برس سیمی تمیز کنید.



﴿ دستگاه جوشکاری را راه اندازی کنید و آمپر مناسب را برای جوشکاری با الکترود انتخابی تنظیم نمایید



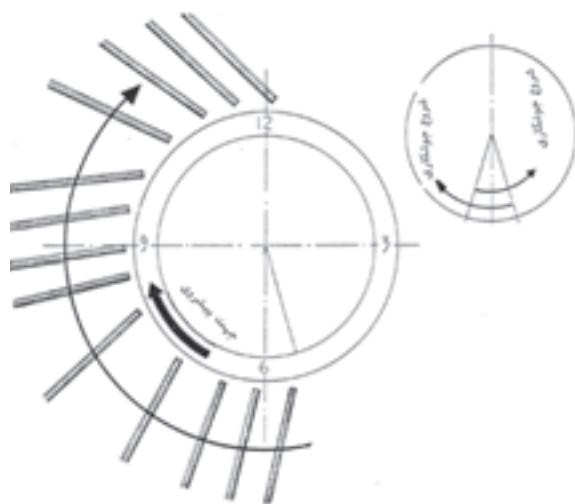
﴿ لوله ها در وضعیت مورد نظر مستقر کنید و با کمک خال جوش و سه عدد برآکت یا لقمه آنها را به هم متصل کنید. برآکت یا لقمه ها باید روی ساعت ۱۲، ۳ و ۹ نصب شود.



احتمال دارد قطعات با خال جوش ، برآکت ها ، نبشی ها و یاناودانی ها به یکدیگر متصل شوند.  
قطعات کار را طوری قرار دهید که محور لوله در وضعیت افقی و در ارتفاع مناسب با قد جوشکار قرار گیرد.

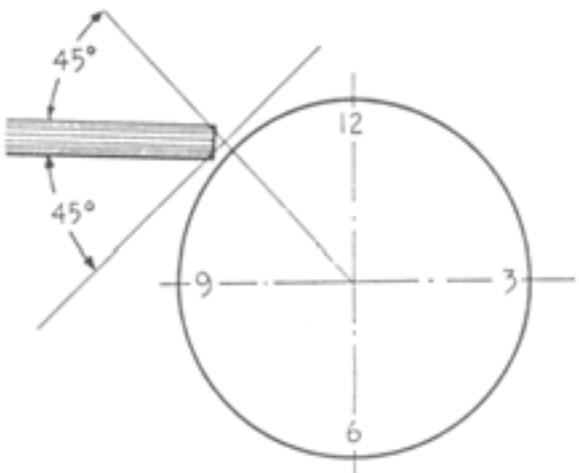


﴿ از قسمت زیرین لوله جوش کاری را آغاز کنید . الکترود را عمود بر امتداد افق و با شیب ۱۰ درجه پیشروی نگه دارید .



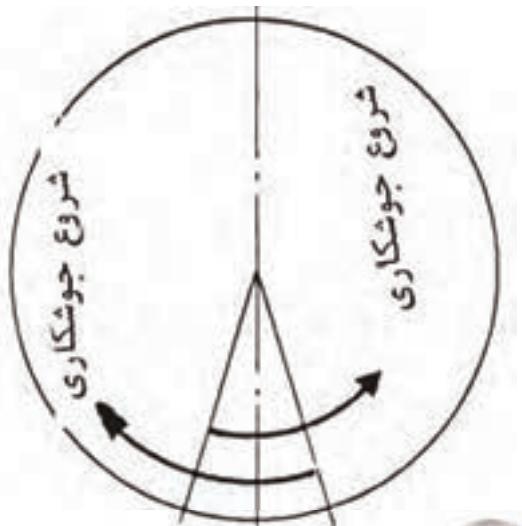
﴿ قوس را روشن و زاویه الکترود را به سمت عمق شکاف نگه دارید . در ریشه جوش پل بزنید . عمل پل زدن را با رسوب دادن فلز جوش بر روی لبه های آماده سازی در ریشه جوش انجام می گیرید .

﴿ با پیشرفت جوشکاری و ادامه آن زاویه الکترود را تغییر دهید . اطمینان داشته باشید که قوس الکتریکی به طور دائم در حال شکل گرفتن است . سرعت جوشکاری را حتی الامکان بالا اختیار کنید تا از گرم شدن لبه کار جلو گیری شود و جلوی فرو ریختن مذاب گرفته شود .



﴿ جوشکاری را تا ساعت ۹ ادامه دهید در این صورت الکترود ۱۰ درجه عقب تراز عمود به سطح کار است در صورت اتمام الکترود با همان زاویه با الکترود جدید قوس را شروع کنید و به کار ادامه دهید.

﴿ باید بین ساعت ۱۰ و ۱۱، زاویه الکترود ۴۵ درجه باشد این زاویه را سعی کنید تا نقطه ۱۲ حفظ کنید و کار را به اتمام برسانید.



**نه**  
می توان از ابتدا جهت جوشکاری را از ۶-۹-۱۲ و یا ۶-۳-۱۲ شروع کنید و پس از اتمام طرف دیگر را آغاز نمایید.

﴿ جوشکاری را مجددا از ساعت ۶ شروع کرده و به سمت ۳ و ۱۲ ادامه دهید.

﴿ قبل از شروع جوشکاری پس بعدی (پاس گرم) لازم است سطح جوش کاملاً صاف و عاری از هر گونه سرباره جوش باشد برای این منظور از سنگ فیبری و برس سیمی استفاده کرده و سطح جوش را کاملاً صاف کنید.

﴿ پس از اتمام پاس ریشه جهت اطمینان از سالم بودن آن را مورد بازرسی چشمی قرار دهید.  
(بر اساس نمونه فرم ارزیابی جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷ اجازه دهید هم کلاسی شما قطعه کار جوش کاری شده را ارزیابی نمایند).

**نه این**  
موقع پاک کردن شلاکه ها از روی خط جوش ها از عینک ایمنی مناسب استفاده کنید.



### نمونه فرم ارزیابی پاس ریشه جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷

با مرتبی و همکلاسی خود در این زمینه مشورت کنید.				ضخامت قطعه کار	نام نقص یا عیب
راه کار رفع عیب را پیویسید.	به نظر شما علت به وجود آمدن عیب چیست	ارزیابی درسطح کیفی استاندارد B و C ISO ۵۸۱۷	(میلیمتر) و نوع جوش	(سطحی و یا هندسی)	

﴿ پاس‌های گرم، میانی و پوششی را نیز همانند پاس ریشه اجرا کنید. برای اجرا می‌توانید از الکترود قطورتر و با آمپرهای بالاتر جوشکاری کنید.

﴿ پس از اتمام کار دستگاه جوشکاری را خاموش کرده و نسبت به تمیز کردن قطعه کار و کابین جوشکاری اقدام نموده و قطعه را جهت بازررسی و ارزیابی نهائی به مربی خود ارائه نمایید.

توضیح: از آنجا که دانش آموزان با کلیه عیوب سطحی و هندسی جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷ آشنائی کامل دارند. تکمیل فرم ارزیابی نهائی قطعه کار جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷ توسط مربی می‌تواند کمک شایانی در بهبود و ارتقاء سطح مهارتی دانش آموز در جوشکاری و بازررسی داشته باشد.

#### تمرین جهت کسب مهارت تا اخذ گواهینامه مطابق استاندارد ۱ EN۲۸۷-۱، ISO ۹۶۰۶-۱:

- جهت رسیدن به مهارت لازم و موفقیت در آزمون نهائی لازم است یک دانش آموز حداقل سه قطعه کار را بدون عیب و مطابق با فرم ارزیابی نهائی قطعه کار جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷ قابل قبول ارائه نماید.
- اخذ گواهینامه های بین المللی و تأیید صلاحیت جوشکار منوط به پذیرفته شدن قطعه کار آزمون در آزمایشها غیر مخرب (تست رادیوگرافی) می باشد.

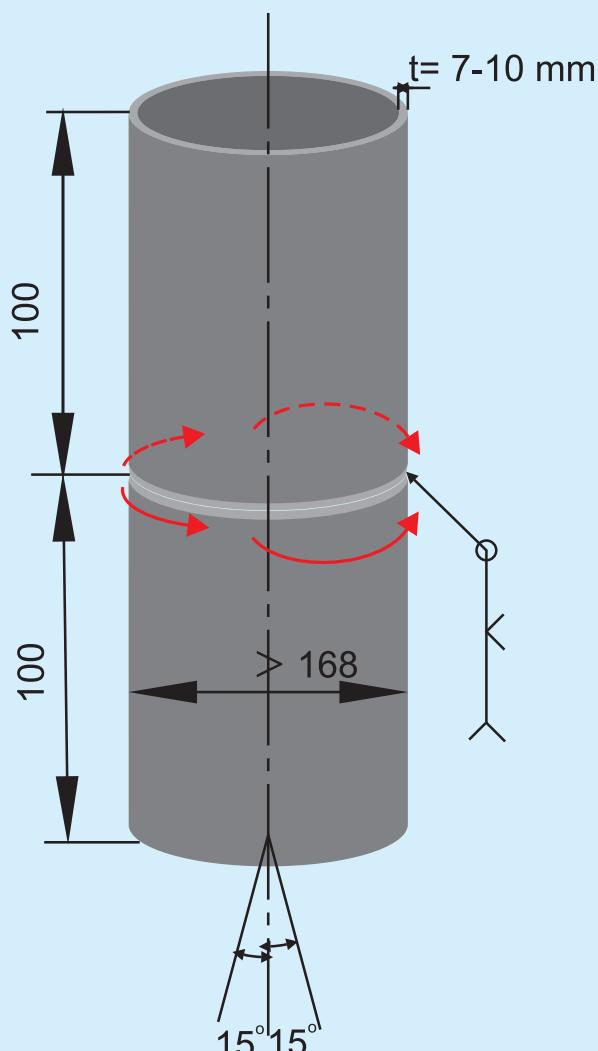


### نمونه فرم ارزیابی نهائی قطعه کار جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷

با مرتب و همکلاسی خود در این زمینه مشورت کنید.			نام نقص یا عیب
اعلام نمره نهائی و راهنمایی و ارائه راهکار مناسب جهت بهبود و افزایش سطح مهارت	ارزیابی پاس نما بر اساس سطح کیفی B و C	ارزیابی پاس ریشه بر اساس سطح کیفی B و C	(سطحی و یا هندسی)



دستورالعمل جوشکاری لوله به لوله سریه سر در وضعیت PC با قطر  $> 168\text{mm}$  و ضخامت  $7-10\text{ mm}$



نقشه کار EV-۳	
جنس لوله RST ۳۷-۲ $t > 5\text{ mm}$	
L = ۱۰۰ mm نوع الکترود پاس E6010 ریشه قطر الکترود $\phi 2.5$	
تمیز کاری سطح جوش با سنگ زنی سطح گردیده جوش پاس ۱	
نوع الکترود پاس E6013 گرم قطر الکترود $\phi 3.2$	
نوع الکترود پاس پرکنی و یا پاس نما E7018 قطر الکترود $\phi 3.2$	
شماره نقشه : EV-۳	ساعت آموزش: ۲۰ ساعت
V butt weld	نوع جوش
جوش شیاری V شکل	با توجه به ارتقاء سطح مهارت میزان ساعت آموزش در تمرینات تعیین گردد.

**چک لیست کنترلی قبل از جوشکاری**

ردیف	نام	مشخصات	تعداد	ملاحظات
نحوه سایل آینه‌ای	۱	کلاهی ماسک	۱ عدد	
	۲	پیش بند چرمی	۱ دست	
	۳	دستکش چرمی	۱ جفت	
	۴	لباس کار مناسب بدن	۱ دست	
	۵	پابند چرمی	۱ جفت	
	۶	کفش ایمنی اندازه پا	۱ جفت	
نحوه سایل کار	۱	دستگاه حداقل آمپر	۱ دستگاه	
	۲	کابل های جوشکاری	۳ متری	۲ رشته
	۳	انبر قطعه گیر	استاندارد	۱ عدد
	۴	چکش جوش	معمولی	۱ عدد
	۵	برس سیمی	فولادی	۱ عدد
	۶	مینی سنگ		۱ عدد
	۷	سن به نشان	معمولی	۱ عدد
	۸	آون (در صورت نیاز)	۱۰۰ °C	۱ عدد
نحوه سایل آزمایش	۱	لوله فولادی	St ۳۷ , $\phi$ ۸۰ $t=7-10$	قطعه ۲
	۲	الکترود سلولزی	E ۶۰۱۰ $\phi$ ۲.۵	کیلوگرم
	۳	الکترود سلولزی	E ۶۰۱۰ $\phi$ ۳.۲	کیلوگرم
	۴	الکترود بازی	E ۷۰۱۸	کیلوگرم
	۵	الکترود روتیلی	E ۶۰۱۳	کیلوگرم



## مراحل انجام کار:

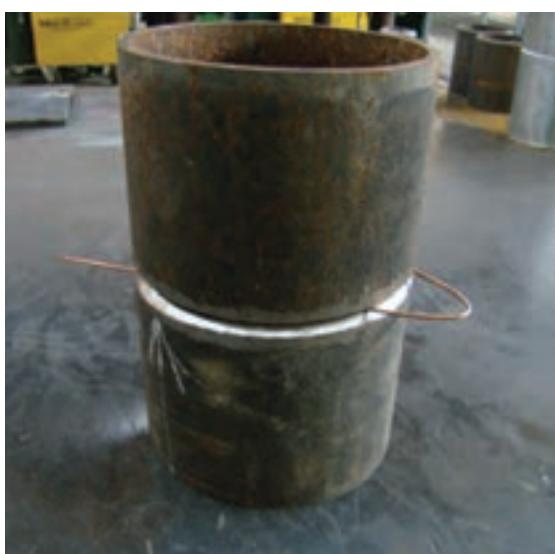
﴿ چک لیست کترلی مطابق فرم را قبل از جوشکاری تکمیل کنید.

﴿ تجهیزات کار و ایمنی را آماده کنید و لباس های ایمنی بپوشید.



﴿ به منظور اطمینان از صحیح بودن زاویه پخ ایجاد شده و ابعاد طرح اتصال نسبت به کترل آن با استفاده از گیج مناسب اقدام نمایید.

﴿ دو قطعه کار مطابق نقشه با ابعاد و اندازه های مناسب انتخاب شده را پلیسه گیری نموده و نیز سطح آن را از هر گونه چربی، زنگار و آلودگی های دیگر با استفاده از برس سیمی تمیز کنید.



﴿ دستگاه جوشکاری را راهاندازی کنید و آمپر

مناسب را برای جوشکاری بالکترود انتخابی تنظیم نمایید.

﴿ لوله ها در وضعیت موردنظر مستقر کنید و

با کمک خال جوش و سه عدد براکت یا لقمه آنها را به

هم متصل کنید. براکت یا لقمه ها باید روی ساعت ۱۲

، ۹ و ۳ نصب شود.

احتمال دارد قطعات با خال جوش ، براکت ها ،

نبشی ها و یا ناودانی ها به یکدیگر متصل شوند.

﴿ قطعات کار را طوری قرار دهید که محور لوله

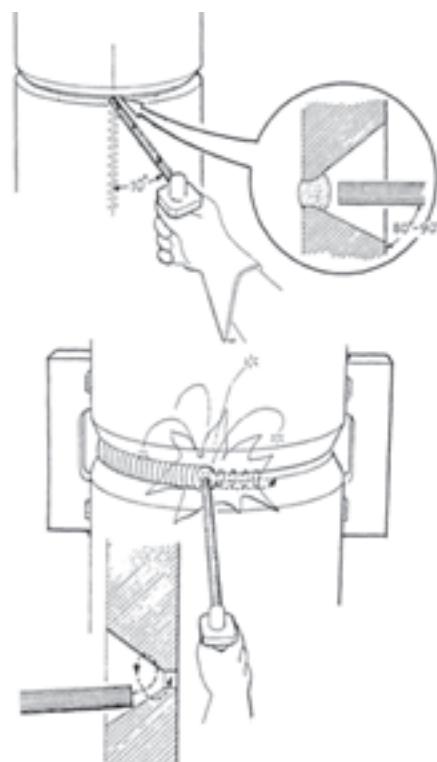
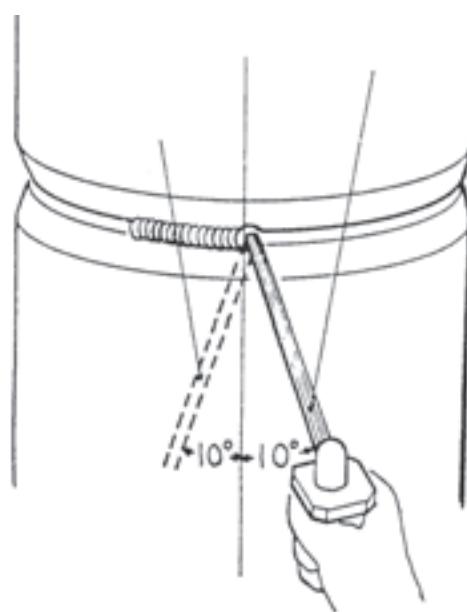
در وضعیت قائم و در ارتفاع مناسب جهت جوشکاری

ثابت شود.

﴿ جوشکاری را مطابق شکل از پل ایجاد شده آغاز

کنید. زاویه الکترود با محور قائم در حدود  $80^{\circ}$ - $90^{\circ}$  درجه

و درجه پیش روی کار در حدود  $10^{\circ}$  درجه انتخاب کنید.



﴿ پس از اتمام پاس ریشه جهت اطمینان از سالم بودن، آن را مورد بازررسی چشمی قرار دهید.  
 بر اساس نمونه فرم ارزیابی جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷ اجازه دهید هم کلاسی شما قطعه کار جوش کاری شده را ارزیابی نمایند.﴾

﴿ پاسهای گرم، میانی و پوششی را نیز همانند پاس ریشه اجرا کنید. برای اجرا می توانید از الکترود قطرورتر و جهت ایجاد گرده جوشها استفاده نمایید. در این وضعیت توجه داشته باشید از نوسان بیش از اندازه الکترود اجتناب شود. در صورت عدم رعایت نکته فوق با افزایش حجم مذاب در اثر نیروی جاذبه مذاب به سمت پائین شره می کند.﴾

﴿ پس از اتمام کار دستگاه جوشکاری را خاموش کرده و نسبت به تمیز کردن قطعه کار و کابین جوشکاری اقدام نموده و قطعه را جهت بازررسی و ارزیابی نهائی به مربی خود ارائه نمایید.﴾

**توضیح:** از آنجا که دانش آموزان با کلیه عیوب سطحی و هندسی جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷ آشنائی کامل دارند. تکمیل فرم ارزیابی نهائی قطعه کار جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷ توسط مربی می تواند کمک شایانی در بهبود و ارتقاء سطح مهارتی دانش آموز در جوشکاری و بازررسی داشته باشد.

﴿ قوس را روشن و زاویه الکترود را به سمت عمق شکاف نگه دارید. در ریشه جوش پل بزنید. عمل پل زدن را با رسوب دادن فلز جوش بر روی لبه های آماده سازی در ریشه جوش انجام می گیرید.﴾

﴿ با پیشرفت جوشکاری و ادامه آن سعی کنید زاویه الکترود را ثابت نگه دارید. اطمینان داشته باشید که قوس الکتریکی به طور دائم در حال شکل گرفتن است. سرعت جوشکاری را حتی الامکان بالا اختیار کنید تا از گرم شدن لبه کار جلو گیری شود و جلوی فرو ریختن مذاب گرفته شود.﴾

﴿ با توجه به شکل زیر حتی الامکان جوشکاری را با گرده باریک ادامه دهید و سعی کنید از تشکیل حوضچه مذاب با حجم بزرگ اجتناب تا از ریزش مذاب جلو گیری شود.﴾



﴿ قبل از شروع جوشکاری پس بعدی (پاس گرم) لازم است سطح جوش کاملاً صاف و عاری از هر گونه سرباره جوش باشد برای این منظور از سنگ فیبری و برس سیمی استفاده کرده و سطح جوش را کاملاً صاف کنید.﴾



### نمونه فرم ارزیابی پاس ریشه جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷

با مرتب و همکلاسی خود در این زمینه مشورت کنید			ضخامت قطعه کار	نام نقص یا عیب
راه کار رفع عیب را بنویسید	به نظر شما علت به وجود آمدن عیب چیست	ارزیابی در سطح کیفی ISO B و C استاندارد ۵۸۱۷	(میلیمتر) و نوع جوش	(سطحی و یا هندسی)

## تمرین جهت کسب مهارت تا اخذ گواهینامه مطابق استاندارد ISO ۹۶۰۶-۱، EN ۲۸۷-۱

- جهت رسیدن به مهارت لازم و موفقیت در آزمون نهائی لازم است یک دانش آموز حداقل سه قطعه کار را بدون عیب و مطابق با فرم ارزیابی نهائی قطعه کار جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷ قابل قبول ارائه نماید.
- اخذ گواهینامه های بین المللی و تائید صلاحیت جوشکار منوط به پذیرفته شدن قطعه کار آزمون در آزمایشگاهی غیر مخرب (تست رادیوگرافی) می باشد.

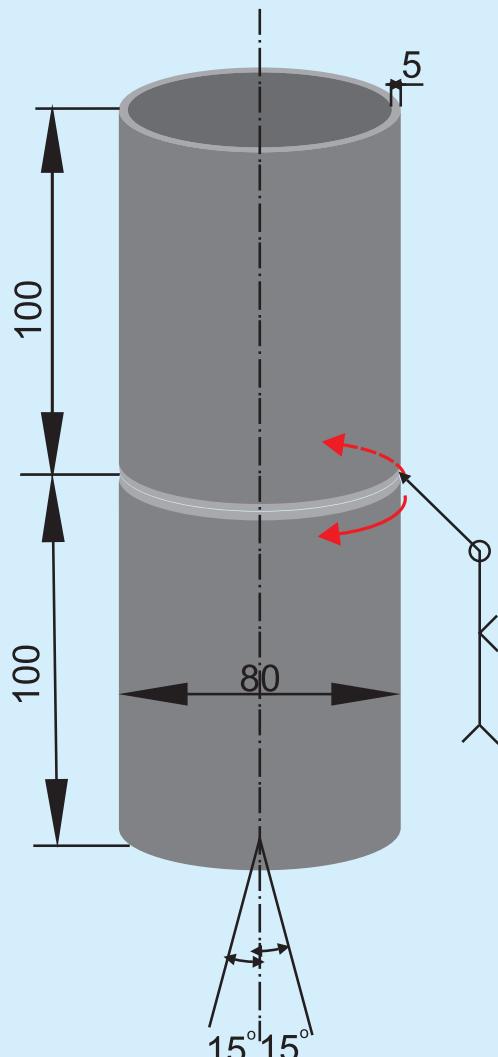


### نمونه فرم ارزیابی نهائی قطعه کار جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷

با مرتبی و همکلاسی خود در این زمینه مشورت کنید.				نام نقص یا عیب
اعلام نمره نهائی و راهنمائی و ارائه راهکار مناسب جهت بهبود و افزایش سطح مهارت		ارزیابی پاس نما بر اساس سطح کیفی B و C	ارزیابی پاس ریشه بر اساس سطح کیفی B و C	(سطحی و یا هندسی)



دستور العمل جوشکاری لوله به لوله سر به سر در وضعیت CP با قطر ۸۰mm و ضخامت ۵mm



نقشه کار EV-4	
جنس لوله	RS+۳۷-۲
$t > 5\text{mm}$	
$L = 100\text{ mm}$	نوع الکترود پاس E6010
	ریشه $\phi 2.5$
تمیز کاری سطح	جوش با سنگ زنی
	سطح گردیده جوش
	پاس ۱
نوع الکترود پاس	E6013 گرم
	قطر الکترود $\phi 3.2$
نوع الکترود پاس	پرکنی و یا پاس نما E6013 یا EV018
	قطر الکترود $\phi 3.2$
شماره نقشه :	EV-4
ساعت آموزش:	۲۰ ساعت
نوع جوش :	V butt weld
	جوش شیاری V شکل
با توجه به ارتقاء سطح مهارت میزان ساعت آموزش در تمرینات تعیین گردد.	

**چک لیست کنترلی قبل از جوشکاری**

ردیف	نام	مشخصات	تعداد	ملاحظات
نحوه سایل آینه‌ای	۱	کلاهی ماسک	۱ عدد	
	۲	پیش بند چرمی	۱ دست	
	۳	دستکش چرمی	۱ جفت	
	۴	لباس کار مناسب بدن	۱ دست	
	۵	پابند چرمی	۱ جفت	
	۶	کفش ایمنی اندازه پا	۱ جفت	
نحوه سایل کار	۱	دستگاه حداقل ۳۰۰ آمپر	۱ دستگاه	
	۲	کابل های جوشکاری حداقل ۳ متري	۲ رشته	
	۳	انبر قطعه گیر استاندارد	۱ عدد	
	۴	چکش جوش معمولی	۱ عدد	
	۵	برس سیمی فولادی	۱ عدد	
	۶	مینی سنگ	۱ عدد	
نحوه سایل آزمایش	۷	سنبله نشان معمولی	۱ عدد	
	۸	آون (در صورت نیاز) درجه C ۱۰۰	۱ عدد	
	۱	لوله فولادی قطعه ۲ ، St ۳۷ ، $\phi$ ۸۰ ، $\phi$ > ۱۶۸ ، $t=7-10$		
	۲	الکترود سلولزی E ۶۰۱۰ ، $\phi$ ۲.۵ کیلوگرم		
	۳	الکترود سلولزی E ۶۰۱۰ ، $\phi$ ۳.۲ کیلوگرم		
	۴	الکترود بازی E ۷۰۱۸ کیلوگرم		
نحوه سایل آزمایش	۵	الکترود روتیلی E ۶۰۱۳ کیلوگرم		

## نکته آموزنی



موقع تمیز کردن لوله ها از عینک ایمنی مناسب استفاده کنید.

## کار عملی



مراحل انجام کار:

- ﴿ چک لیست کترلی مطابق فرم را قبل از جوشکاری تکمیل کنید.
- ﴿ تجهیزات کار و ایمنی را آماده کنید و لباس های ایمنی بپوشید.
- ﴿ به منظور اطمینان از صحیح بودن زاویه پخ ایجاد شده و ابعاد طرح اتصال نسبت به کترل آن با استفاده از گیج مناسب اقدام نمایید.



﴿ دو قطعه کار مطابق نقشه با ابعاد و اندازه های مناسب انتخاب شده را پلیسه گیری نموده و نیز سطح آن را از هرگونه چربی، زنگار و آلودگی های دیگر با استفاده از برس سیمی تمیز کنید.

﴿ دستگاه جوشکاری را راه اندازی کنید و آمپر مناسب را برای جوشکاری بالکترو دانتخابی تنظیم نمائید.

﴿ لوله ها در وضعیت مورد نظر مستقر کنید و با کمک خال جوش و سه عدد براکت یا لقمه آنها را به هم متصل کنید. براکت یا لقمه ها باید روی ساعت ۱۲ و ۳ و ۹ نصب شود.

﴿ قطعات کار را طوری قرار دهید که محور لوله در وضعیت قائم باشد.

﴿ جوشکاری را مطابق شکل از پل ایجاد شده

آغاز کنید . زاویه الکترود با محور قائم لوله در حدود

۸۰-۹۰ درجه و نسبت به خط عمود بر سطح لوله حدود

۱۰ درجه انتخاب کنید.

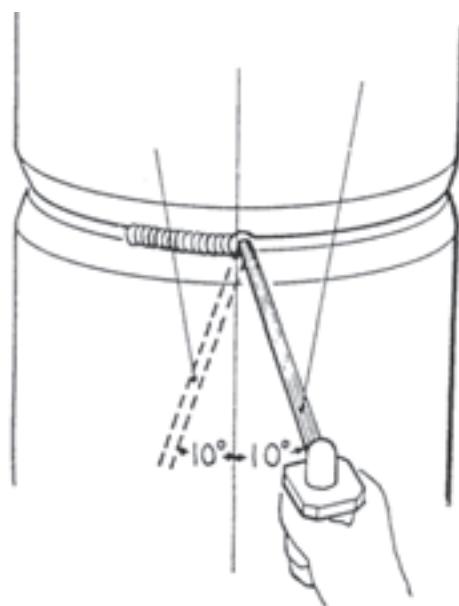


﴿ قوس را روشن و زاویه الکترود را به سمت

عمق شکاف نگه دارید. در ریشه جوش پل بزنید. عمل

پل زدن را با رسوب دادن فلز جوش بر روی لبه های

آماده سازی در ریشه جوش انجام می گیرید.



﴿ با پیشرفت جوشکاری و ادامه آن سعی کنید

زاویه الکترود را ثابت نگه دارید. اطمینان داشته باشید که

قوس الکتریکی به طور دائم در حال شکل گرفتن است.

سرعت جوشکاری را حتی الامکان بالا اختیار کنید تا از

گرم شدن لبه کار جلو گیری شود و جلوی فرو ریختن

مذاب گرفته شود.

### نکته ایمنی



موقع پاک کردن شلاکه‌ها از روی خط جوش‌ها  
حتمایاً از عینک ایمنی مناسب استفاده کنید.

﴿ حتی الامکان جوشکاری را با گرده باریک  
ادامه دهید و سعی کنید از تشکیل حوضچه مذاب با  
حجم بزرگ اجتناب تا از ریزش مذاب جلو گیری  
شود.﴾

﴿ قبل از شروع جوشکاری پاس بعدی (پاس  
گرم) لازم است سطح جوش کاملاً صاف و عاری از هر  
گونه سرباره جوش باشد، برای این منظور از برس سیمی  
استفاده کرده و سطح جوش را کاملاً صاف کنید.﴾

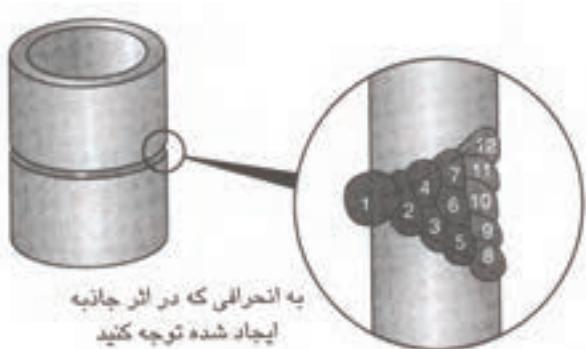
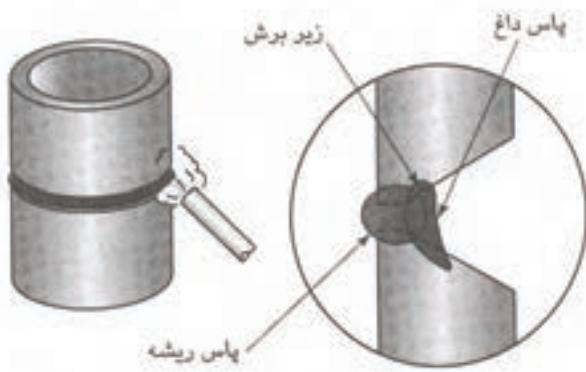
﴿ پس از اتمام پاس ریشه جهت اطمینان از سالم  
بودن آن را مورد بازرسی چشمی قرار دهید.  
(بر اساس نمونه فرم ارزیابی جوش بر اساس  
استاندارد ISO ۵۸۱۷ اجازه دهید هم کلاسی شما قطعه  
کار جوش کاری شده شما را ارزیابی نمائید.)﴾



### نمونه فرم ارزیابی پاس ریشه جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷

با مرتبی و همکلاسی خود در این زمینه مشورت کنید			ضخامت قطعه کار (میلیمتر) و نوع جوش	نام نقص یا عیب (سطحی و یا هندسی)
راه کار رفع عیب را بنویسید	به نظر شما علت به وجود آمدن عیب چیست	ارزیابی در سطح کیفی ISO B و C استاندارد ۵۸۱۷		

↗ پاسهای گرم، میانی و پوششی را نیز همانند پاس ریشه اجرا کنید. برای اجرا می توانید از الکترود قطورتر و جهت ایجاد گرده جوش‌ها استفاده نمایید در این وضعیت توجه داشته باشید از نوسان بیش از اندازه الکترود اجتناب شود. در صورت عدم رعایت نکته فوق با افزایش حجم مذاب در اثر نیروی جاذبه مذاب به سمت پائین شره می کند.



﴿ پس از اتمام کار دستگاه جوشکاری را خاموش کرده و نسبت به تمیز کردن قطعه کار و کابین جوشکاری اقدام نموده و قطعه را جهت بازرگانی و ارزیابی نهائی به مربی خود ارائه نمایید.

توضیح: از آنجا که دانش آموزان با کلیه عیوب سطحی و هندسی جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷ آشنائی کامل دارند. تکمیل فرم ارزیابی نهائی قطعه کار جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷ توسط مربی می‌تواند کمک شایانی در بهبود و ارتقاء سطح مهارتی دانش آموز در جوشکاری و بازرگانی داشته باشد.

#### تمرین جهت کسب مهارت تا اخذ گواهینامه مطابق استاندارد ۱ ISO ۹۶۰۶-۱، EN ۲۸۷-۱:

- جهت رسیدن به مهارت لازم و موفقیت در آزمون نهائی لازم است یک دانش آموز حداقل سه قطعه کار را بدون عیوب و مطابق با فرم ارزیابی نهائی قطعه کار جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷ قابل قبول ارائه نماید.
- اخذ گواهینامه های بین المللی و تأیید صلاحیت جوشکار منوط به پذیرفته شدن قطعه کار آزمون در آزمایشگاهی غیر مخرب (تست رادیوگرافی) می باشد.

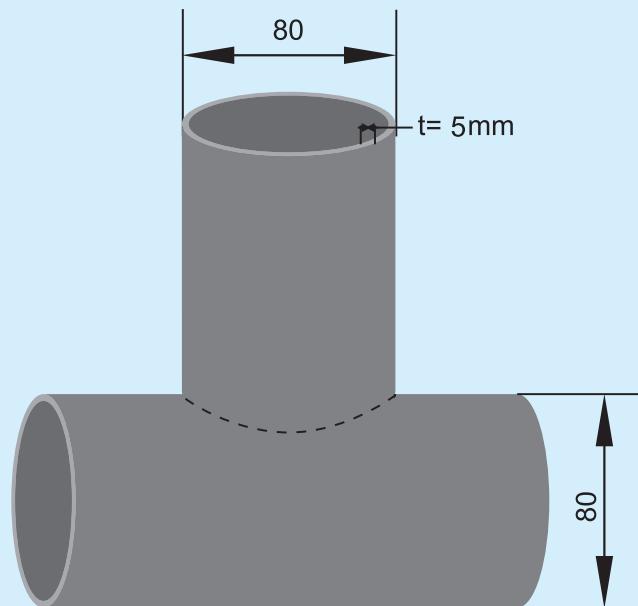


### نمونه فرم ارزیابی نهائی قطعه کار جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷

با مرتبی و همکلاسی خود در این زمینه مشورت کنید.			نام نقص یا عیب
اعلام نمره نهائی و راهنمائی و ارائه راهکار مناسب جهت بهبود و افزایش سطح مهارت	ارزیابی پاس نما بر اساس سطح کیفی B	ارزیابی پاس ریشه بر اساس سطح کیفی B و C	(سطحی و یا هندسی)



دستورالعمل جوشکاری لوله به لوله به صورت فلنجی در وضعیت PB با قطر ۸۰mm و ضخامت ۵mm



## نقشه کار EV-۲

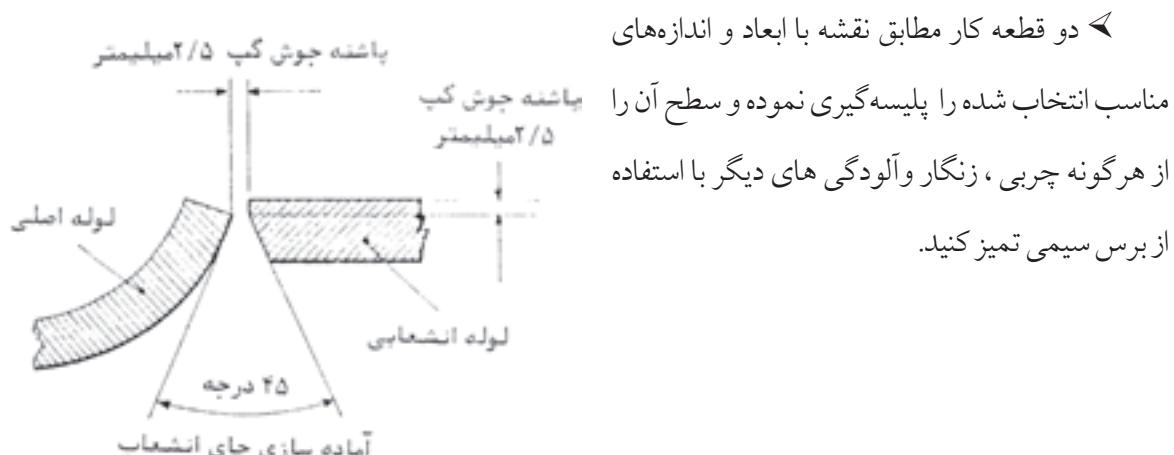
	جنس لوله $t > 5\text{mm}$ RST37-2
	L = 100 mm نوع الکترود پاس ریشه قطر الکترود $\phi 2.5$ E6010
	تمیز کاری سطح جوش با سنگ زنی سطح گرده جوش پاس ۱
	نوع الکترود پاس گرم قطر الکترود $\phi 3.2$ E6013
	نوع الکترود پاس پرکنی و یا پاس نما قطر الکترود $\phi 3.2$ E7010
	شماره نقشه : EV-۲ ساعت آموزش: ۴۰ ساعت نوع جوش : V butt weld جوش شیاری V شکل
	با توجه به ارتقاء سطح مهارت میزان ساعت آموزش در تمرینات تعیین گردد.

**چک لیست کنترلی قبل از جوشکاری**

ردیف	نام	مشخصات	تعداد	ملاحظات
نحوه سایل تینی	1	کلاهی ماسک	1 عدد	
	2	پیش بند چرمی	1 دست	
	3	دستکش چرمی	1 جفت	
	4	لباس کار مناسب بدن	1 دست	
	5	پابند چرمی	1 جفت	
	6	کفش ایمنی اندازه پا	1 جفت	
نحوه سایل کار	1	دستگاه حداقل آمپر	1 دستگاه	
	2	کابل های جوشکاری	3 متری	2 رشته
	3	انبر قطعه گیر	1 عدد	
	4	چکش جوش	1 عدد	
	5	برس سیمی	1 عدد	
	6	مینی سنگ	1 عدد	
	7	سنبله نشان	1 عدد	
	8	آون (در صورت نیاز)	1 عدد	۱۰۰ °C
نحوه سایل آزمایش	1	لوله فولادی	, St ۳۷ , φ ۸۰ φ > ۱۶۸ t=۵	قطعه ۲
	2	الکترود سلولزی	E ۶۰۱۰ φ ۲.۵	کیلوگرم
	3	الکترود سلولزی	E ۶۰۱۰ φ ۳.۲	کیلوگرم
	4	الکترود بازی	E ۷۰۱۸	کیلوگرم
	5	الکترود روتیلی	E ۶۰۱۳	کیلوگرم

## مراحل انجام کار:

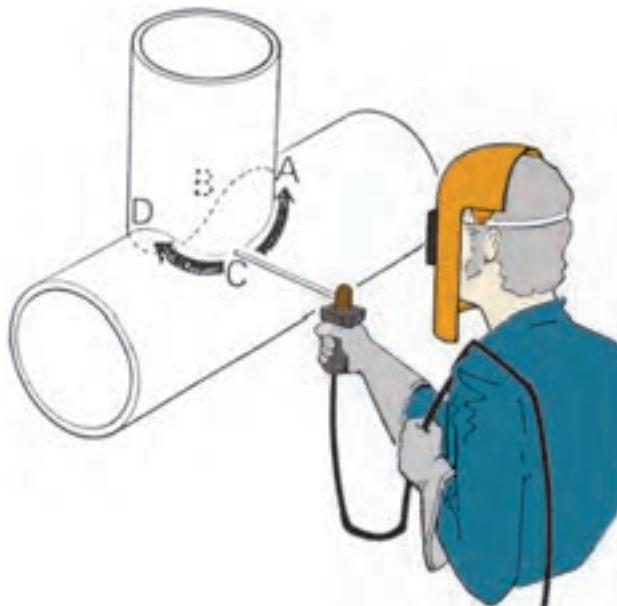
- ﴿ چک لیست کترلی مطابق فرم را قبل از جوشکاری تکمیل کنید.
- ﴿ تجهیزات کار و ایمنی را آماده کنید و لباس های ایمنی بپوشید.
- ﴿ به منظور اطمینان از صحیح بودن زاویه پخ ایجاد شده و ابعاد طرح اتصال نسبت به کترل آن با استفاده از گیج مناسب اقدام نمایید.



- ﴿ دستگاه جوشکاری را راه اندازی کنید و آمپر مناسب را برای جوشکاری با الکترود انتخابی تنظیم نمایید.

- ﴿ لوله ها در وضعیت مورد نظر مستقر کنید و با کمک چهار خال جوش در نقاط D,C,B,A قطعات رابه یکدیگر متصل کنید.

- ﴿ مطابق شکل قطعه کار را طوری قرار دهید که زاویه قرار گیری آنها نسبت به هم ۹۰ درجه باشد. قطعه می بایست در ارتفاعی قرار داده شود که جوشکار جهت انجام جوشکاری کاملاً احساس راحتی نموده و به کار تسلط کافی داشته باشد.



◀ جوشکاری را مطابق شکل رو برو از نقطه C شروع و به سمت نقطه A پیش روی نماید. زاویه الکترود نسبت به خط عمود بر سطح لوله حدود ۴۵° و نسبت به مسیر پیش روی ۶۰-۷۰° درجه انتخاب کنید. سمت مقابل را مطابق شکل انجام دهید و کار را تکمیل نماید.

### نکله

قبل از شروع جوشکاری طرف مقابل، نسبت به سنگ زنی (با مینی سنگ یا سنگ انگشتی) گرده جوش های انتهائی مسیر قبلی اقدام نمایید. تا در پایان کار از تشکیل گرده جوش اضافی و عدم ذوب در سربند جلوگیری شود.

◀ با پیشرفت جوشکاری و ادامه آن سعی کنید زاویه الکترود را ثابت نگه دارید. اطمینان داشته باشید که قوس الکتریکی به طور دائم در حال شکل گرفتن است.

◀ در صورت نیاز به ابعاد جوش بالاتر مطابق آموخته های قبلی خود در خصوص جوش های سپری اقدام به جوشکاری پاسهای بعدی نمایید.

◀ قبل از شروع جوشکاری پاس بعدی (در صورت نیاز) لازم است سطح جوش کاملاً صاف و عاری از هر گونه سرباره جوش باشد برای این منظور از سنگ فیبری و برس سیمی استفاده کرده و سطح جوش را کاملاً صاف کنید.

﴿ پس از اتمام پاس ریشه جهت اطمینان از سالم بودن آن را مورد بازرگانی چشمی قرار دهید .  
(بر اساس نمونه فرم ارزیابی جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷ اجازه دهد هم کلاسی شما قطعه کار جوش  
کاری شده را ارزیابی نمایند.)



### نمونه فرم ارزیابی پاس ریشه جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷

با مربی و همکلاسی خود در این زمینه مشورت کنید.				ضخامت قطعه کار	نام نقص یا عیب
راه کار رفع عیب را بنویسید.	به نظر شما علت به وجود آمدن عیب چیست	ارزیابی درسطح کیفی ISO C و استاندارد B	(میلیمتر) و نوع جوش	(سطحی و یا هندسی)	

﴿ پاسهای بعدی را نیز همانند پاس اول اجرا کنید . برای اجرا می توانید از الکترود قطورتر و جهت ایجاد گرده جوش هاستفاده نمایید.

﴿ پس از اتمام کار دستگاه جوشکاری را خاموش کرده و نسبت به تمیز کردن قطعه کار و کابین جوشکاری اقدام نموده و قطعه را جهت بازررسی و ارزیابی نهائی به مربی خود ارائه نمایید.

**توضیح:** از آنجا که دانش آموزان با کلیه عیوب سطحی و هندسی جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷ آشنایی کامل دارند. تکمیل فرم ارزیابی نهائی قطعه کار جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷ توسط مربی می تواند کمک شایانی در بهبود و ارتقاء سطح مهارتی دانش آموز در جوشکاری و بازررسی داشته باشد.

### تمرین جهت کسب مهارت تا اخذ گواهینامه مطابق استاندارد ۱ EN۲۸۷-۱ ، ISO ۹۶۰۶-۱ :

- جهت رسیدن به مهارت لازم و موفقیت در آزمون نهائی لازم است یک دانش آموز حداقل سه قطعه کار را بدون عیوب و مطابق با فرم ارزیابی نهائی قطعه کار جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷ قابل قبول ارائه نماید.
- اخذ گواهینامه های بین المللی و تأیید صلاحیت جوشکار منوط به پذیرفته شدن قطعه کار آزمون در آزمایشهای غیر مخرب ( تست رادیوگرافی ) می باشد.

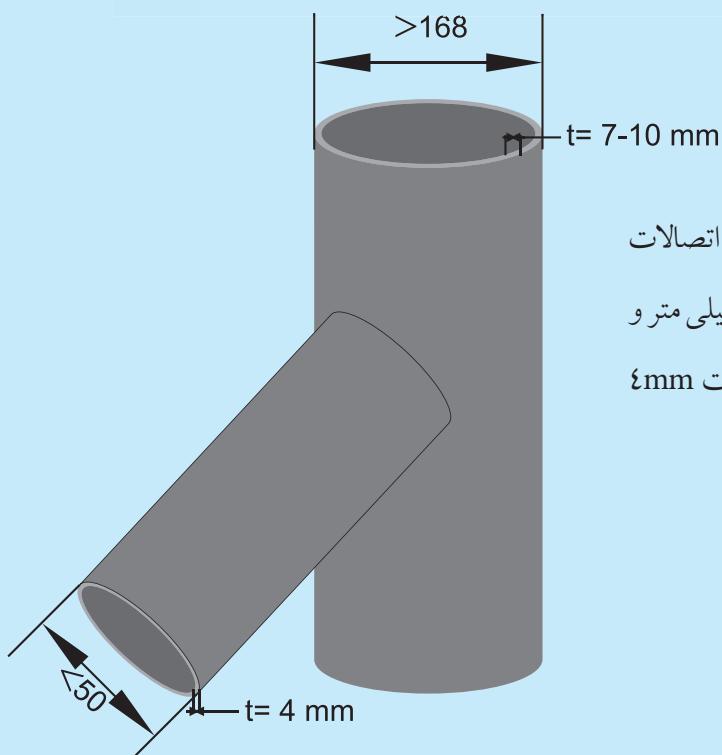


### نمونه فرم ارزیابی نهائی قطعه کار جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷

با مرتب و همکلاسی خود در این زمینه مشورت کنید.			نام نقص یا عیب (سطحی و یا هندسی)
اعلام نمره نهائی و راهنمائی و ارائه راهکار مناسب جهت بهبود و افزایش سطح مهارت	ارزیابی پاس نما بر اساس سطح کیفی B و C	ارزیابی پاس ریشه بر اساس سطح کیفی B و C	



دستور کار اول EV-۶



دستورالعمل جوشکاری لوله به لوله با اتصالات

انشعابی در وضعیت PF با ضخامت ۷ الی ۱۰ میلی متر و  
قطر ۵۰mm به بیشتر از ۱۶۸mm و ضخامت ۴mm

## نقشه کار EV-۶

	جنس لوله t>5mm RST ۳۷-۲
	L= ۱۰۰ mm نوع الکترود پاس ریشه E6010 قطر الکترود φ ۲.۵
	تمیز کاری سطح جوش با سنگ زنی سطح گرده جوش پاس ۱
	نوع الکترود پاس گرم E6013 قطر الکترود φ ۳.۲
	نوع الکترود پاس پرکنی و یا پاس نما E6010 یا E7010 قطر الکترود φ ۳.۲
شماره نقشه : EV-۲ ساعت آموزش: ۴۰ ساعت	
نوع جوش : V butt weld جوش شیاری V شکل	
با توجه به ارتقاء سطح مهارت میزان ساعت آموزش در تمرینات تعیین گردد.	

**چک لیست کنترلی قبل از جوشکاری**

ردیف	نام	مشخصات	تعداد	ملاحظات
نحوه سایل تینی	ماسک	کلاهی	۱ عدد	
	پیش بند	چرمی	۱ دست	
	دستکش	چرمی	۱ جفت	
	لباس کار	مناسب بدن	۱ دست	
	پابند	چرمی	۱ جفت	
	کفش ایمنی	اندازه پا	۱ جفت	
نحوه سایل کار	دستگاه جوش	حداقل ۳۰۰ آمپر	۱ دستگاه	
	کابل های جوشکاری	حداقل ۳ متري	۲ رشته	
	انبر قطعه گیر	استاندارد	۱ عدد	
	چکش جوش	معمولی	۱ عدد	
	برس سیمی	فولادی	۱ عدد	
	مینی سنگ		۱ عدد	
	سنبله نشان	معمولی	۱ عدد	
	آون (در صورت نیاز)	۱۰۰ °C	۱ عدد	
نحوه سایل آزمایش	لوله فولادی	, St ۳۷ , $\phi$ ۸۰ , $\phi$ > ۱۶۸ $t > ۷ - ۱۰$ , $t = ۵$	قطعه ۲	
	الکترود سلولزی	E ۶۰۱۰ $\phi$ ۲.۵	کیلوگرم	
	الکترود سلولزی	E ۶۰۱۰ $\phi$ ۳.۲	کیلوگرم	
	الکترود بازی	E ۷۰۱۸	کیلوگرم	
	الکترود روتیلی	E ۶۰۱۳	کیلوگرم	



مراحل انجام کار:

﴿ لوله ها را در وضعیت مورد نظر مستقر کنید و با کمک خال جوش آنها را به هم متصل کنید .

احتمال دارد قطعات با تسمه های مثلثی شکل قائم الزاویه که گونیائی بوده و گوشه زاویه قائمه آن کمی برداشته شده باشد .

﴿ قطعات کار را طوری قرار دهید که محور لوله اصلی در وضعیت قائم باشد .

﴿ از قسمت زیرین لوله جوش کاری را از ساعت ۶ آغاز کنید . الکترود را عمود بر امتداد افق و با شیب ۱۰ نسبت به جهت پیشروی نگه دارید .

﴿ قوس را روشن و زاویه الکترود را به سمت عمق شکاف نگه دارید . در ریشه جوش پل بزنید . عمل پل زدن را با رسوب دادن فلز جوش بر روی لبه های آماده سازی در ریشه جوش انجام می گیرید .

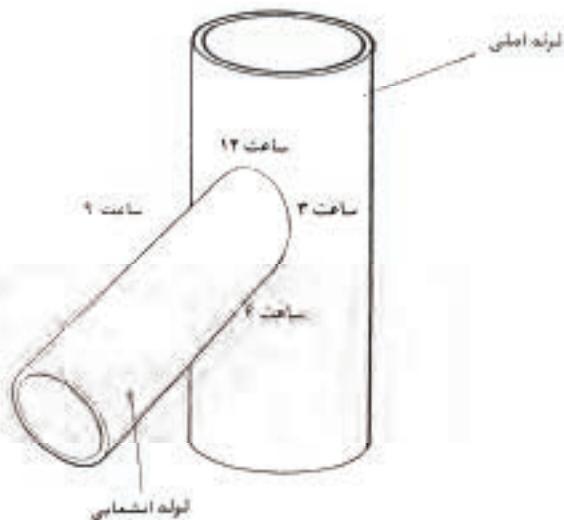
﴿ با پیشرفت جوشکاری و ادامه آن زاویه الکترود را تغییر دهید . اطمینان داشته باشید که قوس الکتریکی به طور دائم در حال شکل گرفتن است . سرعت جوشکاری را حتی الامکان بالا اختیار کنید تا از گرم شدن لبه کار جلو گیری شود و جلوی فرو ریختن مذاب گرفته شود .

﴿ چک لیست کنترلی مطابق فرم را قبل از جوشکاری تکمیل کنید .

﴿ تجهیزات کار و ایمنی را آماده کنید و لباس های ایمنی بپوشید .

﴿ به منظور اطمینان از صحیح بودن زاویه پخ ایجاد شده و ابعاد طرح اتصال نسبت به کنترل آن با استفاده از گیج مناسب اقدام نمایید .

﴿ دو قطعه کار مطابق نقشه با ابعاد و اندازه های مناسب انتخاب شده را پلیسه گیری نموده و نیز سطح آن را از هر گونه چربی ، زنگار و آلودگی های دیگر با استفاده از برس سیمی تمیز کنید .



﴿ دستگاه جوشکاری را راه اندازی کنید و آمپر مناسب را برای جوشکاری بال الکترود انتخابی تنظیم نمایید .

﴿ پس از شروع جوشکاری لازم است سطح جوش کاملاً صاف و عاری از هر گونه سرباره جوش باشد برای این منظور از برس سیمی استفاده کرده و سطح جوش را کاملاً صاف می‌کنیم.

### نکله اینه

موقع پاک کردن شلاکه‌ها از روی خط جوش‌ها حتماً از عینک ایمنی مناسب استفاده کنید.

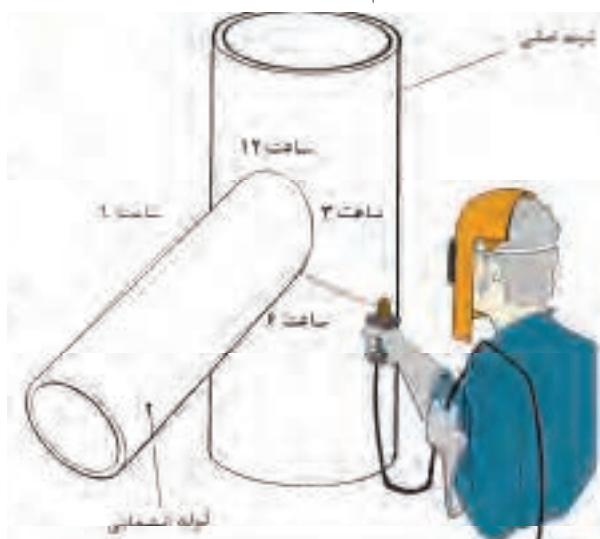
﴿ پس از اتمام پاس ریشه جهت اطمینان از سالم بودن آن را مورد بازرسی چشمی قرار دهید.  
(بر اساس نمونه فرم ارزیابی جوش بر اساس استاندارد ISO 5817 اجازه دهید هم کلاسی شما قطعه کار جوش کاری شده شمارا ارزیابی نمایید).

﴿ پس از اتمام کار دستگاه جوشکاری را خاموش کرده و نسبت به تمیز کردن قطعه کار و کابین جوشکاری اقدام نموده و قطعه را جهت بازرسی و ارزیابی نهائی به مریبی خود ارائه نمایید.

**توضیح:** از آنجا که دانش آموزان با کلیه عیوب سطحی و هندسی جوش بر اساس استاندارد ISO 5817 آشنائی کامل دارند. تکمیل فرم ارزیابی نهائی قطعه کار جوش بر اساس استاندارد ISO 5817 توسط مریبی می‌تواند کمک شایانی در بهبود و ارتقاء سطح مهارتی دانش آموز در جوشکاری و بازرسی داشته باشد.

﴿ جوشکاری را تا ساعت ۹ ادامه دهید در این صورت الکترود ۱۰ درجه عقب تراز عمود به سطح کار است در صورت اتمام الکترود با همان زاویه با الکترود جدید قوس را شروع کنید و به کار ادامه دهید.

﴿ باید بین ساعت ۱۰ و ۱۱، زاویه الکترود ۴۵ درجه باشد این زاویه را سعی کنید تا نقطه ۱۲ حفظ کنید و کار را به اتمام برسانید.



### نکله

سرباره جوش با الکترودهای سلولوزی چسبنده و همراه با پاشش زیاد می‌باشد.

﴿ جوشکاری را مجدداً از ساعت ۶ شروع کرده و به ساعت ۳ و ۱۲ ادامه دهید.

### نکله

می‌توان از ابتدا جهت جوشکاری را از ۱۲-۹-۶ و یا ۱۲-۳-۶ شروع کنید و پس از اتمام طرف دیگر را آغاز نمایید.



### نمونه فرم ارزیابی پاس ریشه جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷

با مرتب و همکلاسی خود در این زمینه مشورت کنید				ضخامت قطعه کار	نام نقص یا عیب
راه کار رفع عیب را بنویسید	به نظر شما علت به وجود آمدن عیب چیست	ارزیابی در سطح کیفی ISO و C استاندارد B ۵۸۱۷	(میلیمتر) و نوع جوش	(سطحی و یا هندسی)	

## تمرین جهت کسب مهارت تا اخذ گواهینامه مطابق استاندارد ISO ۹۶۰۶-۱، EN ۲۸۷-۱:

- جهت رسیدن به مهارت لازم و موفقیت در آزمون نهائی لازم است یک دانش آموز حداقل سه قطعه کار را بدون عیب و مطابق با فرم ارزیابی نهائی قطعه کار جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷ قابل قبول ارائه نماید.
- اخذ گواهینامه های بین المللی و تأیید صلاحیت جوشکار منوط به پذیرفته شدن قطعه کار آزمون در آزمایشها غیر مخرب (تست رادیوگرافی) می باشد.
- برای افزایش مهارت در جوشکاری انشعابی نسبت به جوشکاری طرح داده شده اقدام نماید. و در مراحل مختلف کار از مربی خود کمک بگیرید. توجه داشته باشید که مونتاژ صحیح و دقیق در اتصالات انشعابی لوله بیشترین نقش را در اجرای صحیح یک جوش با کیفیت ایفا می کند.



### نمونه فرم ارزیابی نهائی قطعه کار جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷

با مرتب و همکلاسی خود در این زمینه مشورت کنید.				نام نقص یا عیب
اعلام نمره نهائی و راهنمایی و ارائه راهکار مناسب جهت بهبود و افزایش سطح مهارت		ارزیابی پاس ریشه بر اساس سطح کیفی B و C	ارزیابی پاس ریشه بر اساس سطح کیفی B و C	(سطحی و یا هندسی)

## فصل سوم

### توانایی جوشکاری در سطح E8

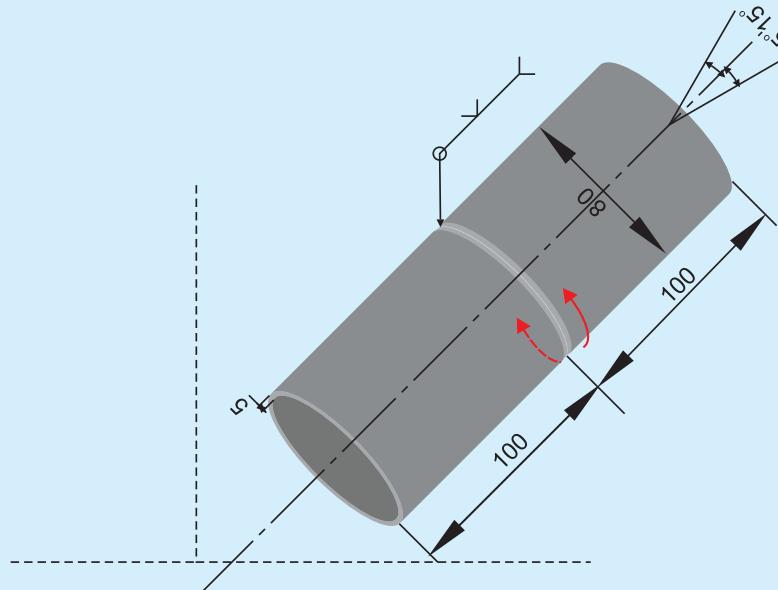
زمان آموزش		توانایی جوشکاری در سطح E8 برای کسب گواهینامه مهارت	
عملی	نظری	جوشکاری لوله به صورت سر بالا	
۶۳	۲		



- ۱- لوله ها به قطر  $80$  میلی متر و ضخامت  $5$  میلی متر در وضعیت  $H-L_{045}$  و سر به سر را جوشکاری کند.
- ۲- لوله ها به قطر  $168$  میلی متر و ضخامت  $10-17$  میلی متر در وضعیت  $H-L_{045}$  و سر به سر را جوشکاری کند.
- ۳- اتصالات فلنگی لوله به لوله در قطر  $80$  میلی متر و ضخامت  $5$  میلی متر را جوشکاری کند.



دستورالعمل جوشکاری لوله به لوله سر به سر در وضعیت H-L<sup>۰۴۵</sup> با قطر ۸۰ و ضخامت ۵ میلیمتر



## نقشه کار E8-۱

	جنس لوله $t > 5\text{mm}$ RST <sup>۳۷-۲</sup>
	$L = 100\text{ mm}$ نوع الکترود پاس ریشه قطر الکترود $\phi 2.5$
	تمیز کاری سطح جوش با سنگ زنی سطح گرد جوش پاس ۱
	نوع الکترود پاس گرم E7018 یا E6010 قطر الکترود $\phi 3.2$
	نوع الکترود پاس پرکنی و یا پاس نما قطر الکترود $\phi 3.2$
شماره نقشه : E8-۱ ساعت آموزش: ۳۲ ساعت	
نوع جوش : V butt weld جوش شیاری V شکل	
با توجه به ارتقاء سطح مهارت میزان ساعت آموزش در تمرینات تعیین گردد.	

**چک لیست کنترلی قبل از جوشکاری**

ردیف	نام	مشخصات	تعداد	ملاحظات
نحوه سایل آینه‌ای	1	کلاهی ماسک	1 عدد	
	2	پیش بند چرمی	1 دست	
	3	دستکش چرمی	1 جفت	
	4	لباس کار مناسب بدن	1 دست	
	5	پابند چرمی	1 جفت	
	6	کفش ایمنی اندازه پا	1 جفت	
نحوه سایل کار	1	دستگاه حداقل ۳۰۰ آمپر	1 دستگاه	
	2	کابل های جوشکاری حداقل ۳ متري	2 رشته	
	3	انبر قطعه گیر استاندارد	1 عدد	
	4	چکش جوش معمولی	1 عدد	
	5	برس سیمی فولادی	1 عدد	
	6	مینی سنگ	1 عدد	
	7	سنبله نشان معمولی	1 عدد	
	8	آون (در صورت نیاز)	1 عدد	$100^{\circ}C$
نحوه سایل آزمایش	1	لوله فولادی ، St ۳۷ ، $\phi 80$ ، $\phi > 168$ ، $t > 7 - 10$ ، $t = 5$	2 قطعه	
	2	الکترود سلولزی E ۶۰۱۰ ، $\phi 2.5$	کیلوگرم	
	3	الکترود سلولزی E ۶۰۱۰ ، $\phi 3.2$	کیلوگرم	
	4	الکترود بازی E ۷۰۱۸	کیلوگرم	
	5	الکترود روتیلی E ۶۰۱۳	کیلوگرم	



مراحل انجام کار:

﴿ چک لیست کنترلی مطابق فرم را قبل از جوشکاری تکمیل کنید.

﴿ تجهیزات کار و ایمنی را آماده کنید و لباس های ایمنی بپوشید.



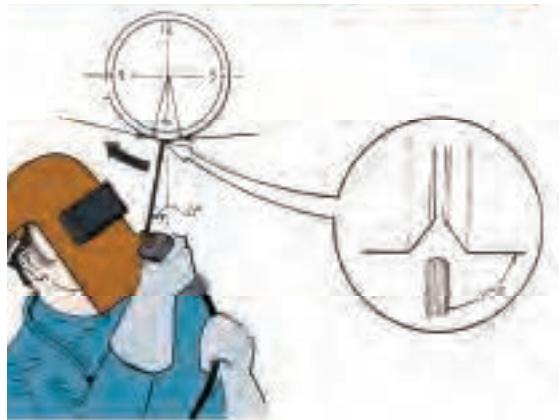
﴿ به منظور اطمینان از صحیح بودن زاویه پخ ایجاد شده و ابعاد طرح اتصال نسبت به کنترل آن با استفاده از گیج مناسب اقدام نمایید.

﴿ دو قطعه کار مطابق نقشه با ابعاد و اندازه های مناسب انتخاب شده را پلیسه گیری نموده و نیز سطح آن را از هرگونه چربی، زنگار و آلودگی های دیگر با استفاده از برس سیمی تمیز کنید.

﴿ دستگاه جوشکاری را راه اندازی کنید و آمپر مناسب را برای جوشکاری بالکترو دانتخابی تنظیم نمایید.



﴿ با قرار دادن سیم جوش هم اندازه فاصله ریشه، فاصله دو قطعه لوله را تنظیم و در یک راستا بودن آنها را کنترل و خال جوش نمایید.



﴿ لوله ها در وضعیت مورد نظر مستقر کنید و با کمک خال جوش به هم متصل کنید . برآکت یا لقمه ها باید روی ساعت ۹ ، ۱۲ و ۳ نصب شود .

احتمال دارد قطعات با خال جوش ، برآکت ها ، نبشی ها و یاناوادانی ها به یکدیگر متصل شوند .

﴿ قطعات کار را طوری قرار دهید که محور لوله نسبت به محور قائم در وضعیت ۴۵ درجه قرار گیرد .

﴿ مطابق شکل از قسمت زیرین لوله و از ساعت ۶ جوش کاری را آغاز کنید . الکترود را عمود بر محور لوله و با شیب ۱۰ نسبت به جهت پیشروی نگه دارید .

﴿ قوس را روشن و زاویه الکترود را به سمت عمق شکاف نگه دارید . در ریشه جوش پل بزنید . عمل پل زدن را با رسوب دادن فلز جوش بر روی لبه های آمده سازی در ریشه جوش انجام می گیرید .

﴿ با پیشرفت جوشکاری و ادامه آن زاویه الکترود را تغییر دهید . اطمینان داشته باشید که قوس الکتریکی به طور دائم برقرار است . سرعت جوشکاری را حتی الامکان بالا اختیار کنید تا از گرم شدن لبه کار جلو گیری شود و جلوی فرو ریختن مذاب گرفته شود .

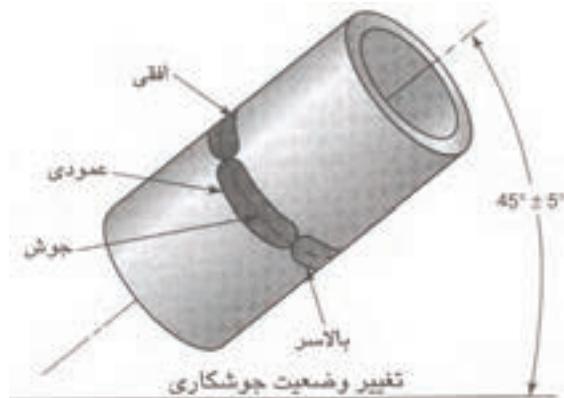
﴿ جوشکاری را تا ساعت ۹ ادامه دهید در این صورت الکترود ۱۰ درجه عقب تراز عمود به سطح کار است در صورت اتمام الکترود با همان زاویه با الکترود جدید قوس را شروع کنید و به کار ادامه دهید .

### نکله ایمنی

موقع پاک کردن شلاکه‌ها از روی خط جوش‌ها از عینک ایمنی مناسب استفاده کنید.

﴿ بین ساعت ۱۰ و ۱۱ زاویه الکترود ۴۵ درجه می

بایست باشد این زاویه را سعی کنید تا نقطه ۱۲ حفظ کنید و کار را به اتمام برسانید.



﴿ پس از اتمام پاس ریشه جهت اطمینان از سالم بودن آن را مورد بازرسی چشمی قرار دهید.  
 (بر اساس نمونه فرم ارزیابی جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷ اجازه دهد هم کلاسی شما قطعه کار جوش کاری شده شما را ارزیابی نمایید.)

### نکله

سریاره جوش با الکترودهای سلولوزی چسبنده و همراه با پاشش زیاد می باشد.

﴿ جوشکاری را مجددا از ساعت ۶ شروع کرده و به سمت ۳ و ۱۲ ادامه دهید.

### نکله

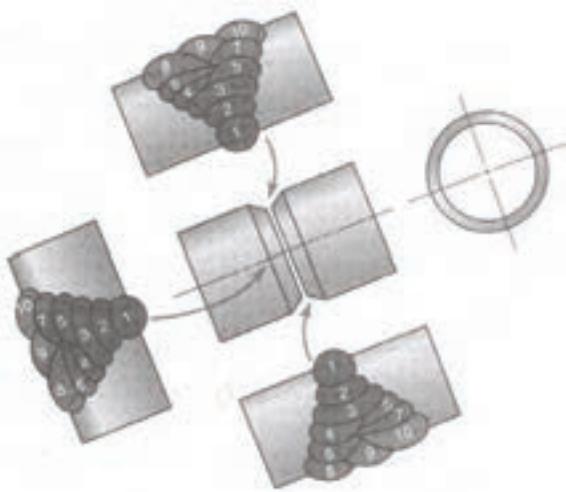
می توان از ابتدا جهت جوشکاری را از ۶-۹-۱۲ و یا ۱۲-۳-۶ شروع کنید و پس از اتمام طرف دیگر را آغاز نمایید.

﴿ قبل از شروع جوشکاری پاس بعدی (پاس گرم) لازم است سطح جوش کاملا صاف و عاری از هر گونه سریاره جوش باشد برای این منظور از برس سیمی استفاده کرده و سطح جوش را کاملا صاف می کنیم.



### نمونه فرم ارزیابی پاس ریشه جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷

با مرتب و همکلاسی خود در این زمینه مشورت کنید.			ضخامت قطعه کار	نام نقص یا عیب
راه کار رفع عیب را بنویسید	به نظر شما علت به وجود آمدن عیب چیست	ارزیابی در سطح کیفی ISO C و ISO B استاندارد ۵۸۱۷	(میلیمتر) و نوع جوش	(سطحی و یا هندسی)



﴿ پاس‌های گرم، میانی و پوششی را نیز همانند پاس ریشه اجرا کنید . برای اجرا می توانید از الکتروود قطورتر و با آمپرهای بالاتر جوشکاری کنید .

﴿ پس از اتمام کار دستگاه جوشکاری را خاموش کرده و نسبت به تمیز کردن قطعه کار و کابین جوشکاری اقدام نموده و قطعه را جهت بازررسی و ارزیابی نهائی به مرتبی خود ارائه نمایید.



توضیح: از آنجا که دانش آموزان با کلیه عیوب سطحی و هندسی جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷ آشنائی کامل دارند. تکمیل فرم ارزیابی نهائی قطعه کار جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷ توسط مرتبی می تواند کمک شایانی در بهبود و ارتقاء سطح مهارتی دانش آموز در جوشکاری و بازررسی داشته باشد.

### تمرین جهت کسب مهارت تا اخذ گواهینامه مطابق استاندارد ۱-۲۸۷-۹۶۰۶: ISO

جهت رسیدن به مهارت لازم و موفقیت در آزمون نهائی لازم است یک دانش آموز حداقل سه قطعه کار را بدون عیب و مطابق با فرم ارزیابی نهائی قطعه کار جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷ قابل قبول ارائه نماید. اخذ گواهینامه های بین المللی و تائید صلاحیت جوشکار منوط به پذیرفته شدن قطعه کار آزمون در آزمایشها غیر مخرب (تست رادیوگرافی ) می باشد.

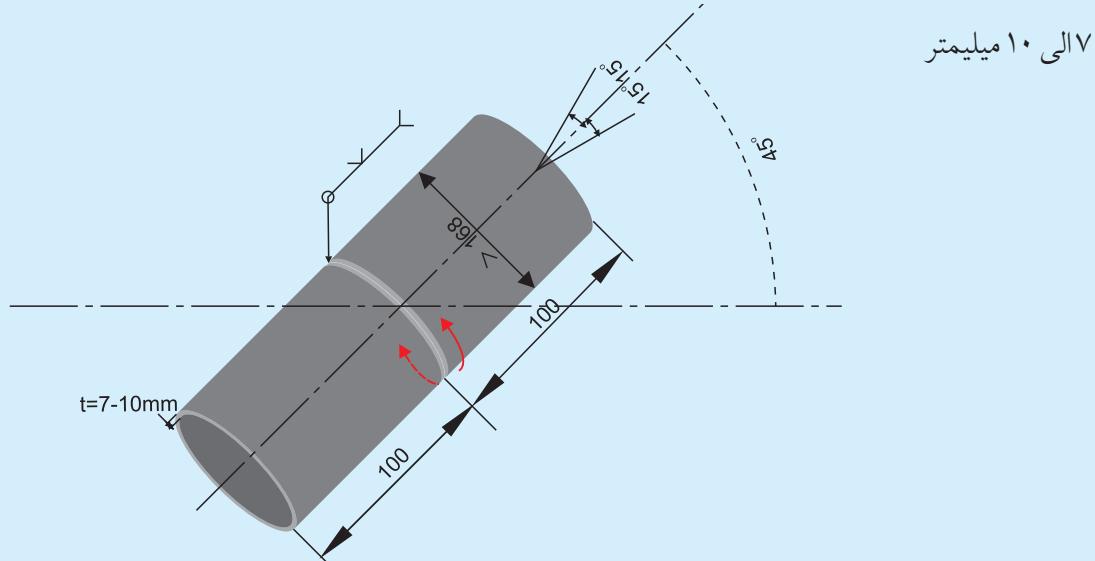


### نمونه فرم ارزیابی نهائی قطعه کار جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷

با مرتبی و همکلاسی خود در این زمینه مشورت کنید.			نام نقص یا عیب
اعلام نمره نهائی و راهنمائی و ارائه راهکار مناسب جهت بهبود و افزایش سطح مهارت		ارزیابی پاس نما بر اساس سطح کیفی B C و	ارزیابی پاس ریشه بر اساس سطح کیفی B C و



دستور العمل جوشکاری لوله به لوله سر به سر در وضعیت H-L<sup>۰۴۵</sup> با قطر بیشتر از ۱۶۸ میلی متر و ضخامت



نقشه کار E8-۲

	جنس لوله $t > 5 \text{ mm}$ RST <sup>۳۷-۲</sup>
	$L = 100 \text{ mm}$ نوع الکترود پاس ریشه قطر الکترود $\phi 2.5$
	تمیز کاری سطح جوش با سنگ زنی سطح گرد جوش پاس ۱
	نوع الکترود پاس گرم E <sup>۷۰۱۸</sup> یا E <sup>۶۰۱۰</sup> قطر الکترود $\phi 3.2$
	نوع الکترود پاس پرکنی و یا پاس نما قطر الکترود $\phi 3.2$
شماره نقشه : E8-۲ ساعت آموزش: ۳۸ ساعت	
نوع جوش : V butt weld جوش شیاری V شکل	
با توجه به ارتقاء سطح مهارت میزان ساعت آموزش در تمرینات تعیین گردد.	

**چک لیست کنترلی قبل از جوشکاری**

ردیف	نام	مشخصات	تعداد	ملاحظات
۱	ماسک	کلاهی	۱ عدد	نحوه ایمنی
۲	پیش بند	چرمی	۱ دست	
۳	دستکش	چرمی	۱ جفت	
۴	لباس کار	مناسب بدن	۱ دست	
۵	پابند	چرمی	۱ جفت	
۶	کفش ایمنی	اندازه پا	۱ جفت	
۱	دستگاه جوش	حداقل ۳۰۰ آمپر	۱ دستگاه	نحوه ساخت
۲	کابل های جوشکاری	حداقل ۳ متری	۲ رشته	
۳	انبر قطعه گیر	استاندارد	۱ عدد	
۴	چکش جوش	معمولی	۱ عدد	
۵	برس سیمی	فولادی	۱ عدد	
۶	مینی سنگ		۱ عدد	
۷	سن به نشان	معمولی	۱ عدد	نحوه نگهداری
۸	آون (در صورت نیاز)	۱۰۰ °C	۱ عدد	
۱	لوله فولادی	, St ۳۷ , $\phi$ ۸۰ , $\phi$ > ۱۶۸ $t > 7 - 10$ , $t = 5$	قطعه ۲	
۲	الکترود سلولزی	E ۶۰۱۰ $\phi$ ۲.۵	کیلوگرم	
۳	الکترود سلولزی	E ۶۰۱۰ $\phi$ ۳.۲	کیلوگرم	
۴	الکترود بازی	E ۷۰۱۸	کیلوگرم	
۵	الکترود روتیلی	E ۶۰۱۳	کیلوگرم	نحوه نگهداری



مراحل انجام کار:

﴿ چک لیست کنترلی مطابق فرم را قبل از جوشکاری تکمیل کنید.

﴿ تجهیزات کار و ایمنی را آماده کنید و لباس های ایمنی بپوشید.

﴿ به منظور اطمینان از صحیح بودن زاویه پخ ایجاد شده و ابعاد طرح اتصال نسبت به کنترل آن با استفاده از گیج مناسب اقدام نمایید.



﴿ دو قطعه کار مطابق نقشه با ابعاد و اندازه های مناسب انتخاب شده را پلیسه گیری نموده و نیز سطح آن را از هر گونه چربی، زنگار و آلودگی های دیگر با استفاده از بررس سیمی تمیز کنید.



﴿ دستگاه جوشکاری را راه اندازی کنید و آمپر مناسب را برای جوشکاری بالکترودانتخابی تنظیم نمایید.

﴿ لوله ها در وضعیت مورد نظر مستقر کنید و با کمک خال جوش و سه عدد برآکت یا لقمه آنها را به هم متصل کنید. برآکت یا لقمه ها باید روی ساعت ۹، ۱۲ و ۳ نصب شود.





احتمال دارد قطعات با خال جوش ، براکت ها ، نبشی ها و یا ناودانی ها به یکدیگر متصل شوند.

﴿ قطعات کار را طوری قرار دهید که محور لوله نسبت به محور قائم در وضعیت ۴۵ درجه قرار گیرد.

﴿ مطابق شکل از قسمت زیرین لوله و از ساعت ۶ جوش کاری را آغاز کنید . الکتروود را عمود بر محور لوله و با شیب ۱۰ درجه به جهت پیشروی نگه دارید.

﴿ قوس را روشن و زاویه الکتروود را به سمت عمق شکاف نگه دارید. در ریشه جوش پل بزنید. عمل پل زدن را با رسوب دادن فلز جوش بر روی لبه های آماده سازی در ریشه جوش انجام می گیرید.



﴿ با پیشرفت جوشکاری و ادامه آن زاویه الکتروود را تغییر دهید. اطمینان داشته باشید که قوس الکتریکی به طور دائم در حال شکل گرفتن است. سرعت جوشکاری را حتی الامکان بالا اختیار کنید تا زگرم شدن لبه کار جلو گیری شود و جلوی فرو ریختن مذاب گرفته شود.

﴿ جوشکاری را تا ساعت ۹ ادامه دهید در این صورت الکتروود ۱۰ درجه عقب تراز عمود به سطح کار است در صورت اتمام الکتروود با همان زاویه با الکتروود جدید قوس را شروع کنید و به کار ادامه دهید.

﴿ بین ساعت ۱۰ و ۱۱ زاویه الکتروود ۴۵ درجه می باشد این زاویه را سعی کنید تا نقطه ۱۲ حفظ کنید و کار را به اتمام برسانید.



### نکله

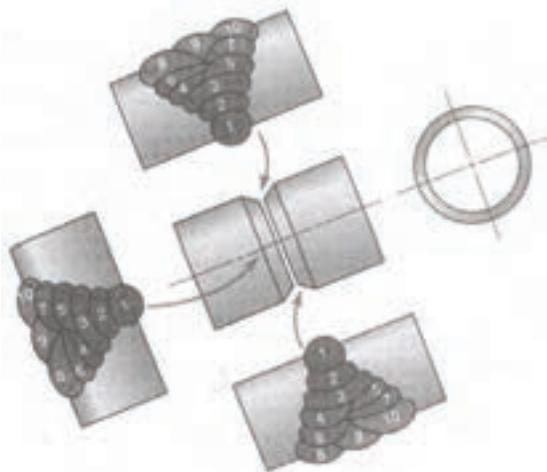
سرباره جوش با الکترودهای سلولوزی چسبنده و همراه با پاشش زیاد می باشد.

﴿ جوشکاری را مجددا از ساعت ۶ شروع کرده و

به سمت ۳ و ۱۲ ادامه دهید.

### نکله

می توان از ابتدا جهت جوشکاری را از ۱۲-۹-۶ و یا ۱۲-۳-۶ شروع کنید و پس از اتمام طرف دیگر را آغاز نمائید.



﴿ قبل از شروع جوشکاری پاس بعدی (پاس گرم) لازم است سطح جوش کاملا صاف و عاری از هر گونه سرباره جوش باشد برای این منظور از برس سیمی استفاده کرده و سطح جوش را کاملا صاف می کنیم.

### نکله ایمن

موقع پاک کردن شلاکه ها از روی خط جوش ها از عینک ایمنی مناسب استفاده کنید.

﴿ پس از اتمام پاس ریشه جهت اطمینان از سالم

بودن آن را مورد بازررسی چشمی قرار دهید.

(بر اساس نمونه فرم ارزیابی جوش بر اساس

استاندارد ISO ۵۸۱۷ اجازه دهید هم کلاسی شما قطعه

کار جوش کاری شده شمارا ارزیابی نمائید).



### نمونه فرم ارزیابی پاس ریشه جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷

با مرتب و همکلاسی خود در این زمینه مشورت کنید				ضخامت قطعه کار (میلیمتر) و نوع جوش	نام نقص یا عیب (سطحی و یا هندسی)
راه کار رفع عیب را بنویسید	به نظر شما علت به وجود آمدن عیب چیست	ارزیابی درسطح کیفی ISO C استاندارد B ۵۸۱۷			



﴿ پاسهای گرم، میانی و پوششی رانیز همانند پاس ریشه اجرا کنید. برای اجرامی توانید از الکتروود قطور ترو و با آمپرهای بالاتر جوشکاری کنید.﴾

﴿ پس از اتمام کار دستگاه جوشکاری را خاموش کرده و نسبت به تمیز کردن قطعه کار و کابین جوشکاری اقدام نموده و قطعه را جهت بازرسی و ارزیابی نهائی به مرتبی خود ارائه نمائید.﴾

توضیح: از آنجا که دانش آموزان با کلیه عیوب سطحی و هندسی جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷ آشنائی کامل دارند. تکمیل فرم ارزیابی نهائی قطعه کار جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷ توسط مرتبی می تواند کمک شایانی در بهبود و ارتقاء سطح مهارتی دانش آموز در جوشکاری و بازرسی داشته باشد.

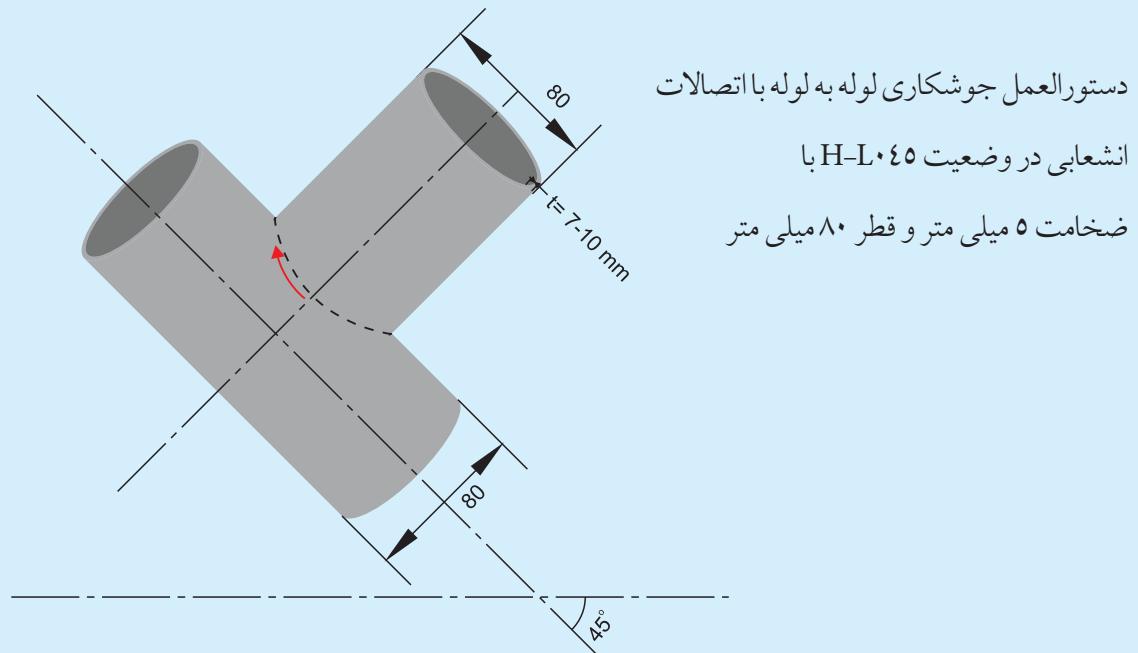
تمرین جهت کسب مهارت تا خذگواهینامه مطابق استاندارد: EN ۲۸۷-۱، ISO ۹۶۰۶-۱:

جهت رسیدن به مهارت لازم و موفقیت در آزمون نهائی لازم است یک دانش آموز حداقل سه قطعه کار را بدون عیب و مطابق با فرم ارزیابی نهائی قطعه کار جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷ قابل قبول ارائه نماید. اخذ گواهینامه های بین المللی و تائید صلاحیت جوشکار منوط به پذیرفته شدن قطعه کار آزمون در آزمایشگاه غیر مخرب (تست رادیوگرافی) می باشد.



### نمونه فرم ارزیابی نهائی قطعه کار جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷

با مرتبی و همکلاسی خود در این زمینه مشورت کنید.				نام نقص یا عیب (سطحی و یا هندسی)
اعلام نمره نهائی و راهنمائی و ارائه راهکار مناسب جهت بهبود و افزایش سطح مهارت	ارزیابی پاس نما بر اساس سطح کفی B و C	ارزیابی پاس ریشه بر اساس سطح کفی B و C		



نقشه کار ۳-۸	
	جنس لوله t>5mm RST۳۷-۲
	L = 100 mm نوع الکترود پاس ریشه E6010 قطر الکترود φ ۲.۵
	تمیز کاری سطح جوش با سنگ زنی سطح گرده جوش پاس ۱
	نوع الکترود پاس گرم E7018 یا E6010 قطر الکترود φ ۳.۲
	نوع الکترود پاس پرکنی و یا پاس نما قطر الکترود φ ۳.۲ E7018 یا E6010
شماره نقشه : ۳-۸ ساعت آموزش: ۸ ساعت	
نوع جوش : جوش فلنج لوله به لوله	
با توجه به ارتقاء سطح مهارت میزان ساعت آموزش در تمرینات تعیین گردد.	

**چک لیست کنترلی قبل از جوشکاری**

ردیف	نام	مشخصات	تعداد	ملاحظات
۱ دستگاه کار آزمایشی	ماسک	کلاهی	۱ عدد	
	پیش بند	چرمی	۱ دست	
	دستکش	چرمی	۱ جفت	
	لباس کار	مناسب بدن	۱ دست	
	پابند	چرمی	۱ جفت	
	کفش ایمنی	اندازه پا	۱ جفت	
۲ دستگاه کار آزمایشی	دستگاه جوش	حداقل ۳۰۰ آمپر	۱ دستگاه	
	کابل های جوشکاری	حداقل ۳ متري	۲ رشته	
	انبر قطعه گیر	استاندارد	۱ عدد	
	چکش جوش	معمولی	۱ عدد	
	برس سیمی	فولادی	۱ عدد	
	مینی سنگ		۱ عدد	
۳ آون نیاز	سن به نشان	معمولی	۱ عدد	
	آون (در صورت نیاز)	۱۰۰ °C	۱ عدد	
	لوله فولادی	, St ۳۷ , $\phi$ ۸۰ , $\phi$ > ۱۶۸ $t > 7 - 10$ , $t = 5$	قطعه ۲	
	الکترود سلولزی	E ۶۰۱۰ $\phi$ ۲.۵	کیلوگرم	
	الکترود سلولزی	E ۶۰۱۰ $\phi$ ۳.۲	کیلوگرم	
	الکترود بازی	E ۷۰۱۸	کیلوگرم	
۴ آزمایشی	الکترود روتیلی	E ۶۰۱۳	کیلوگرم	



مراحل انجام کار:



- ﴿ چک لیست کنترلی مطابق فرم را قبل از جوشکاری تکمیل کنید.
- ﴿ تجهیزات کار و ایمنی را آماده کنید و لباس های ایمنی را بپوشید.



﴿ به منظور اطمینان از صحیح بودن زاویه پخت ایجاد شده و ابعاد طرح اتصال نسبت به کنترل آن با استفاده از گیج مناسب اقدام نمائید. این عمل در کارگاههای تراشکاری صورت می‌گیرد.



﴿ دو قطعه کار مطابق نقشه با ابعاد و اندازه های مناسب انتخاب شده را پلیسه گیری نموده و نیز سطح آن را از هرگونه چربی، زنگار و آلودگی های دیگر با استفاده از برس سیمی تمیز کنید.

﴿ دستگاه جوشکاری را راه اندازی کنید و آمپر مناسب را برای جوشکاری بالکترو دانه ای تنظیم نمائید.

﴿ لوله ها را در وضعیت مورد نظر مستقر کنید و با کمک خال جوش آنها را به هم متصل کنید. در میز کار جوشکار شما اتصالات ساده فلنجی را مشاهده می کنید که با چرخش ۴۵ درجه در وضعیت ۴۵ H-L قرار می گیرد.

راحتی الامکان بالا اختیار کنید تا از گرم شدن لبه کار جلو گیری شود و جلوی فرو ریختن مذاب گرفته شود.

﴿ جوشکاری را تا ساعت ۹ ادامه دهید در این صورت الکترود ۱۰ درجه عقب تراز عمود به سطح کار است در صورت اتمام الکترود با همان زاویه با الکترود جدید قوس را شروع کنید و به کار ادامه دهید.

﴿ بین ساعت ۱۰ و ۱۱ زاویه الکترود ۴۵ درجه می باشد باشد این زاویه را سعی کنید تا نقطه ۱۲ حفظ کنید و کار را به اتمام برسانید.

﴿ جوشکاری را مجددا از ساعت ۶ شروع کرده و به سمت ۳ و ۱۲ ادامه دهید.

﴿ قبل از شروع جوشکاری لازم است سطح جوش کاملاً صاف و عاری از هر گونه سرباره جوش باشد برای این منظور از برس سیمی استفاده کرده و سطح جوش را کاملاً صاف می کنیم.

موقع پاک کردن شلاکه‌ها از روی خط جوش‌ها از عینک ایمنی مناسب استفاده کنید.

﴿ پس از اتمام پاس ریشه جهت اطمینان از سالم بودن آن را مورد بازرسی چشمی قرار دهید.

(بر اساس نمونه فرم ارزیابی جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷ اجازه دهید هم کلاسی شما قطعه کار جوش کاری شده شما را ارزیابی نمائید.)

احتمال دارد قطعات با تسممه های مثلثی شکل قائم الزاویه که گونیائی بوده و گوشه زاویه قائمه آن کمی برداشته شده باشد.

﴿ قطعات کار را طوری قرار دهید که دو لوله فلنج شده نسبت به افق زاویه ۴۵ درجه بسازد



﴿ از قسمت زیرین لوله جوش کاری را از ساعت ۶ آغاز کنید. الکترود را عمود بر امتداد افق و با شیب ۱۰ نسبت به جهت پیشروی نگه دارید.

﴿ قوس را روشن و زاویه الکترود را به سمت عمق شکاف نگه دارید. در ریشه جوش پل بنزینید. عمل پل زدن را با رسوب دادن فلز جوش بر روی لبه های آماده سازی در ریشه جوش انجام می گیرید.

﴿ با پیشرفت جوشکاری و ادامه آن زاویه الکترود را تغییر دهید. اطمینان داشته باشید که قوس الکتریکی به طور دائم در حال شکل گرفتن است. سرعت جوشکاری





### نمونه فرم ارزیابی پاس ریشه جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷

با مرتب و همکلاسی خود در این زمینه مشورت کنید			ضخامت قطعه کار (میلیمتر) و نوع جوش	نام نقص یا عیب (سطحی و یا هندسی)
راه کار رفع عیب را بنویسید	به نظر شما علت به وجود آمدن عیب چیست	ارزیابی در سطح کیفی ISO C استاندارد B و ۵۸۱۷		



### نمونه فرم ارزیابی نهائی قطعه کار جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷

با مرتبی و همکلاسی خود در این زمینه مشورت کنید.				نام نقص یا عیب
اعلام نمره نهائی و راهنمائی و ارائه راهکار مناسب جهت بهبود و افزایش سطح مهارت		ارزیابی پاس نما بر اساس سطح کیفی B و C	ارزیابی پاس ریشه بر اساس سطح کیفی B و C	(سطحی و یا هندسی)



## تمرین جهت کسب مهارت تا اخذ گواهینامه

مطابق استاندارد: ISO ۹۶۰۶-۱، EN ۲۸۷-۱:

جهت رسیدن به مهارت لازم و موفقیت در آزمون

نهایی لازم است یک دانش آموز حداقل سه قطعه کار را

بدون عیب و مطابق با فرم ارزیابی نهایی قطعه کار جوش

بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷ قابل قبول ارائه نماید.

اخذ گواهینامه های بین المللی و تائید صلاحیت

جوشکار منوط به پذیرفته شدن قطعه کار آزمون در

آزمایشگاهی غیر مخرب (تست رادیوگرافی) می باشد.

می توان از ابتدا جهت جوشکاری را از ۱۲-۹-۱۲ و یا

۶-۳-۱۲ شروع کنید و پس از اتمام طرف دیگر را آغاز نماید.

پس از اتمام کار دستگاه جوشکاری را خاموش

کرده و نسبت به تمیز کردن قطعه کار و کابین جوشکاری

اقدام نموده و قطعه را جهت بازررسی و ارزیابی نهایی به

مربی خود ارائه نمایید.

توضیح: از آنجا که دانش آموزان با کلیه عیوب

سطحی و هندسی جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷

آشنایی کامل دارند. تکمیل فرم ارزیابی نهایی قطعه کار

جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷ توسط مربی می

تواند کمک شایانی در بهبود و ارتقاء سطح مهارتی دانش

آموز در جوشکاری و بازررسی داشته باشد.

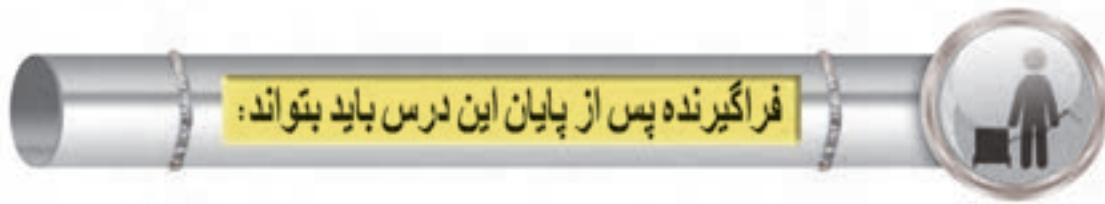
## فصل چهارم

### توانایی جوشکاری در سطح E9

زمان آموزش	
عملی	نظری
۶۲	۲

توانایی جوشکاری در سطح E9 کسب گواهینامه

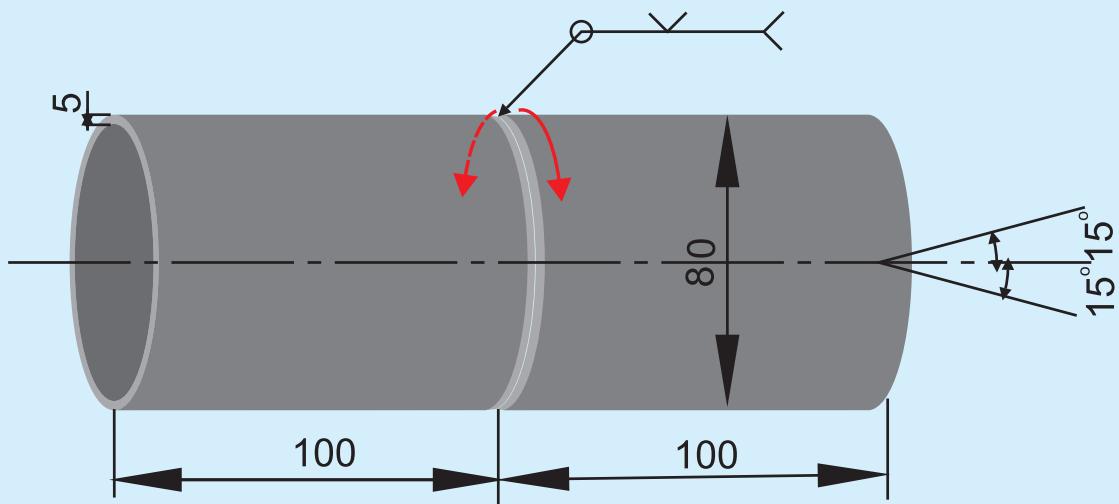
مهارت جوشکاری لوله به صورت سرازیر



- ۱ - لوله به قطر ۸۰ میلی متر و ضخامت ۵ میلی متر در وضعیت PG و سر به سر را جوشکاری کند.
- ۲ - لوله ها به قطر ۸۰ میلی متر و ضخامت ۵ میلی متر در وضعیت J-L۰۴۵ و سر به سر را جوشکاری کند.
- ۳ - لوله ها به قطر بیشتر از ۱۶۸ میلی متر و ضخامت ۷ الی ۱۰ میلی متر در وضعیت J-L۰۴۵ و سر به سر را جوشکاری کند.
- ۴ - اتصالات فلنجی لوله به لوله در قطر ۸۰ میلی متر و ضخامت ۵ میلی متر را جوشکاری کند.



دستور العمل جوشکاری لوله به لوله سر به سر در وضعیت PG با قطر ۸۰ میلی متر و ضخامت بیشتر از ۵ میلی متر



نقشه کار E9-1

	t > 5mm RST37-2 جنس لوله
	L = 100 mm نوع الکترود پاس ریشه قطر الکترود φ 2.5
	تمیز کاری سطح جوش با سنگ زنی سطح گرده جوش پاس 1
	نوع الکترود پاس گرم E7018 یا E6013 قطر الکترود φ 3.2
	نوع الکترود پاس پرکنی و یا پاس نما قطر الکترود φ 3.2 E6013 یا E7018
شماره نقشه : E9-1 ساعت آموزش: ۴۰ ساعت	
نوع جوش : V butt weld جوش شیاری V شکل	
با توجه به ارتقاء سطح مهارت میزان ساعت آموزش در تمرینات تعیین گردد.	

**چک لیست کنترلی قبل از جوشکاری**

ردیف	نام	مشخصات	تعداد	ملاحظات
۱	ماسک	کلاهی	۱ عدد	
	پیش بند	چرمی	۱ دست	
	دستکش	چرمی	۱ جفت	
	لباس کار	مناسب بدن	۱ دست	
	پابند	چرمی	۱ جفت	
	کفش ایمنی	اندازه پا	۱ جفت	
۲	دستگاه جوش	حداقل ۳۰۰ آمپر	۱ دستگاه	
	کابل های جوشکاری	حداقل ۳ متري	۲ رشته	
	انبر قطعه گیر	استاندارد	۱ عدد	
	چکش جوش	معمولی	۱ عدد	
	برس سیمی	فولادی	۱ عدد	
	مینی سنگ		۱ عدد	
۳	سن به نشان	معمولی	۱ عدد	
	آون (در صورت نیاز)	۱۰۰ °C	۱ عدد	
	لوله فولادی	, St ۳۷ , $\phi$ ۸۰ , $\phi$ > ۱۶۸ $t > 7 - 10$ , $t = 5$	قطعه ۲	
	الکترود سلولزی	E ۶۰۱۰ $\phi$ ۲.۵	کیلوگرم	
	الکترود سلولزی	E ۶۰۱۰ $\phi$ ۳.۲	کیلوگرم	
	الکترود بازی	E ۷۰۱۸	کیلوگرم	
۴	الکترود رو تیلی	E ۶۰۱۳	کیلوگرم	
۵				



## مراحل انجام کار:

با توجه به تمرینات قبلی و مطابق نقشه کار در اتصالات لوله ها و وضعیتهای متفاوت و به منظور افزایش و بالابردن شکوفائی و خلاقیت دانش آموزان خود نسبت به انجام اتصالات سرازیر لوله ها در وضعیتهای ۴۵ PG, J-L<sup>۰</sup> فلنجی و سربه سر با راهنمائی مربی خود مراحل انجام کار را نوشت و جوشکاری نمایند. قطعات را پس از اتمام کار مطابق فرم های ارزیابی کنترل کنید تا به خود کفایی مهارتی و ذهنی بررسی دهند.



### نمونه فرم ارزیابی پاس ریشه جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷

با مرتب و همکلاسی خود در این زمینه مشورت کنید				
راه کار رفع عیب را بنویسید	به نظر شما علت به وجود آمدن عیب چیست	ارزیابی درسطح کیفی ISO C استاندارد ۵۸۱۷	ضخامت قطعه کار (میلیمتر) و نوع جوش	نام نقص یا عیب (سطحی و یا هندسی)

## تمرین جهت کسب مهارت تا اخذ گواهینامه مطابق استاندارد ۱-۲۸۷، EN۹۶۰-۶: ISO

جهت رسیدن به مهارت لازم و موفقیت در آزمون  
نهایی لازم است یک دانش آموز حداقل سه قطعه کار را  
بدون عیب و مطابق با فرم ارزیابی نهایی قطعه کار جوش  
بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷ قابل قبول ارائه نماید.  
اخذ گواهینامه های بین المللی و تائید صلاحیت  
جوشکار منوط به پذیرفته شدن قطعه کار آزمون در  
آزمایشگاه غیر مخرب (تست رادیوگرافی) می باشد.

﴿ پس از اتمام پاس ریشه جهت اطمینان از سالم  
بودن آن را مورد بازررسی چشمی قرار دهید .

( بر اساس نمونه فرم ارزیابی جوش بر اساس  
استاندارد ISO ۵۸۱۷ اجازه دهید هم کلاسی شما قطعه  
کار جوش کاری شده شما را ارزیابی نمایید.)

﴿ پاسهای گرم، میانی و پوششی رانیز همانند پاس  
ریشه اجرا کنید . برای اجرامی توانید از الکترود قطره رتر  
و با آمپرهای بالاتر جوشکاری کنید.

﴿ پس از اتمام کار دستگاه جوشکاری را خاموش  
کرده و نسبت به تمیز کردن قطعه کار و کابین جوشکاری  
اقدام نموده و قطعه را جهت بازررسی و ارزیابی نهایی به  
مربی خود ارائه نمایید.

توضیح: از آنجا که دانش آموزان با کلیه عیوب  
سطحی و هندسی جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷  
آشنائی کامل دارند. تکمیل فرم ارزیابی نهایی قطعه کار  
جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷ توسط مربی می  
تواند کمک شایانی در بهبود و ارتقاء سطح مهارتی دانش  
آموز در جوشکاری و بازررسی داشته باشد.

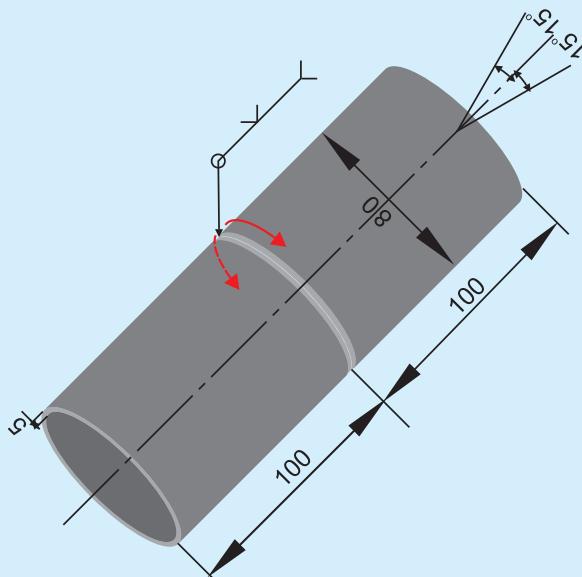


### نمونه فرم ارزیابی نهائی قطعه کار جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷

با مرتبی و همکلاسی خود در این زمینه مشورت کنید.			نام نقص یا عیب
اعلام نمره نهائی و راهنمائی و ارائه راهکار مناسب جهت بهبود و افزایش سطح مهارت		ارزیابی پاس ریشه بر اساس سطح کیفی B	(سطحی و یا هندسی)
	C و C		



دستورالعمل جوشکاری لوله به لوله سر به سر در وضعیت L<sup>۰</sup>۴۵-J با قطر ۸۰ و ضخامت بیشتر از ۵ میلیمتر



نقشه کار E9-۲

	جنس لوله $t > 5\text{mm}$ RST <sup>۳۷-۲</sup>
	$L = 100\text{ mm}$ نوع الکترود پاس ریشه قطر الکترود $\phi 2.5$
	تمیز کاری سطح جوش با سنگ زنی سطح گرد جوش پاس ۱
	نوع الکترود پاس گرم E7010 یا قطر الکترود $\phi 3.2$
	نوع الکترود پاس پرکنی و یا پاس نما قطر الکترود $\phi 3.2$
شماره نقشه : E9-۲ ساعت آموزش: ۱۶ ساعت	
نوع جوش : V butt weld جوش شیاری V شکل	
با توجه به ارتقاء سطح مهارت میزان ساعت آموزش در تمرینات تعیین گردد.	

### چک لیست کنترلی قبل از جوشکاری

ردیف	نام	مشخصات	تعداد	ملاحظات
۱	۱ ماسک	کلاهی	۱ عدد	
	۲ پیش بند	چرمی	۱ دست	
	۳ دستکش	چرمی	۱ جفت	
	۴ لباس کار	مناسب بدن	۱ دست	
	۵ پابند	چرمی	۱ جفت	
	۶ کفش ایمنی	اندازه پا	۱ جفت	
۲	۱ دستگاه	حداقل ۳۰۰ آمپر	۱ دستگاه	
	۲ کابل های جوشکاری	حداقل ۳ متري	۲ رشته	
	۳ انبر قطعه گیر	استاندارد	۱ عدد	
	۴ چکش جوش	معمولی	۱ عدد	
	۵ برس سیمی	فولادی	۱ عدد	
	۶ مینی سنگ		۱ عدد	
۳	۷ سنبه نشان	معمولی	۱ عدد	
	۸ آون (در صورت نیاز	۱۰۰ °C	۱ عدد	
	۹ لوله فولادی	, St ۳۷ , $\phi$ ۸۰ , $\phi$ > ۱۶۸ $t > 7 - 10$ , $t = 5$	۲ قطعه	
	۱۰ الکترود سلولزی	E ۶۰۱۰ $\phi$ ۲.۵	کیلوگرم	
	۱۱ الکترود سلولزی	E ۶۰۱۰ $\phi$ ۳.۲	کیلوگرم	
	۱۲ الکترود بازی	E ۷۰۱۸	کیلوگرم	
۴	۱۳ الکترود روتیلی	E ۶۰۱۳	کیلوگرم	



## تمرین جهت کسب مهارت تا اخذ گواهینامه

مطابق استاندارد EN 287-1 و ISO 9606-1:

جهت رسیدن به مهارت لازم و موفقیت در آزمون نهایی لازم است یک دانش آموز حداقل سه قطعه کار را بدون عیب و مطابق با فرم ارزیابی نهایی قطعه کار جوش بر اساس استاندارد ISO 5817 قابل قبول ارائه نماید.

اخذ گواهینامه های بین المللی و تائید صلاحیت جوشکار منوط به پذیرفته شدن قطعه کار آزمون در آزمایشگاهی غیر محرب (تست رادیوگرافی) می باشد.

فراگیران با توجه به کارهای عملی اجرا شده و با کمک مربي مراحل انجام کار را تهييه و سپس مطابق با آن انجام دهند.



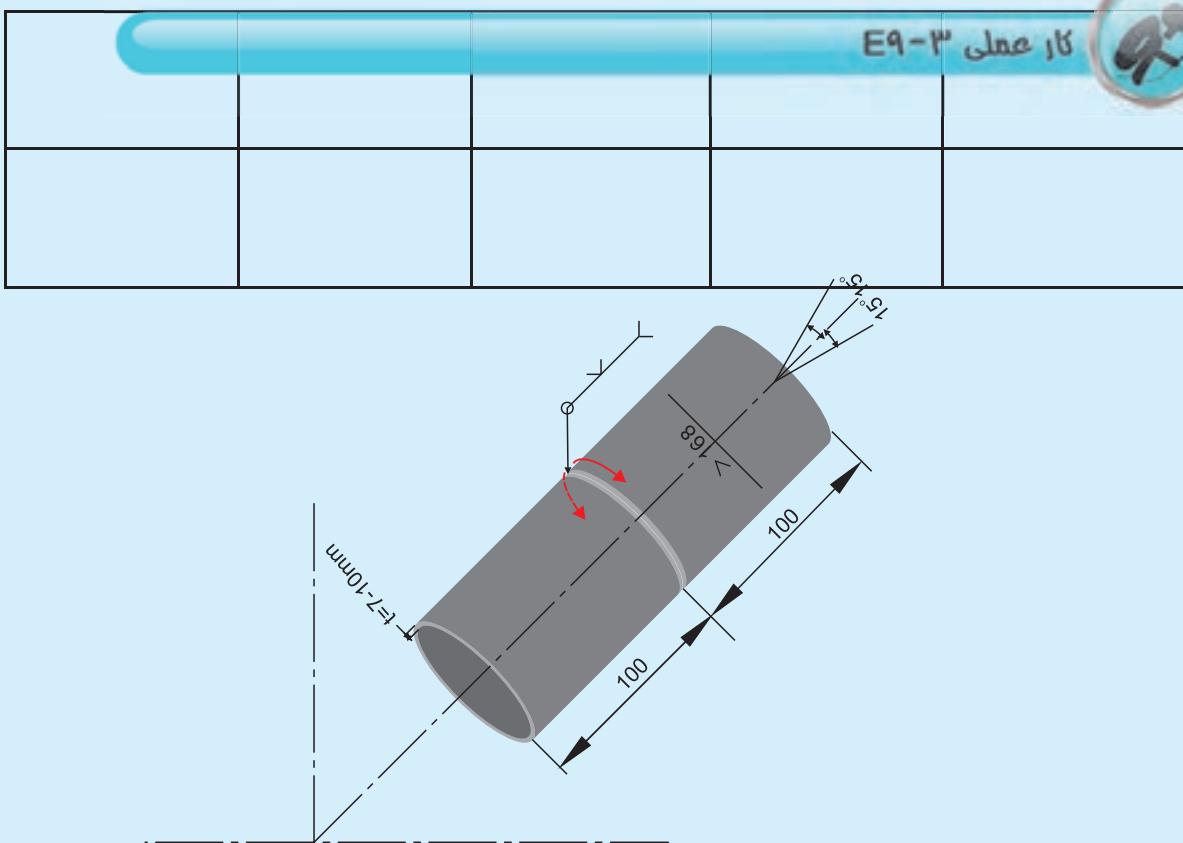
### نمونه فرم ارزیابی پاس ریشه جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷

با مری و همکلاسی خود در این زمینه مشورت کنید.			ضخامت قطعه کار (میلیمتر) و نوع جوش	نام نقص یا عیب (سطحی و یا هندسی)
راه کار رفع عیب را بنویسید	به نظر شما علت به وجود آمدن عیب چیست	ارزیابی درسطح کیفی ISO استاندارد C و B ۵۸۱۷		



### نمونه فرم ارزیابی نهائی قطعه کار جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷

با مرتبی و همکلاسی خود در این زمینه مشورت کنید.				نام نقص یا عیب
اعلام نمره نهائی و راهنمائی و ارائه راهکار مناسب جهت بهبود و افزایش سطح مهارت		ارزیابی پاس نما بر اساس سطح کیفی B	ارزیابی پاس ریشه بر اساس سطح کیفی C	(سطحی و یا هندسی)



نقشه کار E9-۲

	جنس لوله $t > 5\text{mm}$ RST37-2
	L = 100 mm نوع الکترود پاس ریشه E6010 قطر الکترود ۲.۵
	تمیز کاری سطح جوش با سنگ زنی سطح گرده جوش پاس ۱
	نوع الکترود پاس گرم E7010 یا E6010 قطر الکترود ۳.۲
	نوع الکترود پاس پرکنی و یا پاس نما قطر الکترود ۳.۲ E6010 یا E7010
شماره نقشه : E9-۲ ساعت آموزش: ۱۶ ساعت	
نوع جوش : V butt weld جوش شیاری V شکل	
با توجه به ارتقاء سطح مهارت میزان ساعت آموزش در تمرینات تعیین گردد.	

**چک لیست کنترلی قبل از جوشکاری**

ردیف	نام	مشخصات	تعداد	ملاحظات
نحوه سازی آینه	ماسک	کلاهی	۱ عدد	
	پیش بند	چرمی	۱ دست	
	دستکش	چرمی	۱ جفت	
	لباس کار	مناسب بدن	۱ دست	
	پابند	چرمی	۱ جفت	
	کفش ایمنی	اندازه پا	۱ جفت	
نحوه سازی کابل	دستگاه جوش	حداصل ۳۰۰ آمپر	۱ دستگاه	
	کابل های جوشکاری	حداصل ۳ متری	۲ رشته	
	انبر قطعه گیر	استاندارد	۱ عدد	
	چکش جوش	معمولی	۱ عدد	
	برس سیمی	فولادی	۱ عدد	
	مینی سنگ		۱ عدد	
نحوه سازی آون	سن به نشان	معمولی	۱ عدد	
	آون (در صورت نیاز)	۱۰۰ °C	۱ عدد	
	لوله فولادی	, St ۳۷ , φ ۸۰ , φ > ۱۶۸ t > ۷-۱۰ , t = ۵	۲ قطعه	
	الکترود سلولزی	E ۶۰۱۰ φ ۲.۵	کیلوگرم	
	الکترود سلولزی	E ۶۰۱۰ φ ۳.۲	کیلوگرم	
	الکترود بازی	E ۷۰۱۸	کیلوگرم	
نحوه سازی کترود	الکترود رو تیلی	E ۶۰۱۳	کیلوگرم	



## تمرین جهت کسب مهارت تا اخذ گواهینامه

مطابق استاندارد ۱-۲۸۷، EN ۹۶۰-۶: ISO

جهت رسیدن به مهارت لازم و موفقیت در آزمون نهایی لازم است یک دانش آموز حداقل سه قطعه کار را بدون عیب و مطابق با فرم ارزیابی نهایی قطعه کار جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷ قابل قبول ارائه نماید.

اخذ گواهینامه های بین المللی و تأیید صلاحیت جوشکار منوط به پذیرفته شدن قطعه کار آزمون در آزمایشگاهی غیر مخرب (تست رادیوگرافی) می باشد.

فراگیران با توجه به کارهای عملی اجرا شده و با کمک مریض مراحل انجام کار را تپیه و سپس مطابق با آن انجام دهند.



### نمونه فرم ارزیابی پاس ریشه جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷

با مرتب و همکلاسی خود در این زمینه مشورت کنید				ضخامت قطعه کار	نام نقص یا عیب
راه کار رفع عیب را بنویسید.	به نظر شما علت به وجود آمدن عیب چیست	ارزیابی درسطح کیفی ISO C و B استاندارد ۵۸۱۷	(میلیمتر) و نوع جوش	(سطحی و یا هندسی)	



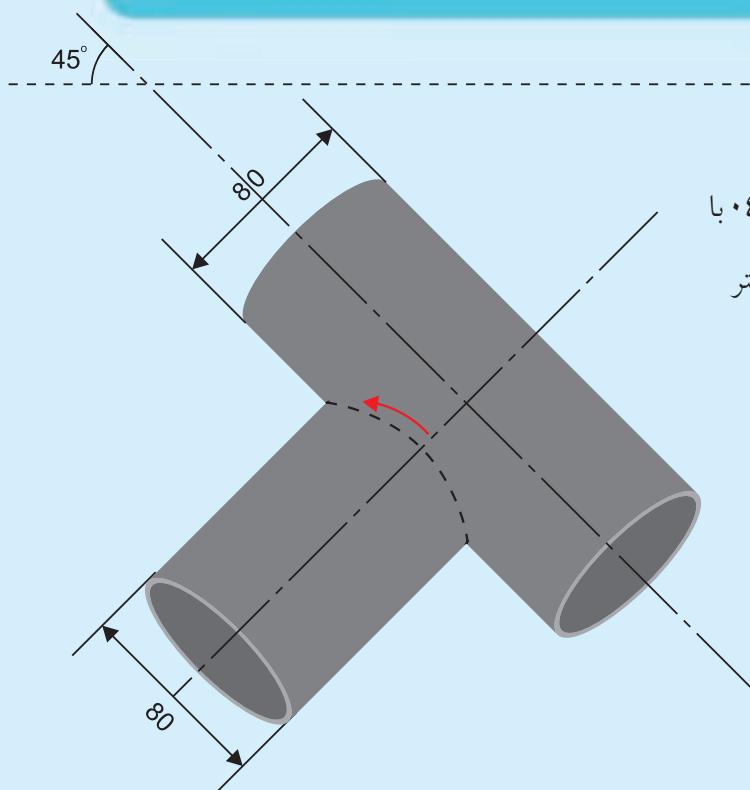
### نمونه فرم ارزیابی نهائی قطعه کار جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷

با مری و همکلاسی خود در این زمینه مشورت کنید.				نام نقص یا عیب
اعلام نمره نهائی و راهنمایی و ارائه راهکار مناسب جهت بهبود و افزایش سطح مهارت		ارزیابی پاس نما بر اساس سطح کیفی B	ارزیابی پاس ریشه بر اساس سطح کیفی C	(سطحی و یا هندسی)

## E9-۴ کار عملی



دستور کار چهارم E9-۴



دستور العمل جوشکاری لوله به لوله با  
اتصالات انشعابی در وضعیت L-J ۰۴۰ با  
ضخامت ۵ میلی متر و قطر ۸۰ میلی متر

### E9-۴ نقشه کار

	<b>جنس لوله</b> $t > 5\text{mm}$ RST ۳۷-۲
	$L = 100\text{ mm}$ نوع الکترود پاس ریشه $\phi 2.5$
	تمیز کاری سطح جوش با سنگ زنی سطح گرده جوش پاس ۱
	نوع الکترود پاس گرم E7010 یا $\phi 3.2$ قطر الکترود
	نوع الکترود پاس پرکنی و یا پاس نما E6010 یا E7010 $\phi 3.2$ قطر الکترود
شماره نقشه : E9-۴ ساعت آموزش: ۸ ساعت	
نوع جوش : جوش فلنچ لوله به لوله و یا سپری	
با توجه به ارتقاء سطح مهارت میزان ساعت آموزش در تمرینات تعیین گردد.	

**چک لیست کنترلی قبل از جوشکاری**

ردیف	نام	مشخصات	تعداد	ملاحظات
۱	ماسک	کلاهی	۱ عدد	نحوه و سایر اینمنی
۲	پیش بند	چرمی	۱ دست	
۳	دستکش	چرمی	۱ جفت	
۴	لباس کار	مناسب بدن	۱ دست	
۵	پابند	چرمی	۱ جفت	
۶	کفش ایمنی	اندازه پا	۱ جفت	
۱	دستگاه جوش	حداقل ۳۰۰ آمپر	۱ دستگاه	نحوه و سایر کار
۲	کابل های جوشکاری	حداقل ۳ متری	۲ رشته	
۳	انبر قطعه گیر	استاندارد	۱ عدد	
۴	چکش جوش	معمولی	۱ عدد	
۵	برس سیمی	فولادی	۱ عدد	
۶	مینی سنگ		۱ عدد	
۷	سن به نشان	معمولی	۱ عدد	
۸	آون (در صورت نیاز)	۱۰۰ °C	۱ عدد	
۱	لوله فولادی	, St ۳۷ , φ ۸۰ , φ > ۱۶۸ t > ۷-۱۰ , t = ۵	قطعه ۲	نحوه و ازایش
۲	الکترود سلولزی	E ۶۰۱۰ φ ۲.۵	کیلوگرم	
۳	الکترود سلولزی	E ۶۰۱۰ φ ۳.۲	کیلوگرم	
۴	الکترود بازی	E ۷۰۱۸	کیلوگرم	
۵	الکترود رو تیلی	E ۶۰۱۳	کیلوگرم	



## تمرین جهت کسب مهارت تا اخذ گواهینامه

مطابق استاندارد ۱-۲۸۷، EN۹۶۰-۶:

جهت رسیدن به مهارت لازم و موفقیت در آزمون  
نهایی لازم است یک دانش آموز حداقل سه قطعه کار را  
بدون عیب و مطابق با فرم ارزیابی نهایی قطعه کار جوش  
بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷ قابل قبول ارائه نماید.  
اخذ گواهینامه های بین المللی و تائید صلاحیت  
جوشکار منوط به پذیرفته شدن قطعه کار آزمون در  
آزمایشگاهی غیر مخرب (تست رادیوگرافی) می باشد.

فراگیران با توجه به کارهای عملی اجرا شده و با  
کمک مربی مراحل انجام کار را تهیه و سپس مطابق با  
آن انجام دهند.

توضیح: از آنجا که دانش آموزان با کلیه عیوب  
سطحی و هندسی جوش بر اساس استاندارد ۵۸۱۷  
ISO آشنائی کامل دارند. تکمیل فرم ارزیابی نهایی قطعه  
کار جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷ توسط مربی  
می تواند کمک شایانی در بهبود و ارتقاء سطح مهارتی  
دانش آموز در جوشکاری و بازرگانی داشته باشد.



### نمونه فرم ارزیابی پاس ریشه جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷

با مرتب و همکلاسی خود در این زمینه مشورت کنید				ضخامت قطعه کار	نام نقص یا عیب
راه کار رفع عیب را بنویسید .	به نظر شما علت به وجود آمدن عیب چیست	ارزیابی در سطح کیفی ISO C استاندارد ۵۸۱۷	(میلیمتر) و نوع جوش	(سطحی و یا هندسی)	



### نمونه فرم ارزیابی نهائی قطعه کار جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷

با مرتبی و همکلاسی خود در این زمینه مشورت کنید.			نام نقص یا عیب (سطحی و یا هندسی)
اعلام نمره نهائی و راهنمائی و ارائه راهکار مناسب جهت بهبود و افزایش سطح مهارت	ارزیابی پاس نما بر اساس سطح کیفی B  C و	ارزیابی پاس ریشه بر اساس سطح کیفی B  C و	

# پیوست ۱

نمونه دستورالعمل جوشکاری بر اساس استاندارد ASME

**QW-482 SUGGESTED FORMAT FOR WELDING PROCEDURE SPECIFICATIONS (WPS)**  
**(See QW-200.1, Section IX, ASME Boiler and Pressure Vessel Code)**

Company Name _____			By: _____
Welding Procedure Specification No. _____		Date: _____	Supporting PQR No.(s) _____
Revision No. _____	Date: _____		
Welding Process(es) _____		Type(s) _____	(Automatic, Manual, Machine, or Semi-Auto.)
<b>JOINTS (QW-402)</b>			Details
Joint Design _____			
Backing (Yes) _____ (No) _____			
Backing Material (Type) _____ <small>(Refer to both backing and retainers.)</small>			
<input type="checkbox"/> Metal <input type="checkbox"/> Nonfusing Metal <input type="checkbox"/> Nonmetallic <input type="checkbox"/> Other			
Sketches, Production Drawings, Weld Symbols or Written Description should show the general arrangement of the parts to be welded. Where applicable, the root spacing and the details of weld groove may be specified.			
<small>(At the option of the Mfgr., sketches may be attached to illustrate joint design, weld layers and bead sequence, e.g., for notch toughness procedures, for multiple process procedures, etc.)</small>			
<b>*BASE METALS (QW-403)</b>			
P-No. _____ Group No. _____ to P-No. _____ Group No. _____			
OR			
Specification type and grade _____			
to Specification type and grade _____			
OR			
Chem. Analysis and Mech. Prop. _____			
to Chem. Analysis and Mech. Prop. _____			
Thickness Range:			
Base Metal:	Groove _____	Fillet _____	
Other _____			
<b>*FILLER METALS (QW-404)</b>			
Spec. No. (SFA) _____			
AWS No. (Class) _____			
F-No. _____			
A-No. _____			
Size of Filler Metals _____			
Weld Metal			
Thickness Range:			
Groove _____			
Fillet _____			
Electrode-Flux (Class) _____			
Flux Trade Name _____			
Consumable Insert _____			
Other _____			

\*Each base metal-filler metal combination should be recorded individually.

ادامه نمونه دستورالعمل جوشکاری بر اساس استاندارد ASME

**QW-482 (Back)**

WPS No. \_\_\_\_\_

Rev. \_\_\_\_\_

<b>POSITIONS (QW-405)</b> Position(s) of Groove _____ Welding Progression: Up _____ Down _____ Position(s) of Fillet: _____		<b>POSTWELD HEAT TREATMENT (QW-407)</b> Temperature Range _____ Time Range _____						
<b>PREHEAT (QW-406)</b> Preheat Temp. Min. _____ Interpass Temp. Max. _____ Preheat Maintenance _____ (Continuous or special heating where applicable should be recorded.)		<b>GAS (QW-408)</b> Percent Composition Gas(es) (Mixture) Flow Rate Shielding _____ Trailing _____ Backing _____						
<b>ELECTRICAL CHARACTERISTICS (QW-409)</b> Current AC or DC _____ Polarity _____ Amps (Range) _____ Volts (Range) _____ (Amps and volts range should be recorded for each electrode size, position, and thickness, etc. This information may be listed in a tabular form similar to that shown below.)								
Tungsten Electrode Size and Type _____ (Pure Tungsten, 2% Thoriated, etc.) Mode of Metal Transfer for GMAW _____ (Spray arc, short circuiting arc, etc.) Electrode Wire feed speed range _____								
<b>TECHNIQUE (QW-410)</b> String or Weave Bead _____ Orifice or Gas Cup Size _____ Initial and Interpass Cleaning (Brushing, Grinding, etc.) _____								
Method of Back Gouging _____ Oscillation _____ Contact Tube to Work Distance _____ Multiple or Single Pass (per side) _____ Multiple or Single Electrodes _____ Travel Speed (Range) _____ Peening _____ Other _____								
Weld Layer(s)	Process	Filler Metal		Current		Voltage Range	Travel Speed Range	Other (e.g., Remarks, Comments, Hot Wire Addition, Technique, Torch Angle, etc.)
		Class	Dia.	Type Polar.	Amp. Range			

نمونه فرم تایید WPS بر اساس استاندارد ASME

QW-482 (Back)

WPS No.

Rev.

POSITIONS (QW-405) Position(s) of Groove _____ Welding Progression: Up _____ Down _____ Position(s) of Fillet: _____	POSTWELD HEAT TREATMENT (QW-407) Temperature Range: _____ Time Range: _____
APPENDIX (QW-408) ANNEX E	GAS (QW-408) Percent Composition: _____

AWS D1.1/D1.1M:2004

**WELDING PROCEDURE SPECIFICATION (WPS) Yes**   
**PREQUALIFIED \_\_\_\_\_ QUALIFIED BY TESTING \_\_\_\_\_**  
**or PROCEDURE QUALIFICATION RECORDS (PQR) Yes**

Company Name \_\_\_\_\_  
 Welding Process(es) \_\_\_\_\_  
 Supporting PQR No.(s) \_\_\_\_\_

**JOINT DESIGN USED**

Type:  
 Single  Double Weld   
 Backing: Yes  No   
 Backing Material:

Root Opening \_\_\_\_\_ Root Face Dimension \_\_\_\_\_  
 Groove Angle: \_\_\_\_\_ Radius (J-U) \_\_\_\_\_  
 Back Gouging: Yes  No  Method \_\_\_\_\_

**BASE METALS**

Material Spec. \_\_\_\_\_  
 Type or Grade \_\_\_\_\_  
 Thickness: Groove \_\_\_\_\_ Fillet \_\_\_\_\_  
 Diameter (Pipe) \_\_\_\_\_

**FILLER METALS**

AWS Specification \_\_\_\_\_  
 AWS Classification \_\_\_\_\_

**SHIELDING**

Flux \_\_\_\_\_ Gas \_\_\_\_\_  
 Electrode-Flux (Class) \_\_\_\_\_ Composition \_\_\_\_\_  
 Flow Rate \_\_\_\_\_ Gas Cup Size \_\_\_\_\_

**PREHEAT**

Preheat Temp., Min. \_\_\_\_\_ Interpass Temp., Min. \_\_\_\_\_ Max. \_\_\_\_\_

Identification # \_\_\_\_\_  
 Revision \_\_\_\_\_ Date \_\_\_\_\_ By \_\_\_\_\_  
 Authorized by \_\_\_\_\_  
 Type—Manual  Semi-Automatic   
 Machine  Automatic

**POSITION**  
 Position of Groove: \_\_\_\_\_ Fillet: \_\_\_\_\_  
 Vertical Progression: Up  Down

**ELECTRICAL CHARACTERISTICS**

Transfer Mode (GMAW) Short-Circuiting   
 Globular  Spray   
 Current: AC  DCEN  DCEN  Pulsed   
 Other \_\_\_\_\_

Tungsten Electrode (GTAW)  
 Size: \_\_\_\_\_  
 Type: \_\_\_\_\_

**TECHNIQUE**

Stringer or Weave Bead: \_\_\_\_\_  
 Multi-pass or Single Pass (per side) \_\_\_\_\_  
 Number of Electrodes \_\_\_\_\_

Electrode Spacing Longitudinal \_\_\_\_\_  
 Lateral \_\_\_\_\_  
 Angle \_\_\_\_\_

Contact Tube to Work Distance \_\_\_\_\_  
 Peening \_\_\_\_\_  
 Interpass Cleaning: \_\_\_\_\_

**POSTWELD HEAT TREATMENT**

Temp. \_\_\_\_\_ Time \_\_\_\_\_

**WELDING PROCEDURE**

Pass or Weld Layer(s)	Process	Filler Metals:		Current		Volts	Travel Speed	Joint Details
		Class	Diam.	Type & Polarity	Amps or Wire Feed Speed			

## نحوه تکمیل اطلاعات دستورالعمل جوشکاری و تدوین WPS

اولین موردی که به طور معمول در سربرگ دستورالعمل جوشکاری امده است و تکمیل می شود تعیین نحوه تدوین دستورالعمل جوشکاری است.

به طور کلی برای تهیه دستورالعمل جوشکاری دو مسیر وجود دارد:

۱- مشخصات فنی جوشکاری در وضعیت از پیش پذیرفته شده

در این حالت تمام متغیرها و داده های دستورالعمل جوشکاری بر اساس اطلاعات از قبل تائید شده و مندرج در استاندارد مربوطه استخراج

می شود. لذا نیازی به انجام آزمایش برای تائید دستورالعمل جوشکاری وجود ندارد.

۲- مشخصات فنی جوشکاری با آزمایش و تهیه PQR

چنانچه با توجه به شرایط واقعی انجام جوشکاری یک یا چند متغیر ضروری در استاندارد مربوطه نباشد و یا همخوانی نداشته باشد در

این حالت پس از استخراج اطلاعات از منابع مختلف و یا براساس تجارت و دانسته های فردی لازم است دستورالعمل از طریق انجام

آزمایش مطابق استاندارد تائید گردد.

## مشخصات عمومی فرم دستورالعمل جوشکاری

در سر برگ فرم، مشخصات اولیه یک WPS ذکر می گردد. بسته به شرایط کاری هر شرکت این قسمت قابل تغییر است مثل:

(۱) نام شرکت

: WPS (۲) شماره

این شماره استاندارد خاصی نداشته و بنا به قراردادها و بخشنامه های داخلی هر شرکت تعیین می شود

(۳) تاریخ تنظیم WPS

(۴) شماره گزارش کیفیت جوشکاری تایید کننده (PQR NO).

(۵) شماره تجدید نظر

(۶) تاریخ تجدید نظر

(۷) فرایند یا فرایندهای جوشکاری مورد استفاده

نحوه انجام فرایند جوشکاری

<b>اطلاعات عمومی فرایند یا فرایند جوشکاری</b>	<b>WELDING PROCEDURE SPECIFICATION (WPS) Yes <input checked="" type="checkbox"/> PREQUALIFIED <input type="checkbox"/> QUALIFIED BY TESTING</b> <b>WPS ID: W-120 Revision: B Date: 12/2/97 By: F.R.Olmstead Authorized by: M.Ellam Type: Manual Version: 26 Date: 12/3/97 Comments: AutoCAD Drawing</b>																					
																						
<b>Base Metal: ST 37-2 Welding Position: Flat Groove Weld Design: CJP</b>																						
<b>WELDING PROCEDURE SPECIFICATION (WPS)</b>																						
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Weld on Weld Material</th> <th rowspan="2">Process</th> <th colspan="2">Filler Metal</th> <th rowspan="2">Current Type</th> <th rowspan="2">Voltage Range</th> <th rowspan="2">Welding Speed</th> <th rowspan="2">Electrode Angle</th> </tr> <tr> <th>Class</th> <th>Size</th> <th>Type &amp; Purity</th> <th>Arc or Wire Feed Speed</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>			Weld on Weld Material	Process	Filler Metal		Current Type	Voltage Range	Welding Speed	Electrode Angle	Class	Size	Type & Purity	Arc or Wire Feed Speed								
Weld on Weld Material	Process	Filler Metal			Current Type	Voltage Range					Welding Speed	Electrode Angle										
		Class	Size	Type & Purity			Arc or Wire Feed Speed															

مطابق با آنچه در سر برگ فرم WPS دیده می شود اولین قدم در نوشتن WPS تعیین فرایند یا فرایندهای جوشکاری است. برای این منظور با در نظر گرفتن پارامترهای مختلف موثر و نیز مزایا و محدودیت‌های هر روش جوشکاری بهترین و صحیح ترین فرایند را انتخاب می‌کنیم.

### پارامترهای موثر در انتخاب صحیح فرایند جوشکاری

(۱) اندازه، ابعاد و طرح اتصال قطعات

(۲) جنس مواد پایه

(۳) قابلیت دسترسی (فرایند و قطعه کار)

(۴) تعداد قطعات

(۵) تجهیزات در دسترس

(۶) موقعیت جوشکاری

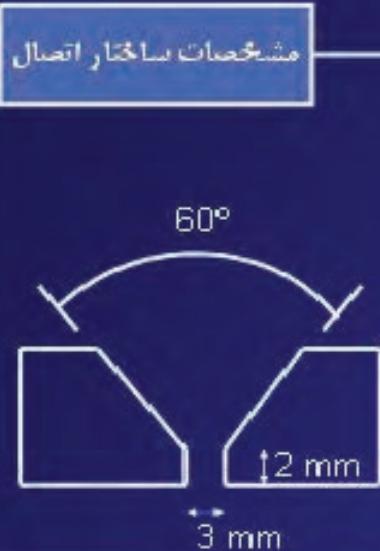
(۷) اقتصاد جوش

برای سهولت فرایندهای جوشکاری را با نام اختصاری در سر برگ فرم می نویسیم. اسمی اختصاری برخی فرایندهای جوشکاری در جدول زیر آمده است.

جدول اسمی اختصاری فرایندهای جوشکاری

Symbol	Welding Process	فرایند جوشکاری
SMAW	Shielded Metal Arc Welding	جوشکاری قوس الکترود روپوش دار
GMAW	Gas Metal Arc Welding	جوشکاری قوس فلزی با گاز
GTAW	Gas Tungsten Arc Welding	جوشکاری قوس تنگستنی
FCAW	Flux Cored Arc Welding	جوشکاری قوس با الکترود توپودری
MIG	Metal Inert Gas Welding	جوشکاری قوس - فلز با گاز محافظت خنثی
MAG	Metal Active Gas Welding	جوشکاری قوس - فلز با گاز محافظت فعال
TIG	Tungsten Inert Gas Welding	جوشکاری تنگستنی با گاز محافظت خنثی
PAW	Plasma Arc Welding	جوشکاری قوس پلاسما
OFW	Oxy-Fuel Gas Welding	جوشکاری با سوخت گازی
ESW	Electroslag Welding	جوشکاری سرباره الکتریکی
EGW	Electro-Gas Welding	جوشکاری گاز الکتریکی
EBW	Electron Beam Welding	جوشکاری بروتوبtronی
SAW	Submerged Arc Welding	جوشکاری قوس-زیرپودری

## مشخصات طرح اتصال



مشخصات ساختار اتصال

WELDING PROCEDURE SPECIFICATION (WPS)								
PREQUALIFIED <input checked="" type="checkbox"/> QUALIFIED BY TESTING <input type="checkbox"/> or PROCEDURE QUALIFICATION RECORDS (PQR) <input type="checkbox"/>								
Company Name: <b>IRAN WELDING</b>	Identification # <b>WF-1250</b>							
Welding Process(es): <b>MIG/MAG</b>	Revision #: <b>D</b> Authorised by <b>F. Shahinian</b>							
Supporting PQR Number: <b>Prequalification</b>	Type - Manual <input checked="" type="checkbox"/> Semi-Automatic <input type="checkbox"/> Automatic <input type="checkbox"/>							
JOINT DESIGN DETAILS								
Type: <b>Single V</b> Backing: <input type="checkbox"/> <b>No</b>	Double Weld <input type="checkbox"/>							
Buckling: <input type="checkbox"/> <b>No</b>	Backing Material:							
Root Opening: <b>3 mm</b>	Root Face Dimension: <b>2 mm</b>							
Groove Angle: <b>60°</b>	(Radius U-U):							
Back Gouging: <input type="checkbox"/> <b>No</b>	Method: <b>Crushing</b>							
MATERIALS AND PROCESS								
Material Spec:	Short Circuited <input type="checkbox"/> Globular <input type="checkbox"/> Spray <input type="checkbox"/>							
Type or Grade:	Current: AC <input type="checkbox"/> DCIP <input type="checkbox"/> DCEN <input type="checkbox"/> Pulsed <input type="checkbox"/>							
Thickness, Groove:	Other:							
Diameter (Pins):	Sputter Electrode(s)/Guns:							
FILLER METALS								
AWS Spec/Standard:	None							
AWS Classification:	Type:							
SHIELDING								
Flux:	Gas							
Electrode Flux (Shield):	Composition							
PREHEAT								
Preheat Temp., Min:	Flow Rate							
Impress Temp., Min:	Gas Cut Size							
POSTWELD HEAT TREATMENT								
Temp:	Time:							
WELDING PROCEDURE								
Polarity of Weld Electrode(s)	Process	Filler Metals		Currents		Welder	Towel Required	Joint Details
		Grade	Item	Type & Properties	Arc or Wire Feed Speed			

مشخصات طرح اتصالی که روش جوشکاری برای آن نوشته می شود، در این قسمت از فرم WPS نشان داده می شود در صورت تمایل و نیاز فرایند، پخش سازی مورد نظر نیز قابل ذکر است. معمولاً آماده سازی شیار یا پخش جوشکاری با یکی از روش‌های برش اکسیژن، استفاده از الکترودهای کربنی، برش قوس پلاسما یا روش‌های مختلف ماشین کاری و سنگ زنی صورت می گیرد. تمیز کاری پخش جوش باعث بهبود جوش می گردد.

در این قسمت موارد پیشنهادی برای ارائه عبارتند از :

(۱) طرح شیار یا پخش جوشکاری

(۲) پشت بند

(۳) جنس مواد پشت بند

## طرح شیار یا پخ (Groove Design)

در این قسمت با توجه به جدول ۲ نام یا نام اختصاری شیار و طرح اتصال را ذکر می کنیم. لازم به ذکر است که عنوان طرح اتصال به صورت کلی (Groove-Fillet-G&F) نیز امکان پذیر است.

بهتر است شکل طرح اتصال، علامتهای اختصاری جوش را، توضیحات نوشتاری که موقعیت قطعات را نشان می دهد و در صورت امکان جزئیات اتصال نیز ارائه شود.

جدول مشخصات طرح اتصال

Symbol	Joint Type	نوع اتصال
B	Butt Joint	اتصال سر به سر
C	Corner Joint	اتصال گوشه ای
T	T-Joint	اتصال به شکل T
BC	Butt or Corner Joint	اتصال سر به سر یا گوشه ای
TC	T-Joint or Corner Joint	اتصال گوشه ای یا اتصال به شکل T
BTC	Butt , T- or Corner Joint	اتصال سر به سر، گوشه ای یا اتصال به شکل T
Symbol	Base Metal Thickness & Penetration	میزان نفوذ جوش و ضخامت فلز پایه
L	Limited Thickness , Compelet Joint Penetration	ضخامت محدود ، نفوذ کامل جوش
U	Unlimited Thickness . Compelet Joint Penetration	ضخامت نامحدود ، نفوذ کامل جوش
P	Partial Joint Penetration	نفوذ ناقص جوش
Symbol	Weld Type	نوع جوشکاری
1	Square-Groove	شیار مربعی
2	Single-V-Groove	شیار V- یک طرفه
3	Double-V-Groove	شیار V- دو طرفه
4	Single-Bevel-Groove	شیلر نیم جناغی یک طرفه
5	Double-Bevel-Groove	شیلر نیم جناغی دو طرفه
6	Single-U-Groove	شیار U- یک طرفه
7	Double-U-Groove	شیار U- دو طرفه
8	Single-J-Groove	شیار J- یک طرفه
9	Double-J-Groove	شیار J- دو طرفه
10	Flare-Bevel-Groove	شیار نیم جناغی لبه گرد

## مشخصات فلزات پایه

The image shows a 'WELDING PROCEDURE SPECIFICATION (WPS)' form. A blue box labeled 'مشخصات فلزیابه' (Welding Procedure Qualification Record) has an arrow pointing to the 'BASE METALS' section. This section specifies 'Material Spec.: ASTM A36' and 'Type or Grade: Grade'. The 'Thickness' is listed as '2 mm' and 'Method' as 'Grinding'. A red box highlights this entire section.

WELDING PROCEDURE SPECIFICATION (WPS)						
PREQUALIFIED <input checked="" type="checkbox"/>	QUALIFIED BY TESTING <input type="checkbox"/>					
or PROCEDURE QUALIFICATION RECORDS (PQR), Yes <input type="checkbox"/>						
Item Number: 007-0291 Revision: B Date: 02/07/07 Authorised by: F. Bahrami						
Supporting PQR No.: 007-0291 Authorized by: M. Ehsani Date: 02/07/07						
Type - Manual <input checked="" type="checkbox"/> Machine <input type="checkbox"/>						
Position: Position of Welder: Up <input type="checkbox"/> Down <input checked="" type="checkbox"/> Vertical Progression: Up <input type="checkbox"/> Down <input checked="" type="checkbox"/>						
ELECTRICAL CHARACTERISTICS:						
Transfer Mode (GMAW): Short-Circuiting <input type="checkbox"/> Pulse <input type="checkbox"/> Gouging <input type="checkbox"/> Speed <input type="checkbox"/> Current: AC <input type="checkbox"/> DCEN <input type="checkbox"/> DCEN/L <input type="checkbox"/> Pulse <input type="checkbox"/>						
Duty: Spurton Electrode (GMAW): Type: Name: Type:						
TECHNIQUE:						
Spatter or Reverse Bead: Multi-pass or Single Pass (MF/MF): Number of Electrodes: Electrode Spacing: Longitudinal: Lateral: Angle:						
Welding: Contact Tube to Work Distance: Preheating: Interpass Cleaning:						
POST WELD HEAT TREATMENT: Temp: Time:						
WELDING PROCEDURE:						
Pass or Weld Layer(s)	Process	Filler Metals	Current	Notes	Time	Arc Details

ذکر نوع و ترکیب شیمیایی فلزات پایه ای که جوشکاری بر روی آنها انجام می شود از جمله مهم ترین و الزامی ترین موارد WPS است. نوع فلز پایه (شماره استاندارد) ترکیب شیمیایی و عملیات حرارتی انجام شده یا لازمه بر روی فلز پایه (قبل از جوشکاری)، در انتخاب

مشخصات فرایند جوشکاری مانند پیش گرم، عملیات حرارتی پس از جوشکاری، انتخاب الکتروود و تکنیک کار دخیل است ..

موارد پیشنهادی برای ارائه در این قسمت عبارتند از :

(۱) شماره استاندارد یا ترکیب شیمیایی

(۲) محدوده ضخامت فلز پایه و محدوده قطر لوله

(۳) دیگر موارد

## Filler Metal پر کننده فلز

اصولاً در اکثر فرایند های جوشکاری برای ایجاد اتصال بین فلزات پایه به یک پل واسط فلزی نیاز داریم . فلزات مورد استفاده برای این منظور به عنوان فلزات پر کننده شناخته می شوند. با در نظر گرفتن فرایند جوشکاری و پارامترهای مختلف موثر، صحیح ترین فلز پر کننده را انتخاب می کنیم.

The image shows a screenshot of a Welding Procedure Specification (WPS) form. A red box highlights the 'FILLER METALS' section, which includes fields for AWS Specification (E6010-E6011) and AWS Classification (E6010-E6011). A blue box labeled 'مشخصات فلز پر کننده' (Filler Metal Properties) points to this highlighted section.

WELDING PROCEDURE SPECIFICATION (WPS) Yes							
<input checked="" type="checkbox"/> PREQUALIFIED		<input checked="" type="checkbox"/> QUALIFIED BY TESTING		or PROCEDURE QUALIFICATION RECORDS (PQR) Yes			
Identification #	WPS-123		Revision	B	Date	12/25/2017	F. Edition
Authorizing by	S. Eskin		Type	Machine	QUALITY		
JOINT DESIGN USED:							
Type	Single		Backing	Double Weld			
Backing? Yes <input checked="" type="checkbox"/>	No <input type="checkbox"/>						
Backing Material			Backing				
Root Opening	2.00		Root Face Dimension	2.00			
Groove Angle	30°		Radius U-U				
Back Gauging	Yes <input checked="" type="checkbox"/>		No <input type="checkbox"/>				
ELECTRICAL CHARACTERISTICS							
Transfer Mode (GMAW)	Short-Circuiting		极性 (Polarity)	Constant		Spatter	
Current	A	DCEN	Other	DCEN	DCEN	Pulse	
Tungsten Electrode (GTAW)			Size				
TECHNIQUE							
Stringer or Weave Weld			Electrode Spacing				
Multi-pass or Single-Pass (per side)			Longitudinal				
Number of Electrodes			Lateral				
WELDING PROCEDURE							
Preheat			Current				
Preheat Temp., Min.			Amps or Wires				
Interpass Temp., Min.			Feed Speed				
Postweld Heat Treatment			Volts				
TIME							
Joint Design			Time				
Joint Design			Time				

پارامترهای انتخاب صحیح فلز پر کننده:

(۱) فرایند جوشکاری

(۲) ترکیب شیمیایی فلز پایه

(۳) وضعیت جوشکاری

(۴) شرایط کاربردی

(۵) میزان نفوذ جوش (عمق نفوذ)

(۶) کیفیت محل جوش

(۷) هزینه جوش

(۸) مهارت جوشکار

## جدول شماره مشخصات گروههای مختلف فلز پر کننده (SFA No)

نوع فلز پر کننده	شماره مشخصه
مشخصات الکترودهای فولاد کربنی برای جوشکاری قوس الکترود روپوش دار	SFA-5.1
مشخصات سیم جوش فولاد کربنی و کم آلیاژهای برای جوشکاری با سوخت گاز (آگر استیلم)	SFA-5.2
مشخصات الکترودهای الومینیومی و آلیاژهای آن برای جوشکاری قوس الکترود روپوش دار	SFA-5.3
مشخصات الکترودهای فولاد زنگ نزن برای جوشکاری قوس الکترود روپوش دار	SFA-5.4
مشخصات الکترودهای قولاد کم آلیاژ برای جوشکاری قوس الکترود روپوش دار	SFA-5.5
مشخصات الکترودهای روپوش دار مسی و آلیاژهای مس برای جوشکاری فوسی	SFA-5.6
مشخصات الکترود و سیم جوشهای بدون پوشش مسی و آلیاژهای مس	SFA-5.7
مشخصات فلاتر پرکننده برای لحیم کاری سخت و لحیم جوشکاری	SFA-5.8
مشخصات الکترود و سیم جوشهای بدون پوشش فولاد زنگ نزن	SFA-5.9
مشخصات الکترود و سیم جوشهای بدون پوشش الومینیومی و آلیاژهای آن	SFA-5.10
مشخصات الکترودهای نیکلی و آلیاژهای آن برای جوشکاری قوس الکترود روپوش دار	SFA-5.11
مشخصات الکترودهای تنگستنی و آلیاژهای آن برای جوشکاری و برشکاری فوسی	SFA-5.12
مشخصات الکترود و سیم جوشهای جوش روکش کاری (Solid Surfacing)	SFA-5.13
مشخصات الکترود و سیمه جوشهای بدون پوشش نیکلی و آلیاژهای آن	SFA-5.14
مشخصات الکترود و سیمه جوشهای برای جوشکاری چدن	SFA-5.15
مشخصات الکترود و سیم جوشهای تیتانیومی و آلیاژهای آن	SFA-5.16
مشخصات الکترود و فلاکس های فولاد کربنی برای جوشکاری قوس-زیرپودری	SFA-5.17
مشخصات الکترود و سیم جوشهای فولاد کربنی برای جوشکاری قوس فلزی با گاز	SFA-5.18
مشخصات الکترودهای فولاد کربنی برای جوشکاری قوس با الکترود توپودری	SFA-5.20
مشخصات الکترود و سیمه جوشهای جوش روکش کاری مرکب (Composite Surfacing)	SFA-5.21
مشخصات الکترودهای فولاد زنگ نزن برای جوشکاری قوس با الکترود توپودری و سیمه جوشهای فولاد زنگ نزن برای جوشکاری قوس تنگستنی	SFA-5.22
مشخصات الکترود و فلاکس های فولاد کم آلیاژ برای جوشکاری قوس-زیرپودری	SFA-5.23
مشخصات الکترود و سیمه جوشهای زیرکنیومی و آلیاژهای آن	SFA-5.24
مشخصات الکترود و فلاکس های فولاد کربنی و کم آلیاژ برای جوشکاری سرباره الکتریکی	SFA-5.25
مشخصات الکترودهای فولاد کربنی و کم آلیاژ برای جوشکاری گاز الکتریکی	SFA-5.26
مشخصات الکترود و سیمه جوشهای فولاد کم آلیاژ برای جوشکاری گاز الکتریکی	SFA-5.28
مشخصات الکترودهای فولاد کم آلیاژ برای جوشکاری قوس فلزی با گاز	SFA-5.29
مشخصات لایی های مصرف شدنی	SFA-5.30
مشخصات فلاکس برای لحیم کاری سخت و لحیم جوشکاری	SFA-5.31

جدول وضعیت های جوشکاری متناسب با رقم سوم نام گذاری الکترودهای فولاد کربنی (SFA-5.1)

وضعیت های جوشکاری	رقم سوم
جوشکاری در چهار وضعیت تخت ، افقی ، عمودی و سرپالا امکان پذیر است .	1
جوشکاری در دو وضعیت تخت و افقی امکان پذیر است .	2
جوشکاری فقط در وضعیت تخت امکان پذیر است .	3

جدول پوششها و جریان الکتریکی متناسب با رقم چهارم نام گذاری الکترودهای فولاد کربنی (SFA-5.1)

رقم چهارم	پوشش الکترود	نوع جریان الکتریکی
0	پر سلولز ، سدیم (الف) - پر اکسید آهن (ب)	جریان مستقیم با قطب معکوس (الف) - جریان متناوب با مستقیم با قطب معکوس (ب)
1	پر سلولز ، پتاسیم	جریان متناوب یا مستقیم با قطب معکوس
2	پر تیتان، سدیم	جریان متناوب یا مستقیم با قطب مستقیم
3	پر تیتان ، پتاسیم	جریان متناوب یا مستقیم
4	بودر آهن ، تیتان	جریان متناوب یا مستقیم
5	کم هیدروژن ، سدیم	جریان مستقیم با قطب معکوس
6	کم هیدروژن ، پتاسیم	جریان متناوب یا مستقیم با قطب معکوس
7	پر اکسید آهن ، بودر آهن	جریان متناوب یا مستقیم
8	کم هیدروژن ، پتاسیم ، بودر آهن	جریان متناوب یا مستقیم با قطب معکوس
9	اکسید آهن ، تیتان ، پتاسیم	جریان متناوب یا مستقیم

جدول عدد مشخصه F برای آلیاژهای مختلف

F-No.	گد مربوطه در ASME , Sec. IX	نوع آلیاژ سیمه جوش
1-6	QW-432	آلیاژهای فولادی
21-25	QW-432	الیوم وآلیاژهای Al
31-37	QW-432	سی وآلیاژهای Cu
41-45	QW-432	نیکل وآلیاژهای Ni
51-55	QW-432	تیتانیوم وآلیاژهای Ti
61	QW-432	زیرکنیوم وآلیاژهای Zr
71-72	QW-432	لاکه فلز جوش روکش سخت

## جدول آنالیز جوش و عدد مشخصه A برای آلیاژهای فولادی

A-No.	Types of Weld Deposit	Analysis , % [Note 1]					
		C	Cr	Mo	Ni	Mn	Si
1	Mild Steel	0.20	...	...	...	1.60	1.00
2	Carbon-Molybdenum	0.15	0.5	0.4-0.65	...	1.60	1.00
3	Chrome (0.4% to 2%)-Molybdenum	0.15	0.4-2.00	0.4-0.65	...	1.60	1.00
4	Chrome (2% to 6%)-Molybdenum	0.15	2.00-6.00	0.4-1.50	...	1.60	2.00
5	Chrome (6% to 10.5%)-Molybdenum	0.15	6.00-10.5	0.4-1.50	...	1.20	2.00
6	Chrome-Martensitic	0.15	11.0-15.0	0.70	...	2.00	1.00
7	Chrome-Ferritic	0.15	11.0-30.0	1.00	...	1.00	3.00
8	Chromium-Nickel	0.15	14.5-30.0	4.00	7.50-15.0	2.50	1.00
9	Chromium-Nickel	0.30	19.0-30.0	6.00	15.0-37.0	2.50	1.00
10	Nickel to 4%	0.15	...	0.55	0.8-4.00	1.70	1.00
11	Manganese-Molybdenum	0.17	...	0.25-0.75	0.85	1.25-2.25	1.00
12	Nickel-Chrome-Molybdenum	0.15	1.5	0.25-0.80	1.25-2.80	0.75-2.25	1.00

NOTE : (1) Single values shown above are maximum.

### اندازه فلز پر کننده:

انتخاب مناسب اندازه فلز پر کننده از لحاظ اقتصادی و عملیات جوش کاری حائز اهمیت است . در انتخاب اندازه الکترود موارد زیر باید

مورد توجه قرار گیرد :

(1) طرح اتصال

(2) ضخامت لایه های جوشکاری

(3) وضعیت جوشکاری

(4) حرارت داده شده مجاز (Heat Input)

(5) مهارت جوشکار

فائدہ کلی آن است که هرگز نباید از الکترودی که اندازه آن بزرگتر از ضخامت قطعه کار است ، استفاده کرد الکترود کلفت برای جوشکاری در وضعیت عمود یا قائم و بالای سر یا سقفی مناسب نیست زیرا کترول حوضچه جوش حجیم در این شرایط مشکل است در مورد جوشکاری ورقهای ضخیم بالهای آمده شده به صورت V یا K اولین پاس جوشکاری با الکترود نازک و پاسهای بعدی با الکترود های کلفت تر انجام می شود .

تعداد لایه های پاس های لازم برای پر کردن درز جوش عمدتاً به: طرح اتصال ، اندازه الکترود ، ضخامت فلز پایه ، وضعیت جوشکاری

و مهارت جوشکار بستگی دارد.

اندازه مناسب فلز پر کننده برای جوشهای مختلف را می توان به صورت زیر بیان کرد:

(۱) برای جوش لوله یا اتصالاتی که احتیاج به ذوب کافی در ریشه جوش دارد و امکان جوشکاری از پشت جوش نیست حداکثر قطر الکترود برای پاس اول  $3.25$  میلی متر پیشنهاد می شود. برای جوشکاری پاسهای بعدی از الکترود های به قطر  $4$  و  $5$  میلی متر استفاده می شود لازم به ذکر است در لوله های با قطر کم پاس اول با الکترود  $2.5$  میلی متر جوشکاری شده و پاسهای بعدی را با الکترود های  $3.25$  و  $4$  میلی متر جوش می دهند.

(۲) در جوشکاری اتصالات  $V$  شکل یا جناقی یک طرفه که دارای تسمه ای در پشت اتصال می باشند در حالت تخت می توان برای پاس اول از الکترود به قطر  $4$  یا  $5$  میلی متر و برای پاسهای بعدی از الکترود های بزرگ تر استفاده کرد.

(۳) برای جوشهای گلویی در حالت تخت و سر به سر غیر تخت، حداکثر قطر الکترود مصرفی  $5$  میلی متر است اغلب پاس اول را با الکترود هایی به قطر  $3.25$  یا  $4$  میلی متر جوش می دهند. در جوشهای گلویی با پای جوش کمتر از  $10$  میلی متر استفاده از الکترود  $3.25$  یا  $4$  میلی متر پیشنهاد می گردد.

## وضعیت جوشکاری Positions

اصولاً در چهار وضعیت کلی قابل انجام است:

(۱) تخت Flat

(۲) افقی Horizontal

(۳) عمودی Vertical

(۴) بالای سر Over head

WELDING PROCEDURE SPECIFICATION (WPS)		PREQUALIFIED <input checked="" type="checkbox"/> QUALIFIED BY TESTING <input type="checkbox"/>		or PROCEDURE QUALIFICATION RECORDS (PQR) Yes <input type="checkbox"/>	
Identified # <b>W-125</b> Rev. <b>B</b> Date <b>12/2/07</b> By <b>F. Moshkin</b>					
Authorized <input checked="" type="checkbox"/> Signature <b>M. Ehsan</b> Date <b>12/2/07</b> Serial No. <input type="checkbox"/> Automatic <input type="checkbox"/>					
Joint Design Info.					
Type <b>S-G</b>	<input checked="" type="checkbox"/> Double Weld	Backing: Yes <input type="checkbox"/> No <input checked="" type="checkbox"/>	Backing Material: <input type="checkbox"/>	Root Gap: <b>3 mm</b>	Root Face Dimension: <b>2 mm</b>
Groove Angle: <b>60°</b>			Radius (L-L): <input type="checkbox"/>	Base Gauge: <b>No</b> Method: <b>Grinding</b>	
WIRE METALS					
Material Spec: <b>ASTM A356</b>					
Type or Grade: <input type="checkbox"/>					
Thickness: Groove: <b>1.2 mm</b>	Flat: <input type="checkbox"/>	Diameter (Row): <input type="checkbox"/>			
FILLER-METALS					
AWS Specification: <b>AWG-A3.1</b>					
AWS Classification: <b>E6013</b>					
WELDING					
Post: <input type="checkbox"/>	Gas: <input type="checkbox"/>	Composition: <input type="checkbox"/>			
Electrode Flux (Class): <input type="checkbox"/>	Flow Rate: <input type="checkbox"/>	Gas Cup Size: <input type="checkbox"/>			
PREHEAT					
Preheat Temp., Min.: <input type="checkbox"/>					
Interpass Temp., Min.: <input type="checkbox"/>					
WELDING PROCEDURE					
(Part of Weld Length)	Process	Time Setting		Current	
		Class	Duration	Type & Priority	Argon or Wire Feed (Select)
POSTWELD HEAT TREATMENT					
Temp: <input type="checkbox"/> Time: <input type="checkbox"/>					
<b>مشخصات</b> <b>عملیات حرارت</b> <b>بعد از جوشکاری</b> <b>(تئش زدایی)</b>					

## وضعیت شیاری یا گلویی (Position (S) Of Groove/Position (S) Of Fillet)

برای وضعیت جوشکاری علائم اختصاری پیشنهاد شده که در جدول زیر دیده می شوند. وضعیت جوشکاری بستگی به: نوع فرایند جوشکاری، قابلیت دسترسی خطوط جوش، ابعاد و اندازه قطعه کار، نحوه ساخت و امکانات موجود دارد.

جدول علائم اختصاری وضعیت های جوشکاری

جوشکاری گلویی لوله		جوشکاری گلویی ورق		جوشکاری شیاری لوله		جوشکاری شیاری ورق	
علامت	وضعیت	علامت	وضعیت	علامت	وضعیت	علامت	وضعیت
1F-Rotated	لوله مورب با چرخش	1F	تحت	1G-Rotated	چرخش افقی لوا	1G	تحت
2F	لوله ثابت عمودی	2F	افقی	2G	لوله در حالت عمودی	2G	افقی
2FR	لوله افقی با چرخش	3F	عمودی	3G	لوله افقی ثابت	3G	عمودی
4F	لوله ثابت عمودی، جوش بالا سری	4F	بالاسری	6G	لوله مورب ثابت	4G	بالاسری
5F	لوله افقی ثابت (تعامی وضعیت ها)			6GR	لوله مورب با پیخ T.K.Y		

### جهت پیش روی (Welding Progression)

در این قسمت جهت پیش روی جوشکاری ذکر می گردد، که عمدتاً برای جوشهای عمودی از پایین به بالا (Up ward) می باشد.

### پیشگرم (Preheat)

معمولًا برای جلوگیری از ترکیدگی، پیچیدگی و اعوجاج، پیدایش فازهای ناخواسته و ... قبل از جوشکاری قطعه کار پیش گرم می شود. همچنین در حین عملیات جوشکاری، کنترل دمای بین پاسها برای جلوگیری از کاهش دمای قطعه کار به کمتر از دمای پیش گرم و بالارفتن از حد مجاز - دمای بازگشت نهایی (Tempering) - لازم است. این عمل توسط گچهای حرارتی صورت می پذیرد.

درجه حرارت پیشگویمايش و یون پاس ها

WELDING PROCEDURE SPECIFICATION (WPS) Yes <input checked="" type="checkbox"/> PREQUALIFIED <input checked="" type="checkbox"/> QUALIFIED BY TESTING <input type="checkbox"/>						
or PROCEDURE QUALIFICATION RECORDS (PQR) Yes <input type="checkbox"/>						
Company Name: <b>IRAN WELDING</b> Welding Process: <b>MIG/MF</b> Supporting PQR No.: <b>Prequalification</b>						
Identification #: <b>W-120</b> Revision: <b>R</b> Authority: <b>IRAN WELDING</b> Type - Model: <b>W-Electrode</b> Machine: <b>Automatic</b>						
<b>JOINT DESIGN UNITS</b> Type: <b>Single</b> <input checked="" type="checkbox"/> Single Weld <input type="checkbox"/> Double Weld Backing: <input checked="" type="checkbox"/> No <input type="checkbox"/> Yes Backing Material: <b>Metal</b> Root Opening: <b>3 mm</b> Root Face Dimension: <b>2 mm</b> Groove Angle: <b>60°</b> Radius (U-U): <b>10 mm</b> Back Gouging: <input checked="" type="checkbox"/> Yes <input type="checkbox"/> No Material: <b>CrNiMo</b>						
<b>BASE METALS</b> Material Spec: <b>ASTM A36</b> Type or Grade: <b>A36</b> Thickness: Groove: <b>12 mm</b> Fine: <b>—</b> Diameter (Pipe): <b>—</b>						
<b>FILLER METAL</b> AWS Specification: <b>AWG-A3.1</b> AWS Classification: <b>E311-18</b>						
<b>SHIELDING</b> Gas: <b>Argon</b> Composition: <b>—</b> Flow Rate: <b>—</b> Gas Cup Size: <b>—</b>						
<b>PREHEAT</b> Preheat Temp., Min: <b>—</b> Max: <b>—</b> Interpass Temp., Min: <b>—</b> Max: <b>—</b>						
<b>POSTWELD HEAT TREATMENT</b> Temp: <b>—</b> Time: <b>—</b>						
<b>PROCEDURE</b>						
Pass or Weld Layer(s)	Process	Filler Metal	Current	Voltage	Travel Speed	Joint Details
—	—	—	—	—	—	—

بنا به تغییر رنگ و یا ذوب شدن گچ های حرارتی در درجه حرارت خاص ، دمای قطعه کار قابل کنترل است . حداقل دمای پیش گرم و

دمای بین پاسی با توجه به ضخامت ورق مربوطه تعیین می شود.

موارد پیشنهادی برای ارائه در این قسمت عبارتند از :

- ۱) حداقل دمای پیش گرم
- ۲) حداکثر دمای بین پاسی
- ۳) نگهداری پیش گرم

### حداقل دمای پیش گرم (Preheat Temp Min )

همانطور که ذکر شد درجه حرارت پیش گرم با توجه به جنس قطعه و ضخامت آن و با استفاده از ضمیمه ۸ تعیین می شود . لازم به ذکر

است در صورت تفاوت مقدار پیش گرم لازم برای دو فلز پایه ، حداقل دمای پیش گرم برای جوشکاری ، بالاترین دمای پیش گرم بین

دو قطعه است .

## حداکثر دمای بین پاسی (Inter Pass Temp Max)

حداقل درجه حرارت بین پاسی نیز مطابق با جدول موجود در ضمیمه ۸ تعیین می شود. حداکثر دمای بین پاسی نیز حداکثر دمای بازگشت نهایی (Tempering) فلز پایه می باشد. به عنوان مثال حداکثر دمای بین پاسی برای فلزات موجود در  $300^{\circ}\text{C}$  درجه سانتی گراد پیشنهاد می شود.

## نگهداری پیش گرم (Preheat Maintenance)

محدوده حرارتی که WPS در اثر تغییرات پیش گرم در آن صدق می کند، در این قسمت ذکر می شود.

موارد پیشنهادی برای ارائه در این قسمت عبارتند از :

(۱) محدوده دما

(۲) محدوده زمان

(۳) دیگر موارد

## محدوده دما (Temperature Range)

رایجترین عملیات حرارتی، تنفس زدایی پس از جوشکاری موارد زیر در تنفس زدایی لحاظ می شود :

الف) در مورد فولاد های کوینچ - تمپر شده حداکثر دما  $590^{\circ}\text{C}$  درجه سانتی گراد

ب) برای سایر فولاد ها محدوده دمایی  $590^{\circ}\text{C} - 650^{\circ}\text{C}$  درجه سانتی گراد

ج) درجه حرارت کوره به هنگام قراردادن نمونه در آن نباید از  $315^{\circ}\text{C}$  درجه تجاوز نماید.

د) بالای  $315^{\circ}\text{C}$  درجه نرخ گرم کردن نباید از  $220^{\circ}\text{C}$  درجه بیشتر شود. نرخ گرم کردن با استفاده از فرمول  $t/220 = t/220 - 315$  که ضخامت بر حسب اینجاست، بدست می آید.

ه) در حین گرم کردن اختلاف دمای دو قسمت از قطعه به فاصله  $6.4\text{ m}$  نباید بیشتر از  $140^{\circ}\text{C}$  درجه سانتی گراد گردد.

و) در حین نگهداری در درجه حرارت تنفس زدایی، اختلاف دمای هیچ دو نقطه ای از قطعه نباید از  $83^{\circ}\text{C}$  درجه سانتی گراد بیشتر شود

ز) در سرد کردن قطعه نرخ سرمایش نباید از  $260^{\circ}\text{C}$  درجه سانتی گراد تجاوز نماید. نرخ سرد کردن با استفاده از فرمول  $t/260 = t/260 - 315$  که ضخامت بزرگ ترین مقطع بر حسب اینجاست محاسبه می شود.

ح) برای تنفس زدایی لوله ها، مخازن و اشکال دور با استفاده از رابطه  $(1270/120)D + D$  که در آن  $D$  قطر لوله بر حسب میلی متر است، ضخامت معادل مقطع محاسبه شده و پس از مقایسه ضخامت مقطع حقیقی قطعه با مقدار محاسبه شده بر اساس بزرگ ترین مقدار بین این دو مقدار، زمان نگهداری و نرخ سرمایش و گرمایش به دست می آید.

: زمان نگهداری (Time Range)

زمان نگهداری برای تنش زدایی بسته به ضخامت قطعه تغییر می کند. معمولاً زمان نگهداری فولادهای کوینچ تمپر با توجه به کمتر بودن درجه حرارت، بیش از دیگر فولادها است.

### (Pass Weld Heat Treatment): عملیات حرارتی پس از جوشکاری

عملیات حرارتی پس از جوشکاری عمدهاً عملیات تنش زدایی است. برای جوشکاری فولادهای پر کربن، عملیات پس از جوشکاری به اندازه پیش گرم اهمیت دارد. عملیات حرارتی پس از جوشکاری بستگی به: ترکیب شیمیایی، ضخامت، شکل اجزا و شرایط کاری دو قطعه دارد.

WELDING PROCEDURE SPECIFICATION (WPS): Yes		PREQUALIFIED <input checked="" type="checkbox"/> QUALIFIED BY TESTING <input type="checkbox"/>		or PROCEDURE QUALIFICATION RECORDS (PQR): Yes	
Company Name: <b>IGM&amp;GZL</b>	Welding Procedure: <b>GTAW</b>	Supporting PQR Result: <b>Prequalified</b>	Authorizer #:	Revisor:	By: <b>F.Bahman</b>
Joint Design Units:	Type: <b>Butt</b>	Root: <input checked="" type="checkbox"/> Double Weld: <input type="checkbox"/>	Position:	<b>SE</b>	Date: <b>12/04/2017</b>
Backing: Yes: <input type="checkbox"/> No: <input checked="" type="checkbox"/>	Backing Material:	Backing Method:	Vertical Propulsion:	Up: <input type="checkbox"/> Down: <input checked="" type="checkbox"/>	Orientation:
Root Diameter: <b>1.6 mm</b>	Root Face Dimension:	<b>2.0 mm</b>	ELECTRICAL CHARACTERISTICS:		
Groove Angle: <b>60°</b>	Radius (U-U):	Grinding:	Transformer Mode (EMM):	Short-Circuiting: <input type="checkbox"/>	Quench: <input type="checkbox"/>
Base Gouging: Yes: <input checked="" type="checkbox"/> No: <input type="checkbox"/>	Grinding:	Other:	Open: <input type="checkbox"/> AC: <input type="checkbox"/> DC: <input type="checkbox"/> Other: <input type="checkbox"/>	DCEN: <input checked="" type="checkbox"/> Polarity: <input type="checkbox"/>	Tungsten Electrode (TIG):
BASE METAL:	<b>ASTM A36</b>		Root Gap:		
Material Spec:	Type or Grade:		Thickness:		
Thickness: Groove: <b>1.6 mm</b>	Type:		Diameter (Root):		
FILLER METALS:	<b>AWG 30.1</b>		Technique:	<b>MMA</b>	
WPS Description:	AWS Classification:		Stringer or Wave Bead:	Multi-Pulse or Single-Pulse (if applicable): <b>Multi-pulse</b>	
WPS Classification:	<b>ESWEL3</b>		Number of Electrodes:	<b>1</b>	
SHELDING:	Flux: <input type="checkbox"/> Gas: <input checked="" type="checkbox"/>		Electrode Spacing:	Longitudinal: <input type="checkbox"/> Lateral: <input type="checkbox"/> Angle: <input type="checkbox"/>	
Electrode Flux (Class):	Flow Rate:		Contact Tip to Work Distance:		
Electrode Gas Out Side:			Feeding:	<b>Weld Back</b>	
POSTWELD HEAT TREATMENT:			Impulse Cleaning:		
Temp. Min:	Temp. Max:		Temp.:		
Interpass Temp. Min:	Max:		Type:		
WELDING PROCEDURE					
Type of Weld: Laser: <input type="checkbox"/> Plasma: <input type="checkbox"/>	Filler Metal:		Current:		
	Class:	Dep.	Diam:	Type & Pwrt:	Arc or Wire Feed Speed:
<b>مشخصات عملیات حرارتی بعد از جوشکاری (تنش زدایی)</b>					

## مشخصات الکتریکی (Electrical Characteristic QW)-۴۰۹

تغییر در نوع و قطبیت جریان الکتریکی، افزایش در جریان ورودی و یا افزایش حجم و میزان فلز جوش رسوب داده شده در واحد طول باعث تغییر در کیفیت جوش می شود.

همچنین میزان فلز جوش با افزایش اندازه گرده جوش و یا کاهش طول خط جوش با ازای هر الکترود، متناسب است. موارد پیشنهادی برای ارائه در این قسمت عبارتند از:

(۱) نوع جریان

(۲) قطبیت

(۳) آمپر

(۴) ولتاژ

(۵) اندازه و نوع الکترود و تنگستن

(۶) نوع انتقال فلز مذاب

(۷) سرعت تغذیه سیم جوش

 <b>مشخصات پائیز های جوش</b>		<b>WELDING PROCEDURE SPECIFICATION (WPS)</b> Yes <input checked="" type="checkbox"/> No <input type="checkbox"/> <b>PRIQUALIFIED</b> <input checked="" type="checkbox"/> <b>QUALIFIED BY TESTING</b> <input type="checkbox"/> <b>or PROCEDURE QUALIFICATION RECORDS (PQR)</b> Yes <input type="checkbox"/>  <b>JOINT DESIGN USED:</b> Type: <b>Butt</b> <input checked="" type="checkbox"/> Butt Joint <input type="checkbox"/> Bevels: <input type="checkbox"/> No <input checked="" type="checkbox"/> Yes <input type="checkbox"/> Backing Material: <input type="checkbox"/>  Base Opening: <b>35 mm</b> Root Face Dimension: <b>2 mm</b> Groove Angle: <b>60°</b> Radius (J-0): <b>2 mm</b> Base Designing: <b>2X</b> Notch: <b>U</b> Notch: <b>Crushing</b>  <b>BASE METALS:</b> Material Type: <b>ASTM A36</b> Type of Grade: <b>A36</b> Thickness: Overall: <b>12 mm</b> Tensile: <b>—</b> Diameter (Pore): <b>—</b>  <b>FILLER METALS:</b> AWS Specification: <b>AWIWS-AECL-1</b> AWS Classification: <b>E308L15</b>  <b>SHELLING:</b> Flux: <b>—</b> Gas: <b>—</b> Electrode-Flux (Cathodic): <b>—</b> Flow Rate: <b>—</b> Electrode-Flux (Anodic): <b>—</b> Weld Cap Size: <b>—</b>  <b>PREHEAT:</b> Preheat Temp., Min.: <b>—</b> Max.: <b>—</b> Interpass Temp., Min.: <b>—</b> Max.: <b>—</b>  <b>WELDING PROCEDURE:</b> <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Pass or Weld Layer(s)</th> <th rowspan="2">Process</th> <th colspan="2">Fill Metals</th> <th rowspan="2">Cover</th> <th rowspan="2">Amp or Wire Feed (Amp)</th> <th rowspan="2">Volts</th> <th rowspan="2">Travel Speed</th> <th rowspan="2">Joint Details</th> </tr> <tr> <th>Class</th> <th>Gauge</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>SHM/Tig-pool</td> <td>3.25</td> <td>0.975</td> <td>120-350</td> <td>20-40</td> <td>—</td> <td>—</td> <td></td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>SHM/Tig-pool</td> <td>4</td> <td>0.975</td> <td>150-350</td> <td>20-40</td> <td>—</td> <td>—</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Background</td> <td>SHM/Tig-pool</td> <td>3.25</td> <td>0.975</td> <td>120-350</td> <td>20-40</td> <td>—</td> <td>—</td> <td></td> </tr> <tr> <td>4 &amp; 2</td> <td>SHM/Tig-pool</td> <td>4</td> <td>0.975</td> <td>150-350</td> <td>20-40</td> <td>—</td> <td>—</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>								Pass or Weld Layer(s)	Process	Fill Metals		Cover	Amp or Wire Feed (Amp)	Volts	Travel Speed	Joint Details	Class	Gauge	1	SHM/Tig-pool	3.25	0.975	120-350	20-40	—	—		2	SHM/Tig-pool	4	0.975	150-350	20-40	—	—		Background	SHM/Tig-pool	3.25	0.975	120-350	20-40	—	—		4 & 2	SHM/Tig-pool	4	0.975	150-350	20-40	—	—	
Pass or Weld Layer(s)	Process	Fill Metals		Cover	Amp or Wire Feed (Amp)	Volts	Travel Speed	Joint Details																																																
		Class	Gauge																																																					
1	SHM/Tig-pool	3.25	0.975	120-350	20-40	—	—																																																	
2	SHM/Tig-pool	4	0.975	150-350	20-40	—	—																																																	
Background	SHM/Tig-pool	3.25	0.975	120-350	20-40	—	—																																																	
4 & 2	SHM/Tig-pool	4	0.975	150-350	20-40	—	—																																																	

## **: (Current AC or DC) نوع جریان**

برخی الکترود ها با جریان DC و برخی با جریان AC نتیجه بهتری به دست می دهند در صورت استفاده از جریان DC ذکر قطبیت نیز الزامی است. برای انتقال جریان می توان به توصیه سازندگان فلز پر کننده مراجعه کرد باید توجه داشت که شروع قوس با AC مشکل تر است.

## **: (Polarity) قطبیت**

در صورت انتخاب جریان DC باید قطبیت رانیز مشخص کرد قطبیت می تواند مستقیم یا معکوس باشد. در قطبیت مستقیم، الکترود به قطب منفی و قطعه کار به قطب مثبت وصل می شود. در این حالت به علت تمرکز حرارتی کمتر روی الکترود میزان کمتری از الکترود ذوب شده و نفوذ نیز کمتر می شود. در قطبیت معکوس، الکترود به قطب مثبت و قطعه کار به قطب منفی وصل می شود و این باعث تمرگز حرارت روی الکترود، ذوب و نفوذ بیشتر می گردد. علام اختصاری زیر قطبیت را نشان می دهد.

**الف ) اتصال الکترود به قطب مثبت در جریان DC :**

**DCEP: Direct Current Electrode Positive**

**DCRP: Direct Current Reverse polarity**

**ب) اتصال الکترود به قطب منفی در جریان DC :**

**DCEN: Direct Current Electrode Negative**

**DCSP: Direct Current Straight polarity**

**شدت جریان (Amps Range)**

بسته به نوع فرایнд، قطر الکترود، سرعت حرکت، میزان نفوذ و ... شدت جریان تعیین می شود.

در جدول ۱۴ میزان شدت جریان برای فرایندهای مختلف بر حسب قطر الکترود ارائه شده است.

**: ولتاژ (Volts Range)**

ولتاژ دستگاه معمولاً به صورت مدار باز اندازه گیری می شود. دستگاههای جوشکاری دستی در اقسام مختلف ۲۰-۲۴ ولت بر ۵۰-۶۰ ولت موجود می باشند. دستگاههای جوشکاری زیر پودری نیز در همین ولتاژ کار می کند (۳۰-۴۰ ولت). در حین جوشکاری با کوتاه و بلند شدن قوس، ولتاژ تغییر می کند. (جدول ۱۴)

## تکنیک و روش کار (Technique QW-۴۱۰)

موارد پیشنهادی برای ارائه در این بخش عبارتند از:

۱. گرده (مهره) جوش نواری یا موجی (بافته ای)

۲. تمیز کاری اولیه و بین پاسی

۳. روش برداشتن پشت جوش

۴. نوسان

۵. محدوده فاصله تماس لوله با کار

۶. جوش تک پاسه یا چند پاسه در هر طرف

۷. الکترود های تکی یا چند تابی

۸. سرعت جوشکاری

۹. چکش کاری

WELDING PROCEDURE SPECIFICATION (WPS) Yes <input checked="" type="checkbox"/>		PREQUALIFIED <input checked="" type="checkbox"/> QUALIFIED BY TESTING <input type="checkbox"/>		OR PROCEDURE QUALIFICATION RECORDS (PQR) Yes <input type="checkbox"/>	
Identification # QW-120 Revision C Date 12/12/07 F. Revision					
Authorised IP: M.Esfarzad Date 12/12/07 Type - Manual Machine - Automatic					
JOINT DESIGN (Welded)					
Type Weld	Single <input type="checkbox"/>	Double Weld <input type="checkbox"/>	Position of Groove JG	JW	
Backing Material No <input type="checkbox"/>	Beveling Angle 2 mm		Vertical Positioner Up <input type="checkbox"/> Down <input checked="" type="checkbox"/>		
Root Opening 2 mm	Face Dimension 2 mm		ELECTRICAL CHARACTERISTICS		
Oscillate Angle 0 mm	Radius (J+U) 0 mm		Transfer Mode (GMAW) Short-Circuiting <input type="checkbox"/> Constant Current <input type="checkbox"/> Pulse <input checked="" type="checkbox"/>		
Back Gouging No <input type="checkbox"/>	Root Beveling Gravity		Other		
BASE METALS					
Material Spec. AWS A5.2	Type or Grade		TIG-PIQUA		
Thickness, Gross 1.2 mm	Diameter (Inch)		Welds		
Diameter (Polar)			Strips or Waves Weld		
FILLER METALS					
AWS Specification AWS A5.1	AWS Classification E6013		Multisize or Single Pass (per side)	Multi-pass	
WELDING					
Flow Gas	Composition		Number of Electrodes 1		
Electrode Flow (Cubic)	Flow Rate		Electrode Spacing		
	Gas Gap Size		Lateral		
PREHEAT					
Preheat Temp. Min.			Angle		
Interpass Temp. Min.			Contact Tube to Work Distance		
POSTWELD/HEAT TREATMENT					
Welding Procedure					
Pass or Layer	Process	Fill Metal		Current	
		Class	Diam.	Spool & Priority	Amperage or Weld Feed Speed.

مشخصات  
تکنیک جوشکاری

تمیز کاری اولیه و بین پاسی (برس زدن، سنگ زدن و ...)

#### (... Initial and Interpass Cleaning (Brushing, Grinding

تمیز کردن سطح قبل از انجام جوشکاری مانند زدودن زنگارها(اکسید ها) ، چربی و کثیفی قطعه، باعث افزایش کیفیت جوش می شود . همچنین در حین عملیات جوشکاری چند پاسه و در اتمام کار، تمیز کردن سطح اعم از پاک کردن سرباره و ... باعث کاهش و حذف عیوب جوش نظیر سرباره حبس شده در مذاب خواهد شد .

#### روش برداشتن پشت جوش (Method of Back Gouging)

در صورت نیاز به جوشکاری از پشت جوش، لازم است تا ابتدا اولین پاس جوش، از پشت اتصال توسط یکی از روش‌های زیر برداشته شود :

۱. قوس حاصل از الکترود کربنی

۲. برداشتن به وسیله شعله اکسی استیلین

۳. سنگ زدن

#### نوسان (Oscillation)

پهناو فرکانس حرکت نوسانی الکترود در این قسمت ذکر می شود .

جوش تک پاسه یا چند پاسه در هر طرف ((Multiple or Single Pass (Per side

تعدادهای پاسهای جوشکاری لازم در هر طرف از طرح پنج در این قسمت مطرح می شود . تنها ذکر یک یا چند پاس در این قسمت کافی است .

#### چکش کاری (Peeing)

چکش کاری عمل مکانیکی است ، برای کاهش اثرات سیکل های حرارتی که تنش پسماند زیاد ، اعوجاج و ترک بوجود می آورد . به عبارت دیگر چکش کاری عملی است برای تنش زدایی

## پیوست ۳

جداول جزئیات مربوط به نوع و تعداد نمونه‌ها و محدوده تائید صلاحیت برای جوشهای CJP در تائید دستورالعمل جوشکاری بر اساس

AWS D1.1 استاندارد

**Table 4.2  
WPS Qualification—CJP Groove Welds: Number and Type of Test Specimens and Range of Thickness and Diameter Qualified (see 4.4) (Dimensions in Millimeters)**

1. Tests on Plate <sup>1,2</sup>						
Nominal Plate Thickness (T) Tested, mm	Number of Specimens				Nominal Plate, Pipe or Tube Thickness <sup>3,4</sup> Qualified, mm	
	Reduced Section Tension (see Fig. 4.14)	Root Bend (see Fig. 4.12)	Face Bend (see Fig. 4.12)	Side Bend (see Fig. 4.13)	Min	Max
3 ≤ T ≤ 10	2	2	2	(Note 9)	3	2T
10 < T < 25	2	—	—	4	3	2T
25 and over	2	—	—	4	3	Unlimited

2. Tests on Pipe or Tubing <sup>1,7</sup>							Nominal Plate, Pipe or Tube Wall Thickness <sup>3,4</sup> Qualified, mm		
Nominal Pipe Size or Diam., mm	Nominal Wall Thickness, T, mm	Number of Specimens				Nominal Diameter <sup>5</sup> of Pipe or Tube Size Qualified, mm	Nominal Plate, Pipe or Tube Wall Thickness <sup>3,4</sup> Qualified, mm		
		Reduced Section Tension (see Fig. 4.14)	Root Bend (see Fig. 4.12)	Face Bend (see Fig. 4.12)	Side Bend (see Fig. 4.13)		Min	Max	
Job Size Test Pipes	< 600	3 ≤ T ≤ 10	2	2	2	(Note 9)	Test diam. and over	3	2T
		10 < T < 20	2	—	—	4	Test diam. and over	T/2	2T
		T ≥ 20	2	—	—	4	Test diam. and over	10	Unlimited
	≥ 600	3 ≤ T ≤ 10	2	2	2	(Note 9)	Test diam. and over	3	2T
		10 < T < 20	2	—	—	4	600 and over	T/2	2T
		T ≥ 20	2	—	—	4	600 and over	10	Unlimited
Standard Test Pipes	50 mm OD × 6 mm WT or 75 mm OD × 6 mm WT	2	2	2	—	20 through 100	3	20	
	150 mm OD × 14 mm WT or 200 mm OD × 12 mm WT	2	—	—	4	100 and over	5	Unlimited	

3. Tests on ESW and EGW <sup>1,8</sup>						
Nominal Plate Thickness Tested	Number of Specimens				Nominal Plate Thickness Qualified	
	Reduced Section Tension (see Fig. 4.14)	All-Weld-Metal Tension (see Fig. 4.18)	Side Bend (see Fig. 4.13)	CVN Tests	Min	Max
T	2	1	4	(Note 6)	0.5T	1.1T

جدول زیر جزئیات مربوط به نوع و تعداد نمونه‌ها و محدوده تأیید صلاحیت برای جوشهای PJP در تأیید دستورالعمل جوشکاری بر

اساس استاندارد AWSD1.1

**Table 4.3  
Number and Type of Test Specimens and Range of Thickness Qualified—  
WPS Qualification; PJP Groove Welds (see 4.10)**

Test Groove Depth, T in. [mm]	Number of Specimens <sup>1,2</sup>					Qualification Ranges <sup>3,4</sup>		
	Macroetch for Weld Size (E)	Reduced-Section Tension (see Fig. 4.14)	Root Bend (see Fig. 4.12)	Face Bend (see Fig. 4.12)	Side Bend (see Fig. 4.13)			
	4.10.2	4.10.3	4.10.4	Groove Depth	Nominal Plate, Pipe or Tubing Plate Thickness, in. [mm]			
1/8 ≤ T ≤ 3/8 [3 ≤ T ≤ 10]	3	2	2	2	—	T	1/8 [3]	2T
3/8 < T ≤ 1 [10 < T ≤ 25]	3	2	—	—	4	T	1/8 [3]	Unlimited

جدول زیر جزئیات مربوط به نوع و تعداد نمونه‌ها و محدوده تأیید صلاحیت برای جوشهای گوشه در تأیید دستورالعمل جوشکاری بر

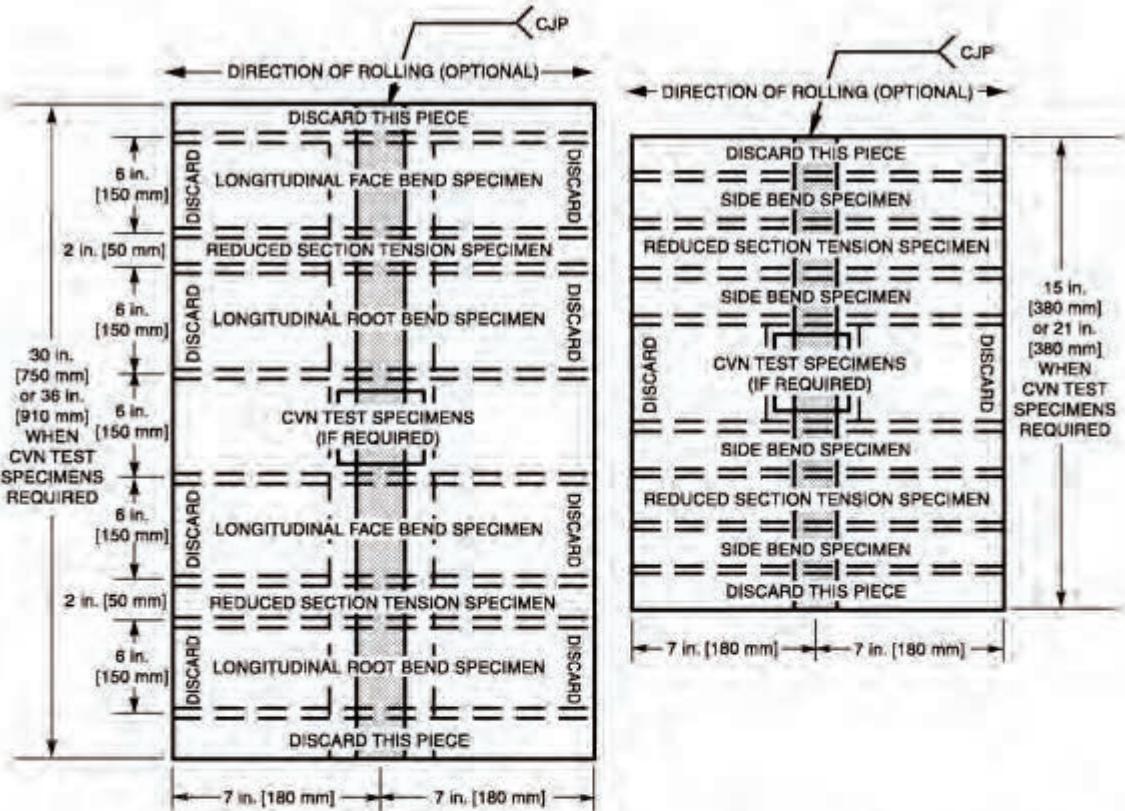
اساس استاندارد AWSD1.1

**Table 4.4  
Number and Type of Test Specimens and Range of Thickness Qualified—  
WPS Qualification; Fillet Welds (see 4.11.1)**

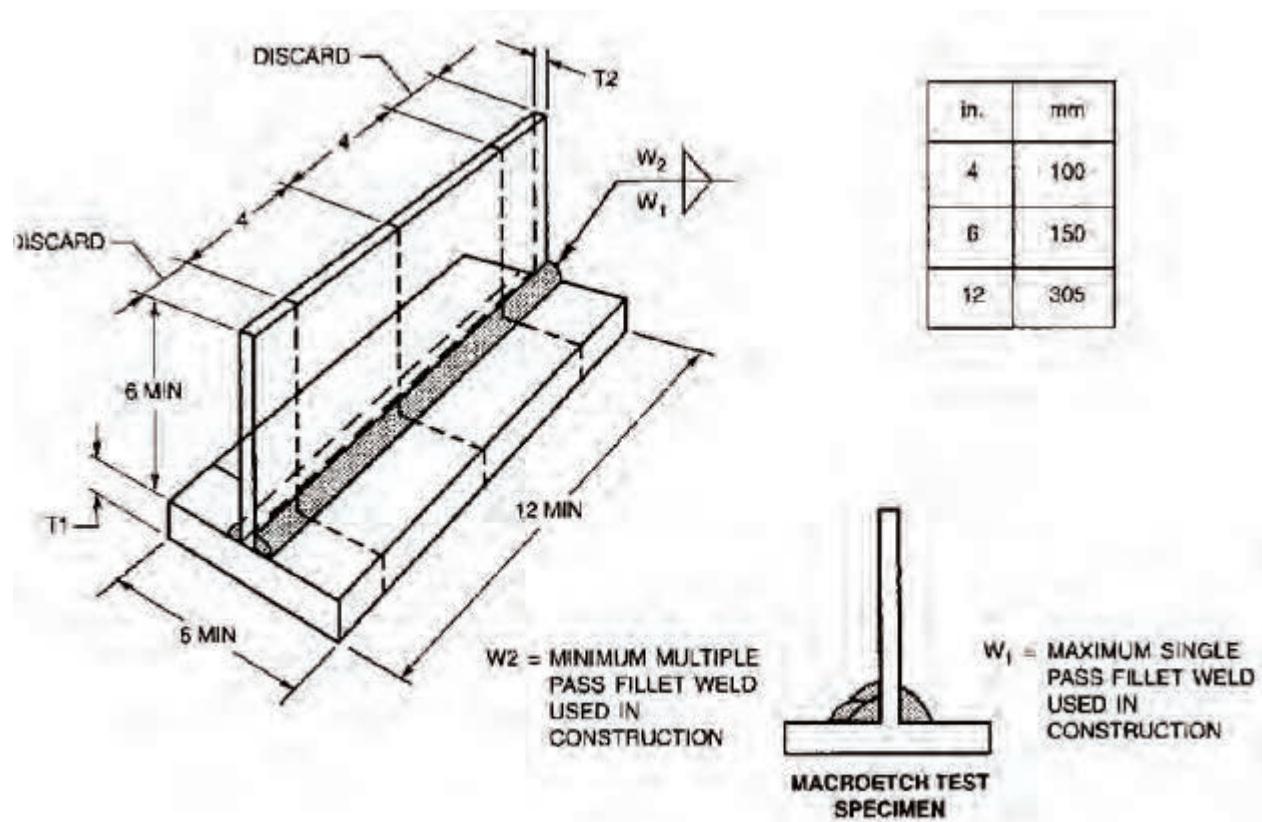
Test Specimen	Fillet Size	Number of Welds per WPS	Test Specimens Required <sup>2</sup>			Sizes Qualified	
			Macroetch 4.11.1	All-Weld-Metal Tension (see Figure 4.18)	Side Bend (see Figure 4.13)	Plate/Pipe Thickness <sup>1</sup>	Fillet Size
Plate T-test (Figure 4.19)	Single pass, max size to be used in construction	1 in each position to be used	3 faces	—	—	Unlimited	Max tested single pass and smaller
	Multiple pass, min size to be used in construction	1 in each position to be used	3 faces	—	—	Unlimited	Min tested multiple pass and larger
Pipe T-test <sup>3</sup> (Figure 4.20)	Single pass, max size to be used in construction	1 in each position to be used (see Table 4.1)	3 faces (except for 4F & 5F, 4 faces req'd)	—	—	Unlimited	Max tested single pass and smaller
	Multiple pass, min size to be used in construction	1 in each position to be used (see Table 4.1)	3 faces (except for 4F & 5F, 4 faces req'd)	—	—	Unlimited	Min tested multiple pass and larger
Groove test <sup>4</sup> (Figure 4.23)	—	1 in 1G position	—	1	2	Qualifies welding consumables to be used in T-test above	

**Table 4.1**  
**WPS Qualification—Production Welding Positions Qualified by Plate, Pipe, and Box Tube Tests (see 4.3)**

Qualification Test		Production Plate Welding Qualified			Production Pipe Welding Qualified				Production Box Tube Welding Qualified						
		Weld Type	Positions	Groove CJP	Groove PJP	Butt-Groove		T-, Y-, K-Groove		Fillet <sup>a</sup>	Butt-Groove		T-, Y-, K-Groove		Fillet <sup>a</sup>
						CJP	PJP	CJP	PJP		CJP	PJP	CJP	PJP	
P L A T E	CJP Groove <sup>b</sup>	1G	F	F	F	F	F	F	F	F	F	F	F	F	F
		2G	F, H	F, H	F, H	F, H	F, H	F, H	F, H	F, H	F, H	F, H	F, H	F, H	F, H
		3G	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
		4G	OH	OH	OH	OH	OH	OH	OH	OH	OH	OH	OH	OH	OH
	Fillet <sup>c</sup>	1F			F					F					F
		2F			F, H					F, H					F, H
		3F			V					V					V
		4F			OH					OH					OH
T U B U L A R	Plug/ Slot	Qualifies Plug/Slot Welding for Only the Positions Tested													
	CJP Groove	1G Rotated	F	F	F	F	F <sup>d</sup>	F	F	F	F <sup>d</sup>	F	F	F	F
		2G	F, H	F, H	F, H	F, H	(F, H) <sup>d</sup>	F, H	F, H	F, H	(F, H) <sup>d</sup>	F, H	F, H	F, H	F, H
		5G	F, V, OH	F, V, OH	F, V, OH	F, V, OH	(F, V, OH) <sup>d</sup>	F, V, OH	F, V, OH	F, V, OH	(F, V, OH) <sup>d</sup>	F, V, OH	F, V, OH	F, V, OH	F, V, OH
		(2G + 5G)	All	All	All	All	All <sup>e</sup>	All	All <sup>e</sup>	All	All <sup>e</sup>	All	All	All <sup>e</sup>	All <sup>e</sup>
		6G	All	All	All	All	All <sup>e</sup>	All	All <sup>e</sup>	All	All <sup>e</sup>	All	All	All <sup>e</sup>	All <sup>e</sup>
		6GR	All <sup>f</sup>	All	All	All	All <sup>f</sup>	All	All <sup>f</sup>	All	All <sup>f</sup>	All	All	All <sup>f</sup>	All
	Fillet	1F Rotated			F					F					F
		2F			F, H					F, H					F, H
		2F Rotated			F, H					F, H					F, H
		4F			F, H, OH					F, H, OH					F, H, OH
		5F			All					All					All



**Figure 4.10—Location of Test Specimens on Welded Test Plate  
Over 3/8 in. [10 mm] Thick—WPS Qualification (see 4.8)**



## متأبع

- \* Metallurgy of welding lancaster, tohn Fredrik-6th ed. - 1999
- \* Welding Inspection Technology-American Welding Society-4th ed.- 2000.
- \* Aws welding Handbook 7th ed-Vol.2
- \* Aws D1.1-structural welding code-steel-2000
- \* Aws B1.11-Guide for the Visual Inspection of welds-1988.
- \* Iso 5817-welding-fusion-welded Joints in steel-nickel, titanium & thair alloys-Quality level for imperfections-2003 (E).
- \* Welded Toim design-Hicks, Jogn Groffrey.
- \* Welding metallurgy-sindo kou
- \* Iso 2553-welded, brazed and soldered Joints-symbolic representaiton on drawings.
- \* Aws A2.4 standard symbols for welding, Brazing, and Nondestructive Examination.

جوشکاری قوس الکتریکی با الکترود روپوش دار - جلد اول و دوم - علی شاهدی سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی - ۱۳۸۵

جوشکاری - استاد رحیمی - وزارت آموزش و پرورش - ۱۳۷۳

